

Portland State
UNIVERSITY

Iš čia kylama
į žvaigždes

7. ULUSLARARASI SINIRSIZ EĞİTİM VE ARAŞTIRMA SEMPOZYUMU (USEAS 2023)

7th INTERNATIONAL SYMPOSIUM OF LIMITLESS EDUCATION AND RESEARCH
(ISLER 2023)

Bildiri Özetleri Kitabı

Conference Proceedings Book

04-06 Mayıs 2023

04-06 May 2023

Ankara

**7. Uluslararası Sınırsız Eğitim ve Araştırma Sempozyumu
(USEAS 2023)**

7th International Symposium of Limitless Education And Research
(ISLER 2023)

E-ISBN 978-605-71819-1-6

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2023, SEAD

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Sınırsız Eğitim ve Araştırma Derneğine aittir. Anılan derneğin izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz.

1. Baskı: 15 Mayıs 2023, Ankara

İletişim

Adres: Cebeci Mahallesi Tanyeli Sokak Yaman Apt. 22/A Çankaya /Ankara

Telefon: 0530 8646078-0530 8646079

Web Sitesi: www.sead.com.tr useas.sead.com.tr

e-mail: sead@sead.com.tr useas@sead.com.tr

ÖNSÖZ

Preface

Değerli Akademisyen, Öğretmen ve Öğrenciler,

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Derneği (SEAD) ile ABD Portland State Üniversitesi ve Litvanya Vilnius Üniversitesi iş birliğinde düzenlenen 7. Uluslararası Sınırsız Eğitim ve Araştırma Sempozyumu (USEAS 2023), 7th International Symposium of Limitless Education and Research (ISLER 2023), 04-06 Mayıs 2023 tarihlerinde çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir.

Sempozyumun amacı, ulusal ve uluslararası düzeyde bilimsel çalışma, araştırma ve uygulamaları paylaşmak, bilim okuryazarlığını geliştirmek, alana katkı sağlamak, eğitimci, araştırmacı, akademisyen, öğretmen ve öğrenci arasında etkileşimi sağlamaktır. Sempozyum ana teması “Eğitimde Dijital Dönüşüm” olarak belirlenmiştir. Bu amaçla okul öncesi eğitimden başlamak üzere yükseköğretime kadar 20’den fazla konu alanına yer verilmiştir.

Son yıllarda dünyamız teknoloji alanında baş döndürücü gelişmelere sahne olmaktadır. Özellikle yapay zekâ, robotik, nesnelerin interneti, otonom araçlar, 3D yazıcılar, nanoteknoloji, biyoteknoloji, kablosuz sensor ağları, arttırılmış gerçeklik, enerji depolama ve kuantum bilgi işlem gibi teknolojik atılımlar yeni bir değişimi ve dönüşümü başlatmış bulunmaktadır. Bu gelişmelere Almanya “Endüstri 4.0”, Avrupa Konseyi “Endüstri 5.0”, Japonya ise “Toplum 5.0” demektedir. Böylece “Dijital Dönüşüm Çağı, Endüstri 5.0, Toplum 5.0, Süper Akıllı Toplum” gibi kavramlarla yeni bir toplum ve dünyaya doğru gidilmektedir. Bu süreçte eğitim çok önemli olmakta, teknolojik gelişmelerin kalbini oluşturmaktadır.

Toplum 5.0 kavramı ilk kez 2016 yılında Japon Bakanlar Kurulunda kullanılmış, siber alan ile fiziksel alanın üst düzeyde bütünleştirildiği “Süper Akıllı Toplum” olarak tanımlanmıştır. Süper Akıllı Toplum, dijitalleşme ve yapay zekânın toplumsal etkilerine odaklanan, insanların robotlarla ilişkilerini üst düzeye çıkaran, büyüme ve kalkınmayı amaçlayan bir toplum modeli olarak ele alınmaktadır. Bu modelle sosyal sorunları çözülmüş, yeni ve akıllı toplum oluşturma hedeflenmektedir. İnsanlık tarihinin beşinci dönemini temsil eden Toplum 5.0, insanı merkeze almakta, ekonomik kalkınma ve sosyal sorunları çözmek için bilim ve teknolojik yenilikleri öncelemektedir. Bu toplumda yapay zekâ ve robotlar tarafından kontrol edilen ve izlenen bir gelecek değil, arzulan bir gelecek oluşturma önerilmektedir.

Toplum 5.0’ın temel hedefleri “yaşlanan dünya nüfusuna çözümler geliştirme, sanal dünya ile gerçek dünyayı beraber işler hale getirme, nesnelerin internetinden toplumun çıkarları gözetilerek faydalanma, çevre kirliliği ve doğal afetler için çözüm yolları üretme,” gibi

sıralanmaktadır. Bu hedeflere ulaşmak için Büyük Veri, Akıllı Şehirler, Eğitim 5.0, Akıllı Evler, Robotik Tıp gibi teknolojik gelişmeler ile dijital dönüşüm zorunlu olmaktadır.

Dünyamızdaki bu gelişmeler eğitim alanını doğrudan etkilemekte, yeni sistemleri ve uygulamaları gerektirmektedir. Özellikle Toplum 5.0'ın amaçlarına uygun Eğitim 5.0 Sistemini oluşturmak, gerekli insan kaynaklarını yetiştirmek için Eğitim 5.0'a geçmek zorunlu olmaktadır. Bunun için 21. yüzyılın, yaratıcılık, eleştirel düşünme, işbirliği, iletişim gibi geleceğin çeşitli beceri ve yeterliliklerini geliştiren, Toplum 5.0 ihtiyaçlarını karşılayan, yeni yaklaşım, model, program, yöntem ve uygulamalara ihtiyaç duyulmaktadır. Eğitimcilerin öğrencileri giderek dijitalleşen topluma ve iş yaşamına hazırlamak için teknolojik araçları kullanma, dil ve zihinsel becerileri geliştirme, dünyayı anlama, iş birliği yapma, sorumluluk alma, kendini ve mesleğini geliştirme gibi becerilere odaklanmaları gerekmektedir. Bu süreçte geleceğin bireylerini robotlarla çalışmaya hazırlamak, yeni meslekleri öğretmek, düşünme, anlama, sorgulama gibi 21. Yüzyılın becerilerini kazandırmak önemli olmaktadır.

Bu anlayışla 7. Uluslararası Sınırsız Eğitim ve Araştırma Sempozyumunda (USEAS 2023) ana tema "*Eğitimde Dijital Dönüşüm*" olarak belirlenmiştir. Bu tema çerçevesinde Sempozyum 04-06 Mayıs 2023 tarihlerinde üç gün boyunca paralel oturumlar halinde yapılmıştır. Başta Sınırsız Eğitim ve Araştırma Derneği üyeleri olmak üzere farklı ülkelerden ve üniversitelerden 144 akademisyen Bilim Kurulu üyesi, 26 akademisyen de Düzenleme Kurulu Üyesi olarak görev almıştır. Sempozyum süresince 32 oturum, 5 panel ve 7 konferans gerçekleştirilmiştir. Paralel oturumlarda 125 konuşmacı tarafından 75 bildiri sunulmuştur. Sempozyuma uluslararası düzeyde akademisyen, öğretmen ve öğrenci olmak üzere geniş bir katılım olmuştur.

Sempozyuma çeşitli ülkelerden alanında uzman konuşmacılar davet edilmiştir. Aşağıda isimleri verilen 5 farklı ülkeden 6 akademisyen davetli konuşmacı olarak katılmıştır.

- Prof. Dr. Anastassia ZABRODSKAJA, Tallinn University, Estonia
- Prof. Dr. Lisa Marie GİLMAN, George Mason University, USA
- Prof. Dr. Öztürk EMİROĞLU, University of Warsaw, Poland
- Prof. Dr. Thomas R. GILPATRICK, Portland State University, USA
- Assoc. Prof. Dr. Galina MISKINIENE, Vilnius University, Lithuania
- Assoc. Prof. Dr. Xhemile ABDIU, Tiran University, Albania

Yabancı bilim insanlarının yanı sıra ülkemizde dijital dönüşüm konusunda çalışan çeşitli üniversitelerde görevli akademisyenler, panel ve konferans vermek üzere davet edilmiştir. Sempozyum boyunca değerli görüşlerini bizlerle paylaşan bütün bilim insanlarına teşekkür ederiz. Ülkemizden panelist ve konferans verme amaçlı katılan akademisyenlerin isimleri aşağıda sıralanmıştır.

- Prof. Dr. Fatma SUSAR KIRMIZI, Pamukkale Üniversitesi
- Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, Ankara Üniversitesi
- Prof. Dr. Nevin AKKAYA, Dokuz Eylül Üniversitesi
- Prof. Dr. Nil DUBAN, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Sabri SİDEKLİ, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
- Prof. Dr. Selahattin TURAN, Uludağ Üniversitesi
- Doç. Dr. Arzum IŞITAN, Pamukkale Üniversitesi
- Doç. Dr. Çağın KAMIŞCIOĞLU, Ankara Üniversitesi
- Doç. Dr. Gülden TÜM, Çukurova Üniversitesi
- Doç. Dr. Eda DURUK, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. İbrahim Halil YURDAKAL, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Neslihan BAY, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
- Doç. Dr. Oğuzhan KURU, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK, Ordu Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Yalçın BAY, Anadolu Üniversitesi
- Doç. Dr. Yasemin KUŞDEMİR, Kırıkkale Üniversitesi, Türkiye
- Dr. Öğr. Üyesi Evren ÇAĞLARER, Kırklareli Üniversitesi, Türkiye

Sempozyumda sunulan bildiri özetleri ve tam metin bildirimler USEAS 2023 Sempozyum Bilim Kurulu üyeleri tarafından değerlendirilmiştir. Bildiri değerlendirmede; çalışmanın özgünlüğü, amacı, bilimsel temelleri, yöntemi, bulgular ve yorumlar, tartışma, sonuç ve öneriler, bilimsel alana katkısı, uygulanabilirliği ile Türkçe dil kullanımı gibi ölçütler dikkate alınmıştır. Bu ölçütler çerçevesinde her bildiri iki hakeme 100 puan üzerinden değerlendirilmek üzere gönderilmiştir. İki hakem değerlendirmesi sonucu 70 ve üzerinde puan alan bildiri özetleri ile bildirimler USEAS 2023 Sempozyum Programına alınmıştır. Bildiri ödülleri değerlendirme sürecinde de aynı işlemler yapılmıştır. Sınırsız Eğitim ve Araştırma Derneğinin Ödül Yönergesine göre ödüle aday bildirimler için Sempozyum Bilim Kurulu Üyeleri arasından farklı alanlardan on kişilik jüri kurulmuştur. Jüri üyeleri, birinci yazarlarına göre “Bildiri Ödülü” ve “Genç Katılımcı Ödülü” kategorilerinde verilecek ödülleri Sempozyum süresince belirlemiştir. Ayrıca Sempozyuma akademik destek veren katılımcılara “Akademik Katkı Ödülü” verilmiştir. USEAS 2023 Kapanış Oturumunda ödül alan kişiler, bildirimler ve yazarları ilan edilmiştir.

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Derneği olarak düzenlediğimiz 7. Uluslararası Sınırsız Eğitim ve Araştırma Sempozyumunun (USEAS 2023) alandaki bilimsel çalışmalara katkı getirmesini umuyoruz.

Sempozyumun düzenlenmesi ve USEAS 2023 Bildiri Özetleri Kitabının yayınlanmasında emeği geçen bütün düzenleme, bilim, danışma ve hakem kurulu üyelerine, SEAD üyelerine, yurt içi ve yurt dışından katılarak bilimsel destek veren araştırmacı, bilim insanı ve eğitimcilere, haber yapan yayın organlarına Sınırsız Eğitim ve Araştırma Derneği adına teşekkür ederim.

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ

**Sınırsız Eğitim ve Araştırma Derneği
Başkanı**

DAVETLİ KONUŞMACILAR

Invited Keynote Speakers

Prof. Dr. Anastassia ZABRODSKAJA, Tallinn Üniversitesi, Estonya

Kültürlerarası İletişim programında Avrupa Yüksek Lisansının Yönetim Direktörüdür. Başlıca araştırma alanları kimlik, dil bağlantıları ve dilsel göstergebilimdir. Kültürlerarası iletişime odaklanan dersler vermektedir. Profesör Zabrodskaia, Uluslararası Dil ve Sosyal Psikoloji Derneği Yönetim Kurulunda Avrupa Bölge Temsilcisidir. Ulusal ve uluslararası yayınlanmış çok sayıda yayını vardır.

Dr. Anastassia Zabrodskaia is a Professor of Intercultural Communication at Tallinn University where she teaches intercultural communication. During 2016-2017 Anastassia was a principal investigator of the ERA-NET Rus Plus project "Perception of Russia across Eurasia: Memory, Identity, Conflicts" and in 2019-2023 she represents in Estonia the COST CA18123 project "The European Family Support Network. A bottom-up, evidence-based and multidisciplinary approach". Her publications deal with identity, language contacts, code-switching and linguistic landscape.

Prof. Dr. Lisa Marie Gilman, George Mason Üniversitesi, ABD

George Mason Üniversitesi Yabancı Dil İngilizce ve Halk Bilimleri Programları Bölümü

Indiana Üniversitesi'nden Afrika Çalışmaları alanında yan dal yaparak Folklor alanında doktora yapmıştır. Son yirmi yıldır folklor, etnograf araştırma yöntemleri, toplumsal cinsiyet çalışmaları ve Afrika çalışmaları dersleri vermektedir. George Mason Üniversitesi'nde Folklor ve Festival Yönetimi, Folklor ve Etnografik araştırma yöntemleri, Dijital Hikaye anlatımı, Halk bilim, Oregon Üniversitesi'nde Afrikan Halkbilimi, Teksas A&M'de Dans ve Kültür, Dünya Kültürleri, Toledo Üniversitesi'nde ise Cinsiyet Çalışmaları dersleri vermektedir. Journal of American Folklore dergisinin baş editörüdür. Ziyaretçi Profesör olarak Senegal, Malawi, Çin ve Türkiye'de bulunmuştur. 5 kitabı ve 1 belgesel filmi vardır.

Prof. Dr. Öztürk EMİROĞLU, University of Warsaw, Poland

Professor Emiroğlu is an academic, translator, and writer. He has been working in the Department of Turcology and Central Asian Peoples, Faculty of Oriental Languages, Warsaw University since October 1997. He became an associate professor at the University of Warsaw in 2010 and a professor in 2019. He was the general secretary of the Polish-Turkish Businessmen's Association (POTİAD) From March 2003 to January 2012. He worked as the Warsaw Director of Yunus Emre Institute from July 2013 to June 2020. Emiroğlu continues his scientific studies in the field of contemporary Turkish literature, he also works in the genres of conversation, fable, short story, theater and radio play. He translates poems from Turkish to Polish and from Polish to Turkish. He wrote and published the study, titled History of Turkish Literature for World Turcologies in 10 years with 22 Turkish academicians. He still continues to write a Turkish Textbook for World Turcology with a Turkish and foreign team. His scientific articles have been published in numerous international journals. He conducts scientific studies in areas such as Literary societies in Turkey, periodicals-literature relationship, tradition modern issue in literature, Children's literature in Turkey and Poland, Development of Turcology in Poland, Europe and the World.

Prof. Dr. Thomas R. GILPATRICK, Portland State University, USA

Prof. Dr. Thomas R. GILLPATRICK, Portland Devlet Üniversitesi, Pazarlama ve İşletme Bölümünde profesör olarak görev yapmaktadır. Oregon Üniversitesi'nden Doktora derecesi alan Prof. Dr. Thomas R. GILLPATRICK Pazarlama ve İşletme Yöneticiliği alanında çalışmaktadır. 2000-2016 yılları arasında Perakende Liderliği Merkezinde yöneticilik görevini yerine getirmiştir. Ulusal ve uluslararası sürdürülebilir gıda endüstrisi ve çeşitliliği üzerine birçok araştırma projesinde yer alan Prof. Dr. GILLPATRICK son yıllarda Perakende dağıtımı, müşteri davranışları, Pazarlama yenilik ve stratejileri üzerinde çalışmaktadır. Birçok organizasyonda danışman olarak görev alan Prof. Dr. GILLPATRICK 2017 yılında ziyaretçi öğretim üyesi olarak Almanya Nürtingen-Geislingen Üniversitesi ve Vietnam Uluslararası Doğu Üniversitesinde görev yapmıştır. 2008-2015 yılları arasında çok sayıda onur ödülü almıştır. Pazarlama ve İşletme Yöneticiliği, kültürler arası pazarlama karşılaştırması gibi değişik dersler vermektedir. Alanında uluslararası düzeyde çok sayıda araştırma ve makalesi vardır.

Assoc. Prof. Dr. Galina MISKINIENE, Vilnius University, LITHUANIA

Assoc. Prof. Dr. Galina MISKINIENE, 1998 yılında Vilnius Üniversitesi'nde Dilbilimi alanında Doktora derecesi almıştır. 1998-1999 öğretim yılında sekiz ay süre ile Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde staj ve araştırma yapmıştır. "Litvanca -Türkçe Kılavuz. Türkçe – Litvanca sözlük" (2001), "Litvanya Tatarlarının El Yazmaları Kataloğu" (2005), "Litvanya Tatarlarına Ait El Yazmalarından Türkçe-Lehçe Kılavuz (Yıl 1840)" (2008), "Litvanya Tatarlarına Ait Kültürel Miras İvan Lutskeviç Kitabı" (2009) adlı kitapları ve Türk Dili öğretme metotları, Türk Edebiyatı, Litvanya Tatarları, Türkiye ve Litvanya arası tarih, kültür, dini ilişkiler üzerine 70'ten fazla makale yayımlamıştır. 2005 –2006 tarihleri arasında Orhan Pamuk'un 'Kara Kitap' ve Ayşe Kulin'in 'SevdaLinka' adlı romanlarını Türkçe'den Litvanca'ya çevirmiştir. 2000-2001 öğretim yılında Vilnius Üniversitesi Filoloji Fakültesine bağlı olarak 'Litvan Filolojisi ve Yabancı Dil (Türkçe)' programını hazırlamış ve burada çalışmaya başlamıştır. Ayrıca, 2007-2008 öğretim yılında faaliyete geçen Doğu Bilimleri Merkezinin 'Türkoloji Araştırmaları' programının hazırlanmasına yardım etmiştir. Uzun yıllardan beri aynı üniversitede Temel ve Orta Düzey Türkçe dersleri ile Kültür ve Medya, Türk Edebiyatı, Türk Kültürü ve Tarihi, İslamiyet'e Giriş, Tatar El Yazmaları Tarihi derslerini veren Dr. Galina MISKINIENE yurt içi ve dışında birçok konferansa katılmış ve birçok projede görev almıştır.

Assoc. Prof. Dr. Xhemile ABDIU, Tiran University, ALBANIA

Assoc. Prof. Dr. Xhemile ABDIU, Tiran Üniversitesi Yabancı Diller Fakültesinde Türkçe Eğitimi bölümünde görev yapmaktadır. 2013 yılında Tiran Üniversitesi Yabancı Diller Fakültesinde Dilbilim alanında Doktora derecesini alan Doç. Dr. Xhemile Abdiu, 2015 yılında aynı bölümde Türkçe Eğitiminde Doçent unvanını almıştır. Alanında uluslararası düzeyde çok sayıda makalesi vardır. Uluslararası ve ulusal konferanslara katılmıştır. 2003-2018 yılları arasında Türk edebiyatından seçilen eserleri (Sait Faik Abasıyanık -Dülger Balığın Ölümü; Orhan Veli- Cımbızlı Şiiri-Gölgem-Anlatamıyorum) çevirmiştir. 2004-2013 yılları arasında değişik konularda eğitim almıştır.

BİLİM KURULU

Science Committee

Prof. Dr. A. Işıl ULUÇAM-WEGMANN, Universität Duisburg-Essen, Deutschland

Prof. Dr. Ahmet ATAÇ, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Ahmet GÜNŞEN, Trakya Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Ali Murat GÜLER, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Ali YAKICI, Gazi Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Anastassia ZABRODSKAJA, Tallinn University, Estonia

Prof. Dr. Apollinaria AVRUTINA, St. Petersburg State University, Russia

Prof. Dr. Arif ÇOBAN, Konya Selçuk Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Asuman DUATEPE PAKSU, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Demet GİRGİN, Balıkesir Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Duygu UÇGUN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Efe AKBULUT, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Erhan Selçuk HACIÖMEROĞLU, Temple University, Japan

Prof. Dr. Erika H. GILSON, Princeton University, USA

Prof. Dr. Erkut KONTER, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Erol DURAN, Uşak Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Ersin KIVRAK, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Esra BUKOVA GÜZEL, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Fatma AÇIK, Gazi Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Fatma KIRMIZI, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Feryal BEYKAL ORHUN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, Ankara Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Fredricka L. STOLLER, Northern Arizona University, USA

Prof. Dr. Fulya ÜNAL TOPÇUOĞLU, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Gizem SAYGILI, Karaman Üniversitesi, Türkiye

- Prof. Dr. Hakan UŞAKLI**, Sinop Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Hüseyin ANILAN**, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Hüseyin KIRAN**, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. İbrahim COŞKUN**, Trakya Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. İlknur SAVAŞKAN**, Bursa Uludağ Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. İlze IVANOVA**, University of Latvia, Latvia
- Prof. Dr. İsmail MİRİCİ**, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Jack C RICHARDS**, University of Sydney, Avustralia
- Prof. Dr. Kamil İŞERİ**, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Levent MERCİN**, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Leyla KARAHAN**, Gazi Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Lisa Marie GİLMAN**, George Mason University, USA
- Prof. Dr. Liudmila LIASHCHOVA**, Minsk State Linguistics University, Belarus
- Prof. Dr. Mehmet Ali AKINCI**, Rouen University, France
- Prof. Dr. Meliha YILMAZ**, Gazi Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Merih Tekin BENDER**, Ege Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Mustafa Murat İNCEOĞLU**, Ege Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Nergis BİRAY**, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Nesrin İŞİKOĞLU ERDOĞAN**, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Nevin AKKAYA**, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Nezir TEMUR**, Gazi Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Nil DUBAN**, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Nurettin ŞAHİN**, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Öztürk EMİROĞLU**, University of Warsaw, Poland
- Prof. Dr. Pınar GİRMEN**, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Ruhan KARADAĞ**, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Sabri SİDEKLİ**, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Selahattin TURAN**, Uludağ Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Serap BUYURGAN**, Başkent Üniversitesi, Türkiye

- Prof. Dr. Serdar TUNA**, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Seyfi ÖZGÜZEL**, Çukurova Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Sibel KAYA**, Kocaeli Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Songül ALTINIŞIK**, TODAİE Emekli Öğretim Üyesi, Türkiye
- Prof. Dr. Süleyman İNAN**, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Şafak ULUÇINAR SAĞIR**, Amasya Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Şahin KAPIKIRAN**, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Şerif Ali BOZKAPLAN**, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Tahir KODAL**, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Tazegül DEMİR ATALAY**, Kafkas Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Thomas R. GILLPATRICK**, Portland State University, USA.
- Prof. Dr. Todd Alan PRICE**, National-Louis University, USA
- Prof. Dr. Turan PAKER**, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Umut SARAÇ**, Bartın Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. William GRABE**, Northern Arizona University, USA
- Prof. Dr. Yasemin KIRKGÖZ**, Çukurova Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Yuu KURIBAYASHI**, Okayama University, JAPAN
- Assoc. Prof. Dr. Carol GRIFFITHS**, University of Leeds, UK
- Assoc. Prof. Dr. Christina FREI**, University of Pennsylvania, USA
- Assoc. Prof. Dr. Feyza ALTINKAMIS**, Ghent University, Belgium
- Assoc. Prof. Dr. Galina MISKINIENE**, Vilnius University, Lithuania
- Assoc. Prof. Dr. Könül HACIYEVA**, Azerbaijan National Academy of Sciences, Azerbaijan
- Assoc. Prof. Dr. Salah TROUDI**, University of Exeter, UK
- Assoc. Prof. Dr. Sevinc QASİMOVA**, Bakü State University, Azerbaijan
- Assoc. Prof. Dr. Spartak KADIU**, Tiran University, Albania
- Assoc. Prof. Dr. Suzan CANHASI**, University of Prishtina, Kosovo
- Assoc. Prof. Dr. Şaziye YAMAN**, American University of the Middle East (AUM), Kuwait
- Assoc. Prof. Dr. Tanju DEVECİ**, Khalifa University of Science and Technology, UAE
- Assoc. Prof. Dr. Xhemile ABDIU**, Tiran University, Albania

- Doç. Dr. Abdullah ŞAHİN, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Abdurrahman ŞAHİN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Ahmet BAŞKAN, Hitit Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Anıl ERTOK ATMACA, Karabük Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Arzum İŞİTAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Aydın ZOR, Akdeniz Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Aysun Nüket ELÇİ, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK, Bartın Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Ayşe ELİÜŞÜK BÜLBÜL, Selçuk Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Banu ÖZDEMİR, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Barış ÇUKURBAŞI, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Behice VARIŞOĞLU, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Berna Cantürk GÜNHAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Bilge AYRANCI, Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Burçin GÖKKURT ÖZDEMİR, Bartın Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Cüneyit AKAR, Uşak Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Çağın KAMIŞÇIOĞLU, Ankara Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Dilek FİDAN, Kocaeli Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Eda DURUK, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Esin Yağmur ŞAHİN, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Filiz METE, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Funda ÖRGE YAŞAR, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Gülден TÜM, Çukurova Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Gülenaz SELÇUK, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Güliz AYDIN, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Hasan ÖZGÜR, Trakya Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. İbrahim Halil YURDAKAL, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Mehmet Celal VARIŞOĞLU, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Melek ŞAHAN, Ege Üniversitesi, Türkiye

- Doç. Dr. Melike BAKAR FINDIKÇI, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Meltem DEMİRCİ KATRANCI, Gazi Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Menekşe ESKİCİ, Kırklareli Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Nazan KARAPINAR, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Neslihan BAY, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Nil Didem ŞİMŞEK, Süleyman Demirel Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Oğuzhan KURU, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Orhan KUMRAL, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Özlem BAŞ, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Salim PİLAV, Kırıkkale Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Sayım AKTAY, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Seçil KARTOPU, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Sevgi ÖZGÜNGÖR, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK, Ordu Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Şahin ŞİMŞEK, Kastamonu Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Ufuk YAĞCI, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Üzeyir SÜĞÜMLÜ, Ordu Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Vesile ALKAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Yalçın BAY, Anadolu Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Yasemin KUŞDEMİR, Kırıkkale Üniversitesi, Türkiye
- Dr. Öğr. Üyesi Emel GÜVEY AKTAY, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
- Dr. Öğr. Üyesi Erdost ÖZKAN, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Dr. Öğr. Üyesi Evren ÇAĞLARER, Kırklareli Üniversitesi, Türkiye
- Dr. Öğr. Üyesi Hasan Hüseyin MUTLU, Ordu Üniversitesi, Türkiye
- Dr. Öğr. Üyesi Yasemin BÜYÜKŞAHİN, Bartın Üniversitesi, Türkiye
- Dr. Bağdagül MUSSA, University of Jordan, Jordan
- Dr. Düriye GÖKÇEBAĞ, University of Cyprus, Language Centre, Kıbrıs
- Dr. Feride HATİBOĞLU, University of Pennsylvania, USA
- Dr. Hanane BENALI, American University of the Middle East (AUM), Kuwait

Dr. Nader AYİSH, Khalifa University of Science and Technology, UAE

Dr. Ulaş KAYAPINAR, American University of the Middle East (AUM), Kuwait

DÜZENLEME KURULU

Organization Committee

- Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ**, Ankara Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Fatma SUSAR KIRMIZI**, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Nevin AKKAYA**, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Sabri SİDEKLİ**, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Thomas R. GILLPATRICK**, Portland State University, USA
- Assoc. Prof. Dr. Galina MISKINIENE**, Vilnius University, Lithuania
- Assoc. Prof. Dr. Tanju DEVECİ**, Khalifa University of Science and Technology, UAE
- Doç. Dr. Aysun Nüket ELÇİ**, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK**, Bartın Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Ayşe ELİÜŞÜK BÜLBÜL**, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Barış ÇUKURBAŞI**, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Bilge BAĞCI AYRANCI**, Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Burçin GÖKKURT ÖZDEMİR**, Bartın Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Çağın KAMIŞÇIOĞLU**, Ankara Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Gülден TÜM**, Çukurova Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. İbrahim Halil YURDAKAL**, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Menekşe ESKİCİ**, Kırklareli Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Neslihan BAY**, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Sayım AKTAY**, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Seçil KARTOPU**, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Serpil ÖZDEMİR**, Bartın Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK**, Ordu Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Yalçın BAY**, Anadolu Üniversitesi, Türkiye
- Dr. Öğr. Üyesi Burcu ÇABUK**, Ankara Üniversitesi, Türkiye
- Dr. Öğr. Üyesi Emel GÜVEY AKTAY**, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
- Dr. Öğr. Üyesi Yasemin BÜYÜKŞAHİN**, Bartın Üniversitesi, Türkiye

HAKEM KURULU

Referee Committee

- Prof. Dr. Erol DURAN, Uşak Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Fatma Susar KIRMIZI, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, Ankara Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Nevin AKKAYA, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Nurettin ŞAHİN, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Sabri SİDEKLİ, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
- Prof. Dr. Todd Alan PRICE, National-Louis University, USA
- Prof. Dr. Tom GILLPATRICK, Portland State University, USA
- Prof. Dr. Umut SARAÇ, Bartın Üniversitesi, Türkiye
- Assoc. Prof. Dr. Carol GRIFFITHS, University of Leeds, UK
- Assoc. Prof. Dr. Galina MISKINIENE, Vilnius University, Lithuania
- Assoc. Prof. Dr. Könül HACIYEVA, Azerbaijan National Academy of Sciences, Azerbaijan
- Assoc. Prof. Dr. Spartak KADIU, Tiran University, Albania
- Assoc. Prof. Dr. Tanju DEVECİ, Khalifa University of Science and Technology, UAE
- Assoc. Prof. Dr. Xhemile ABDIU, Tiran University, Albania
- Doç. Dr. Ahmet BAŞKAN, Hitit Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Aysun Nüket ELÇİ, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK, Bartın Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Ayşe ELİÜŞÜK BÜLBÜL, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Barış ÇUKURBAŞI, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Bilge BAĞCI AYRANCI, Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Burçin GÖKKURT ÖZDEMİR, Bartın Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Cüneyit AKAR, Uşak Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Çağın KAMIŞCIOĞLU, Ankara Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. D. Neslihan BAY, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Gülден TÜM, Çukurova Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Gülenaz SELÇUK, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye

- Doç. Dr. Güney HACİÖMEROĞLU**, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Hasan ÖZGÜR**, Trakya Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Hülya HAMURCU**, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Menekşe ESKİCİ**, Kırklareli Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Ömer İNCE**, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Özlem BAŞ**, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Sayım AKTAY**, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Seçil KARTOPU**, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Serpil ÖZDEMİR**, Bartın Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK**, Ordu Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Tuncay CANBULAT**, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
- Doç. Dr. Yalçın BAY**, Anadolu Üniversitesi, Türkiye
- Dr. Öğr. Üyesi Burcu ÇABUK**, Ankara Üniversitesi, Türkiye
- Dr. Öğr. Üyesi Emel GÜVEY AKTAY**, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
- Dr. Öğr. Üyesi Görkem AVCI**, Bartın Üniversitesi, Türkiye
- Dr. Öğr. Üyesi Yasemin BÜYÜKŞAHİN**, Bartın Üniversitesi, Türkiye
- Dr. Ulaş KAYAPINAR**, American University of the Middle East (AUM), Kuwait

İÇİNDEKİLER

Table of Contents

ÖNSÖZ	iii
Preface	iii
DAVETLİ KONUŞMACILAR	vii
Invited Keynote Speakers	vii
BİLİM KURULU	xiv
Science Committee	xiv
DÜZENLEME KURULU	xx
Organization Committee	xx
HAKEM KURULU	xxi
Referee Committee	xxi
İÇİNDEKİLER	xxiii
Table of Contents	xxiii
Eğitim Bilimleri	28
Educational Sciences	28
Sınıf Öğretmeni Adaylarının Medyanın Değer Algısı Üzerindeki Etkisine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi.....	29
Investigation of Pre-service Classroom Teachers' Views on the Effect of Media on Perception of Value	29
Yaratıcı Drama Özyeterlik Algısı Ölçeği (YDÖ): Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması	30
Creative Drama Self-Efficacy Perception Scale (CDS): Validity and Reliability Study	30
Coğrafya Dersi Öğretim Programında Yer Alan Beşeri Sistemler Ünitesi Göç Konusunun Medyaya Yansımaları Hakkında Coğrafya Öğretmenlerinin Görüşleri*	31
Geography Teachers' Opinions on The Media Reflections on The Subject of Migration in The Unit of Human Systems in The Geography Course Teaching Program	31
Öğretmenlerin Mesleki Tatmin Düzeylerini Belirleme Ölçeği (ÖMTÖ) Geliştirme Çalışması	32
Development of the Scale for Determining the Professional Satisfaction Levels of Teachers (PSLT)	32
Yapay Zekânın Sınav Başarısı	33
Exam Success of Artificial Intelligence	33
Sınıf Öğretmenleri'nin İlkokullardaki Disiplin Sorunlarına İlişkin Görüşleri	34
Classroom Teachers' Views on Disciplinary Problems in Primary Schools	34
Eğitimde Dijital Dönüşümde Tasarım Odaklı Düşünme	35
Design Thinking for Digital Transformation in Education	35

Türkiye’deki Özel Eğitim Öğretmenlerinin TALIS 2018 Sonuçlarına Göre Durumu	36
Evaluation of Special Education Teachers in Turkey According to TALIS 2018 Results	36
Öğretmen Görüşlerine Göre İlk Okuma Yazma öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar	37
Problems Encountered in First Literacy Teaching According to Teachers' Views	37
Fen Bilimleri	38
Science	38
Parçacık Fiziğinde Kavram ve Terim Adları	39
Concept and Term Names in Particle Physics	39
Fizikte Kütle Kavramı	40
Concept of Mass in Physics	40
İlkokul 4. Sınıf Madde ve Doğası Konu Alanında Argümantasyon Destekli Uygulamaların Öğrencilerin Fen Tutumlarına Etkisi	41
The Effect of Argumentation Supported Practices on Students’ Attitudes towards Science Course in the Subject Area “Matter and Its Nature” of Primary School 4 th Grade.....	41
Ortaokul Öğrencilerinin Su Ayak İzi Farkındalıklarının Belirlenmesi	42
Determination of Water Footprint Awareness of Secondart School Students	42
Bilim Çocuk Dergilerinde Bulunan Kök Değerler	43
Root Values Found in Science Children’s Journals.....	43
Matematik Öğretimi	44
Mathematics Teaching	44
Lise ve Ortaokul Matematik ve Fen Eğitiminde Robotik Kodlama ile İlgili Yapılan Çalışmaların Sistemik Derlemesi	45
Systematic Compilation of Studies on Robotic Coding in High School and Secondary School Mathematics and Science Education	45
İlkokul Matematik Ders Kitaplarında Dört İşlem Konusunda Kullanılan Örnek Türlerinin Analizi 46	
Examining of Arithmetic Operation Examples in Primary School Mathematics Textbooks	46
İlkokul Birinci Sınıf Öğrencilerinin Rutin Olmayan Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi ... 47	
Investigation of Non-Routine Problem Solving Skills of Primary School First Grade Students	47
Sanat Eğitimi	48
Art Education	48
Erken Emevî Dönemi Kıptî Kumaş Desenlerinin Günümüz Desenlerindeki Uygulamaları 49	
Applications of Early Umayyad Period Coptic Fabric Patterns in Patterns Today.....	49
Batı Sanatında Mor Renk Kullanımı	50
Use of Purple in Western Art.....	50
Yapay Zekanın Sanat ve Tasarım Alanındaki Yeri	51

The Place of Artificial Intelligence in Art and Design	51
Teknoloji Destekli Tasarımların Geleneksel Usulde Boyanan Kağıtlara Uygulanması	52
The Application of Technologically-Aided Designs on Papers Dyed with The Traditional Method.....	52
Grafik Tasarım Alanında Dijital Gelişmelerin Yansımaları	53
Reflections of Digital Developments in the Field of Graphic Design	53
Temel Eğitim	54
Primary Education	54
Teknolojik Oyunların Yarar ve Zararları.....	55
Benefits and Harms of Technological Games	55
Sınıf Öğretmenlerinin Dört İşlem Öğretiminde Yaşadığı Problemlerin İncelenmesi	56
Investigation of The Problems Experienced by The Classroom Teachers in Teaching Four Arithmetical Operations.....	56
Sınıf Öğretmeni Adaylarının Matematiksel Problem Çözmeye İlişkin İnançlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi	57
Examination of Pre-Service Primary School Teachers' Beliefs about Mathematical Problem Solving in terms of Various Variables	57
İlkokul 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Doğal Afet Konusu Öğretiminde Dikte Kullanımı	58
The Use of Dictation in Teaching Natural Disaster in Primary School 4 th Grade Social Studies Course ..	58
Sınıf Öğretmenlerinin İlk Okuma ve Yazma Öğretim Süreçlerine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi	59
Investigation of Primary School Teachers' Views on Initial Reading and Writing Teaching Processes ...	59
Çocuğu İlkokula Giden Velilerin Özel Derse Dair Tutumları.....	60
Attitudes of Parents Whose Child Goes to Primary School About Private Lessons	60
Hayat Bilgisi Ders Kitaplarında Çocuk Hakları	61
Children's Rights in Social Studies Textbooks.....	61
Dördüncü Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Metinlerin Okunabilirlik Düzeyleri ve Okuduğunu Anlama	62
Levels of Readability of Texts in Fourth Grade Turkish Textbooks and Reading Comprehension	62
İlkokulda Oyunlaştırma Konulu Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi.....	63
Analysis of Postgraduate Theses on Gamification in Primary School	63
Türkçe Öğretimi	64
Turkish Teaching	64
Ortaokul 7. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Etkinliklerin Dijital Yazma ve Dijital Yazma Türleri Açısından İncelenmesi	65
Investigation of the Activities in the 7 th Grade Turkish Textbooks in Terms of Digital Writing and Digital Writing Types.....	65

Göçmen Öğrencilerle Gerçekleştirilen İlk Okuma Yazma Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar	66
Problems Encountered in Initial Literacy Teaching with Immigrant Students	66
Teknoloji Destekli Öğretim Etkinliklerinin Dinleme Metni Anlamlandırma Sürecine Etkisi (5. Sınıf Örneği).....	67
The Effect of Technology Supported Teaching Activities on Listening Text Making Process (5 th Grade Example)	67
Yûsuf ile Züleyha Hikâyesinde Mısır	68
Egypt in the Story of Joseph and Zulaikha	68
Ortaöğretim Öğrencilerinin Şairleri Tanıma Düzeylerine Yönelik Bir İnceleme ve Oyun Tasarımı	69
An Analysis of High School Students' Poets Recognition Levels and Game Design	69
Karşılaştırmalı Dil Eğitiminde Yerelden Evrensel Elektronik Sözlük	70
From Local to Universal Electronic Dictionary in Comparative Language Education	70
Türkçe Dersi Konularına Yönelik Bir Eğitsel Oyun Tasarımı: Türkçe Rehberim.....	71
An Educational Game Design for Turkish Lesson Topics: My Turkish Guide	71
Çocuklar İçin Felsefe (P4c) Yaklaşımı ve Türkçe Eğitiminde Uygulanırlık Biçimi	72
Philosophy for Children (P4c) Approach and Applicability in Turkish Education	72
Ortaokul Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Metinlerin Kök Değerlerin İletimi Açısından İncelenmesi.....	73
Examination of Texts in Secondary School Turkish Textbooks in Terms of Transmission of Root Values	73
Dijital Okuryazarlıkla İlgili Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi	74
Analysis of Postgraduate Theses on Digital Literacy	74
Öğretmen Adayları İçin Yazmaya Yönelik Tutum Ölçeği (YYT): Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması	75
Attitude Scale Towards Writing For Teacher Candidates (YYT): A Study of Validity and Reliability	75
Yabancı Diller Öğretimi	76
Foreign Language Teaching	76
Yabancı/İkinci Dil Öğretiminde Sessiz Kitapların İşlevsel Kullanımı	77
Functional Use of Silent Books in Foreign/Second Language Teaching	77
An Investigation into EFL Instructors' Self-Efficacy Beliefs and Their Self-Reported Practices during Mandatory Online Teaching in Turkey	78
Yabancılara Türkçe Öğretimi.....	79
Teaching Turkish to Foreigners	79
Toplumdilbilimsel Uygunluk Açısından Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Hitap : Akrabalık Terimleri.....	80
Address in Teaching Turkish as a Foreign Language in terms of Sociolinguistic Relevance: Kinship Terms	80
Türkçeyi İkinci Dil Olarak Öğrenenlerin Türk Şahsiyetlerine İlişkin Çağrışımları	81

Turkish Persona Associations of Learners of Turkish as a Second Language	81
İkinci Dil Olarak Türkçe Deyim Öğretiminde Yapay Zekânın Kullanımı ve Öğrenmeye Etkisi	82
The Use of Artificial Intelligence in Teaching Turkish as a Second Language and Its Effect on Learning .	82
Yabancılar Türkçe Öğretiminde Öğretmenlerin Karşılaştığı Sorunlar	83
Problems Encountered by Teachers in Teaching Turkish to Foreigners	83
Sohbet Robotları (Chatbots) ve Yabancı Dil Eğitimi	84
Chatbots and Foreign Language Education	84
Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi İçin Hazırlanan Programların Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımları Üzerine Genel Bir Bakış	85
An Overview of Assessment and Evaluation Approaches of Programs Prepared for Teaching Turkish as a Foreign Language.....	85
Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarındaki Ölçme Uygulamalarının Sözlü Üretim ve Sözlü Etkileşim Becerileri Kazanımlarına Göre İncelenmesi	86
An Investigation of Measurement Applications in Textbooks Used in Teaching Turkish as a Foreign Language According to Verbal Production and Interaction Skills Acquisitions	86
Özel Gökçeada Rum Okulları Öğrencilerinin Türkçe-Yunanca Ortak Söz Varlığını Bilme Durumlar	87
The Situation of Private Gökçeada Rum Schools Students' Knowing The Common Turkish-Greek Vocation	87
Yabancılar Türkçe Öğreten Ders Kitaplarındaki Aracılık Tanımlayıcısının Üretimsel Becerilerdeki Yansıması.....	88
The Reflection of Productive Skills regarding Mediation Descriptor in Course Books Teaching Turkish for Foreigners.....	88
SEMPOZYUM SONUÇ BİLDİRİSİ	89

Eğitim Bilimleri
Educational Sciences

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Medyanın Değer Algısı Üzerindeki Etkisine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi

Prof. Dr. Selma YEL, selmayel@gazi.edu.tr, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Lütfiye Nur KARADELİ, lutfiyenurkaradeli@gmail.com, Gazi Üniversitesi, Türkiye

Özet: Teknolojinin hızla gelişimi insan yaşamını olumlu ve olumsuz etkileyebilmektedir. Bu etki gazete, televizyon, akıllı telefonlar, dergiler gibi çeşitli medya araçları vasıtasıyla gerçekleşmektedir. Medyanın popüler kültüründen etkilenenlerin değer yozlaşması yaşadığı bir gerçek olup, bu doğrultuda medyanın değer algısını şekillendiren etkenler arasında olduğunu söylemek mümkündür. Medya bir değer aktarım aracı olarak da kullanılabilir. Bu nedenle en önemli görev toplumun geleceğini şekillendiren öğretmenlere düşmektedir. Özellikle sınıf öğretmenleri çocukları bilinçlendirerek ve medyayı doğru bir şekilde kullanarak medyanın değer yargılarını etkilemesini kontrol altında tutmalarını sağlayabilir. Ayrıca medyayı değer aktarımında kullanabilirler. Bu sebeple değer öğretimi yapması ve model olarak öğrencilerine kazandırması beklenen sınıf öğretmenlerinin ve özellikle de henüz mesleğe başlamamış sınıf öğretmeni adaylarının medyanın değerler üstündeki etkisinin farkında olması önem kazanmaktadır. Medyanın değerleri nasıl şekillendirdiğinin farkında olan öğretmen adaylarının mesleğe başladıklarında değer öğretimi sürecinde bu faktöre de dikkat edebilecekleri düşünülmektedir. Bu doğrultuda çalışmanın amacı sınıf öğretmeni adaylarının medyanın değer algısı üzerindeki etkisine ilişkin görüşlerini belirlemek olarak ortaya konmuştur. Öğretmen adaylarının görüşleri ortaya çıkarılmak istendiğinden bu çalışma temel nitel araştırma olarak tasarlanmıştır. Çalışmaya 80'i kadın, 14'ü erkek olmak üzere bir devlet üniversitesinde öğrenim gören 94 sınıf öğretmeni adayı katılmıştır. Veriler yapılandırılmış görüşme tekniği ile elde edilmiş, sonuçlar içerik analizi ile incelenmiştir. Katılımcıların çoğu 4-5 saat aralığında internet kullandıklarını belirtirken sosyal medya platformlarından en fazla YouTube en az TikTok platformunu kullandıklarını ifade etmişlerdir. Ayrıca katılımcıların verdiği cevaplara göre sosyal medya platformlarını kullanım amaçları eğitim, eğlence, iletişim, gündem, spor, alış-veriş şeklinde kategorize edilmiştir. Bununla birlikte araştırmaya katılan sınıf öğretmeni adaylarının çoğu medyanın bireylerin değer algısını olumsuz etkilediğini düşünmektedir. Özellikle ilkökul çağındaki çocuklar ve ergenlik dönemindeki gençler için olumsuz davranışlar sergileyen rol modellerin popüler olduğu görüşündedirler. Adaylar ayrıca öğretmen olarak çalışmaya başladıklarında değer öğretiminde sosyal medya araçlarını kullanacağını belirtirken en çok hangi sosyal medya aracını kullanacaklarına dair görüşler incelendiğinde ise %71,4'ünün YouTube'u kullanacağını ifade ettiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Değer, Sosyal medya, Öğretmen adayı.

Investigation of Pre-service Classroom Teachers' Views on the Effect of Media on Perception of Value

Abstract: The rapid development of technology can affect human life positively and negatively. This effect is realized through various media tools such as newspapers, television, smart phones, magazines. It is a fact that those affected by the popular culture of the media experience value corruption. In this respect, we can say that the media is among the factors that shape the perception of value. Media can also be used as a value transfer tool. The most important task in this regard falls to the teachers who shape the future of the society. In particular, classroom teachers can make children conscious and use the media correctly, so that they control the media's influence on value judgments, and they can also use the media in value transfer. For this reason, it is important that primary school teachers, who are expected to teach values and teach their students as a model, and especially primary school teacher candidates who have not yet started the profession, are aware of the effect of the media on values. It is thought that pre-service teachers, who are aware of how the media shapes values, can also pay attention to this factor in the value teaching process when they start their profession. In this direction, the aim of the study is to determine the opinions of the prospective classroom teachers about the effect of the media on the perception of value. This study was designed as a basic qualitative research since it was desired to reveal the views of teacher candidates. 94 primary school teacher candidates studying at a state university, 80 female and 14 male, participated in the study. The data were obtained by structured interview technique and the results were analyzed by content analysis. While most of the participants stated that they used the internet between 4-5 hours, they stated that they used the social media platforms YouTube the most and TikTok the least. In addition, according to the answers given by the participants, the purposes of using social media platforms were categorized as education, entertainment, communication, agenda, sports, shopping. However, most of the primary school teacher candidates participating in the research think that the media negatively affects the value perception of individuals. They are of the opinion that role models displaying negative behaviors are popular, especially for primary school children and adolescents. While the candidates also stated that they would use social media tools in values teaching when they started working as a teacher, when the opinions about which social media tool they would use the most were examined, it was seen that 71.4% of them stated that they would use YouTube.

Keywords: Value, Social media, Teacher candidate.

Yaratıcı Drama Özyeterlik Algısı Ölçeği (YDÖ): Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Prof. Dr. Fatma KIRMIZI, fatmakirmizi73@gmail.com, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye

Özet: Öğretmenlerin hizmet öncesinde yaratıcı drama çalışmalarını gerçekleştirme konusunda iyi bir şekilde yetişmiş olmaları eğitim sürecinin niteliği açısından önemlidir. Yaratıcı drama tekniklerinin planlanması ve uygulanması, öğretmen adaylarının süreci etkin biliyor olması ile yakından ilişkilidir. Öğretmen adaylarının yaratıcı drama uygulamaları yapmaya yönelik özyeterlik algıları onların mesleki yaşamlarını etkileyecektir. Bu çalışmada öğretmen ve öğretmen adayları için yaratıcı drama yöntemini kullanmaya ilişkin özyeterlik algısı ölçeği geliştirilmiştir. Ölçek için öncelikle 45 yargı bir araya getirilmiş ve madde havuzu oluşturulmuştur. Kapsam geçerliliği kapsamında 8 alan uzmanı tarafından incelenmiş olan maddelerden bir kısmı elenmiştir. Böylece kapsam geçerliliği sonrasında ortaya çıkan 41 maddeye 5'li likert eklenmiş ve aday ölçek elde edilmiştir. Yaratıcı Drama Özyeterlik Algısı Ölçeğinin (YDÖ) güvenilirlik çalışması için eğitim fakültesinde öğrenim görmekte olan öğretmen adaylarına ve yeni mezun öğretmenlere ulaşılmıştır. Çalışma kapsamında 489 katılımcıya ulaşılmıştır (kız=383; erkek=106). Bu katılımcılardan 199'u eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerden oluşmaktadır. Verilerin 249'una Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA), 240'ına ise Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. Yapılan AFA analizlerinde KMO değerinin .975 ve Bartlett's testi sonucunun ise anlamlı olduğu saptanmıştır. Analizlerde ölçeğin iki faktörlü bir yapıda olduğu görülmüştür. Birinci alt ölçete 20; ikinci alt ölçekte ise 10 madde yer almaktadır. Ölçek toplamda 30 maddeden oluşmaktadır. Ölçekte yer alan maddelerin özyeterlik değerlerinin 0,56 ve 0,85 arasında değiştiği görülmektedir. DFA analizlerinde sıklıkla kullanılan uyum değerlerinden, RMSEA = .08; SRMR = .04 şeklinde belirlenmiştir. Ölçeğin tümü için saptanan Cronbach's Alpha değeri ise 0.98'dir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen adayı, Öğretmen, Özyeterlik, Ölçek geliştirme.

Creative Drama Self-Efficacy Perception Scale (CDS): Validity and Reliability Study

Abstract: It is important for the quality of the education process that the teachers are well trained in performing creative drama studies before the service. Planning and implementation of creative drama techniques is closely related to the fact that pre-service teachers know the process effectively. Self-efficacy perceptions of pre-service teachers towards making creative drama practices will affect their professional lives. For these working teachers and pre-service teachers, the perception of self-efficacy regarding the use of creative drama is focus-oriented. For the scale, first of all, 45 judgments were brought together and the item room will go. Within the scope of content validity, some of the items examined by 8 field experts were eliminated. Thus, a 5-point Likert scale was added to the 41 items that emerged after the validity of the scope and the candidate scale was obtained. For the reliability study of the Creative Drama Self-Efficacy Scale (YÖS), teacher candidates who excel at schools and newly graduated teachers were reached in the Faculty of Education. Within the scope of the study, 489 views were reached (female=383; male=106). 199 of this information consists of teachers who graduated from the Faculty of Education. Exploratory Factor Analysis (EFA) was applied to 249 of the data and Confirmatory Factor Analysis (DFA) was applied to 240 of the data. In the AFA analyzes, the KMO observations are .975 and interpret the results of Bartlett's test if evaluating. The devices in the analyzes have a two-factor structure. 20 in the first subscale; In the second subscale, there are 10 items. The scaled setup consists of 30 items. It is seen that the self-efficacy values of the information in the scale vary between 0.56 and 0.85. From the fit values used in the CFA analysis, RMSEA = .08; SRMR = .04. The Cronbach's Alpha value determined for the overall scale is 0.98.

Keywords: Pre-Service Teacher, Teacher, Self-Efficacy, Scale Development.

Coğrafya Dersi Öğretim Programında Yer Alan Beşeri Sistemler Ünitesi Göç Konusunun Medyaya Yansımaları Hakkında Coğrafya Öğretmenlerinin Görüşleri*

Emre ÇOBAN, m.emre.coban@hotmail.com, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Okan YAŞAR, okanyasar70@gmail.com, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye

Özet: Bu çalışma; coğrafya dersi öğretim programında yer alan göç konusunun medyaya yansımaları hakkında coğrafya öğretmenleri görüşlerinin ortaya konulmasını amaçlamaktadır. Araştırmada coğrafya öğretmenlerine nitel araştırma tekniklerinden yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Bu form 11 sorudan oluşmaktadır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu; 2022-2023 eğitim öğretim yılında Ankara iline bağlı Keçiören, Yenimahalle ve Altındağ ilçelerinde görev yapan 25 coğrafya öğretmenine uygulanmıştır. Araştırma bulgularına göre coğrafya öğretmenlerinin en çok tercih ettiği medya türleri; televizyon ve internet haber siteleridir. Coğrafya öğretmenlerinin tercih ettiği medyada türlerinde yer alan göç haberlerinde öne çıkan göç sebepleri araştırılmıştır. Siyasi sebeplere dayalı olarak ortaya çıkan göçler eksenli göç haberleri yanı sıra ekonomik sebeplere dayalı göç haberlerinin en çok rastlanılan göç haberleri olduğu anlaşılmıştır. Medyada yer alan göç haberlerinde eğitim ve dini sebepli göç haberlerinin ise en az rastlanılan haberler olduğu belirtilmiştir. Coğrafya öğretmenleri ülkemizde yaşanan ya da ülkemize yönelen ve yazılı ve görsel medyada yer alan çeşitli göçlere ilişkin haberleri seçici bir yaklaşımla derslerinde kullandıklarını belirtmektedir. Çünkü öğretmenler, öğrencilerin güncel yaşam ile ders konularını ilişkilendirmedi gazete, popüler dergiler ve internet haber sitelerinde yer alan haberleri kullanabilmektedirler. Böylece öğrencilerin güncel olaylar ile coğrafya arasında ilişki kurabilmesi mümkün hale gelmektedir. Coğrafya öğretmenleri medyada yer alan haberlerin derslerde kullanılmasının göç konusunun somut ve güncel hale gelmesine katkı sağlayacağını ve bu haberlerin derslerde kullanılmasının göç konusu ile ilgili kazanımların gerçekleşmesinde bir araç olabileceğini belirtmiştir. Öğretmenler göç konusu işlenirken göç ile ilgili haberleri etkili bir şekilde kullanma adına bu haberlerde yer alan içerik ve görsel materyallerden (tablo, grafik, şekil, fotoğraflar, karikatürler, belgeseller) yararlanılması, varsa göçmen öğrencilerin yaşadığı süreci sınıf ortamında paylaşması, göçle ilgili güncel istatistiksel verilerin sınıf ortamında kullanılmasının daha güncel bir anlatım sağlayacağını, coğrafi sorgulama, neden-sonuç ilişkisi kurabilme, değişim ve sürekliliği algılayabilme ve problem çözen bireyler yetiştirilmesine katkı sağlayacağına inandıklarını belirtmektedirler.

* Bu bildiri; Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'nde devam eden "Coğrafya Dersi Öğretim Programında Yer Alan Beşeri Sistemler Ünitesi Göç Konusunun Medyaya Yansımaları" adlı Yüksek Lisans tezinden üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Göç, Medya, Göç Haberleri, Coğrafya Dersi, Coğrafya Öğretimi.

Geography Teachers' Opinions on The Media Reflections on The Subject of Migration in The Unit of Human Systems in The Geography Course Teaching Program

Abstract: This study aims to reveal the views of geography teachers about the reflections of migration in the geography curriculum on the media. In the study, a semi-structured interview form, one of the qualitative research techniques, was applied to geography teachers. This form consists of 11 questions. The semi-structured interview form was applied to 25 geography teachers working in Keçiören, Yenimahalle, and Altındağ districts of Ankara province in the 2022-2023 academic year. According to the research findings, the most preferred media types of geography teachers are television and internet news sites. The prominent reasons for migration in migration news in the media types preferred by geography teachers were investigated. In addition to migration news based on migration based on political reasons, it has been understood that migration news based on economic reasons is the most common migration news. In the migration news in the media, it is stated that migration news based on education and religious reasons is the least common news. Geography teachers state that they use news about various migrations that take place in our country or that are directed towards our country and that take place in written and visual media in their lessons with a selective approach. Because teachers can use the news in newspapers, popular magazines, and internet news sites to associate students' current life and course subjects. Thus, it becomes possible for students to establish a relationship between current events and geography. Geography teachers stated that the use of news in the media in the lessons will contribute to making the subject of migration concrete and up-to-date and that the use of this news in the lessons can be a tool for the realization of the achievements related to the subject of migration. Teachers stated that they believe that using the content and visual materials (tables, graphics, figures, photographs, cartoons, documentaries) in this news in order to use the news about migration effectively while teaching the subject of migration, sharing the process experienced by migrant students in the classroom environment, if any, sharing the process experienced by migrant students in the classroom environment, using current statistical data on migration in the classroom environment will provide a more up-to-date expression, and contribute to raising individuals who are able to question geographically, establish cause-effect relationships, perceive change and continuity, and solve problems.

Keywords: Migration, Media, Migration News, Geography Lesson, Geography Teaching.

Öğretmenlerin Mesleki Tatmin Düzeylerini Belirleme Ölçeği (ÖMTÖ) Geliştirme Çalışması

Doç. Dr. İbrahim Halil YURDAKAL, iyurdakal@pau.edu.tr, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Mehmet Emin AKTAŞ, mehmeteminakts@gmail.com, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye

Özet: Bu çalışmada öğretmenlerin mesleki tatmin düzeylerini tespit etmek amacıyla güvenilir ve geçerli bir ölçme aracı geliştirmek hedeflenmiştir. Bu kapsamda alan yazın incelenerek maddeler oluşturulmuş ve uzman görüşleri alınarak taslak ölçme aracı oluşturulmuştur. Taslak ölçme aracı 525 öğretmene çevrimiçi form ile uygulanarak veriler toplanmıştır. Toplanan veriler 300-225 şeklinde ikiye bölünerek AFA, güvenilirlik analizleri ve DFA analizleri farklı örneklem baz alınarak yapılmıştır. Veri setinde eksik veriler tamamlanmış, örneklem yeterliliği tespiti için KMO analizi yapılmış ve mahalanois analizi ile ranji artıran formlar veri setinden çıkarılmıştır. Güvenirliği belirlemede Spearman-Brown ve Guttman Split-Half, Anova Tukey's Nonadditivity, Hotelling's T-Squared ve Intraclass Correlation Coefficient analizleri yapılmıştır. AFA ve güvenilirlik analizleri sonrası DFA yapılmış olup model doğrulanmış olup uyum indekslerinin yeterli düzeyde olduğu görülmüştür. Analizler sonucunda ölçeğin KMO değeri 0.91; Cronbach's Alpha değeri 0,87; Spearman-Brown korelasyon değeri 0,85; Guttman Split-Half değeri 0,84; Anova Tukey's Nonadditivity ,000, Hotelling's T-Squared ,000 ve Intraclass Correlation Coefficient değeri ,000 bulunmuştur. İlk boyut ölçeğin varyansının %36,16'sını, ikinci boyut - %13.37'sini, son alt boyutun ise %5.00'ini açıkladığı görülmektedir. Birinci boyutta yer alan maddelerin faktör madde yük değerleri 0,92 ile 0,50 arasında; ikinci boyutta yer alan maddelerin faktör yük değerleri ise 0,82 ile 0,37 arasında, üçüncü boyutta yer alan maddelerin yük değerleri ise 0.57 ile 0.44 arasında değişmektedir. Üç faktörün toplam açıkladığı varyans değeri ise %54,53'tür. Doğrulamalı faktör analizi sonrası IFI değeri 0.91; NFI 0.84; CFI 0.91; REMSEA 0.06 ve X²/sd değeri 2.01 olarak belirlenmiştir. Ölçek son hali ile üç boyut ve 32 maddeden oluşmaktadır. İçerdiği maddelerin niteliği göz önüne alınarak birinci alt boyuta "kişisel özellikler"; ikinci alt boyuta "mesleki özellikler", üçüncü alt boyuta ise "yönetimsel özellikler" adlandırılması yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Mesleki tatmin düzeyi, Ölçek geliştirme, Güvenirlik, Geçerlik.

Development of the Scale for Determining the Professional Satisfaction Levels of Teachers (PSLT)

Abstract: In this study, it was aimed to develop a reliable and valid measurement tool in order to determine the professional satisfaction levels of teachers. In this context, items were created by examining the literature and a draft measurement tool was created by taking expert opinions. Data were collected by applying the draft measurement tool to 525 teachers with an online form. The collected data were divided into two as 300-225 and EFA, reliability analyzes and CFA analyzes were made based on different samples. Missing data in the data set were completed, KMO analysis was performed to determine sample adequacy, and forms that increased the range were removed from the data set with mahalanois analysis. Spearman-Brown and Guttman Split-Half, Anova Tukey's Nonadditivity, Hotelling's T-Squared and Intraclass Correlation Coefficient analyzes were used to determine reliability. After the EFA and reliability analysis, CFA was performed, the model was validated, and the fit indices were found to be sufficient. As a result of the analysis, the KMO value of the scale was 0.91; Cronbach's Alpha value is 0.87; Spearman-Brown correlation value of 0.85; Guttman Split-Half value 0.84; Anova Tukey's Nonadditivity .000, Hotelling's T-Squared .000 and Intraclass Correlation Coefficient value .000. It is seen that the first dimension explains 36.16% of the variance of the scale, the second dimension - 13.37%, and the last sub-dimension 5.00%. The factor-item load values of the items in the first dimension are between 0.92 and 0.50; The factor loading values of the items in the second dimension vary between 0.82 and 0.37, and the load values of the items in the third dimension vary between 0.57 and 0.44. The total variance explained by the three factors is 54.53%. The IFI value after confirmatory factor analysis was 0.91; NFI 0.84; CFI 0.91; REMSEA was determined as 0.06 and X²/sd value was determined as 2.01. The final version of the scale consists of three dimensions and 32 items. Considering the nature of the items it contains, the first sub-dimension is "personal characteristics"; The second sub-dimension was named "professional characteristics" and the third sub-dimension was named "managerial characteristics".

Keywords: Teacher, Professional satisfaction level, Scale development, Reliability, Validity.

Yapay Zekânın Sınav Başarısı

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, firdevs.gunes@gmail.com, Ankara Üniversitesi, Türkiye

Özet: Günümüzde yapay zekâ çalışmaları hızla gelişmekte ve geleceğin anahtar teknolojisi olma yolunda ilerlemektedir. Çoğu ülkede dijital dönüşümün öncelikli hedefi olan yapay zekâ, bir makinenin akıl yürütme, planlama, uygulama gibi insanlara özgü işlemleri yapabilmesi olarak açıklanmaktadır. Bilgisayar verilerini veri tabanında toplamakta, bunları analiz ederek hareket etmektedir. Bu işlem benzer durumlarla karşılaştığında mevcut güçlükleri çözme ve doğru hareket etmeyi sağlamaktadır. Sanal asistanlar, görüntü analiz yazılımı, arama motorları, yüz ve ses tanıma sistemleri, robotlar, sürücüsüz arabalar, dronlar, nesnelerin İnterneti gibi günlük hayatımızda önemli bir rol oynamaktadır. Bu özelliği nedeniyle sağlık, gıda, tarım, üretim, ticaret, kamu yönetimi gibi çeşitli alanlarda kullanılmaktadır. Eğitim alanına da giren yapay zekâ öğrenme sürecine yardım etmektedir. Bu gelişmeler üzerine “Sınavlarda başarılı olur mu?” sorusu gündeme gelmiş ve bazı deneyler yapılmıştır. ABD’nin Michigan, Princeton, Pensilvanya gibi üniversitelerinde yapılan deneylerde yapay zekânın hukuk, işletme ve hatta tıp sınavlarının birçok bölümünü başardığı görülmüştür. Bazı öğrencilerden daha iyi notlar almıştır. Hatta bazı öğrenci ödevlerini bile yaptığı gündeme gelmiştir. Yapay zekânın dünyanın dört bir yanında kabul gören zorlu sınavlarda başarılı olması ve ödev yapması eğitimciler arasında tartışmaya neden olmuştur. Eğitim ve sınav sisteminin gözden geçirilmesi gerektiği dile getirilmiş, bilgi öğretimi yerine beceri ve yetkinliklere ağırlık verilmesi önerilmiştir. Bildiri bu çerçevede ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yapay zekâ, Eğitim, Sınav başarısı.

Exam Success of Artificial Intelligence

Abstract: Today, artificial intelligence studies are developing rapidly and are on the way to become the key technology of the future. Artificial intelligence, which is the primary goal of digital transformation in most countries, is explained as the ability of a machine to perform human-specific operations such as reasoning, planning, and implementation. It collects computer data in the database and acts by analyzing them. This process enables to solve existing difficulties and act correctly when faced with similar situations. Virtual assistants play an important role in our daily lives such as image analysis software, search engines, facial and voice recognition systems, robots, driverless cars, drones, Internet of things. Due to this feature, it is used in various fields such as health, food, agriculture, production, trade, public administration. Artificial intelligence, which also enters the field of education, helps the learning process. On these developments, “Will he be successful in the exams?” The question was raised and some experiments were carried out. In experiments conducted at universities in the USA such as Michigan, Princeton, Pennsylvania, it has been seen that artificial intelligence has succeeded in many parts of law, business and even medical exams. He got better grades than some students. It was even mentioned that he did some student homework. The fact that artificial intelligence succeeds in challenging exams accepted all over the world and does homework has caused controversy among educators. It was stated that the education and examination system should be revised, and it was suggested to focus on skills and competencies instead of knowledge teaching. The paper will be discussed in this context.

Keywords: Artificial intelligence, Education, Exam success.

Sınıf Öğretmenleri'nin İlkokullardaki Disiplin Sorunlarına İlişkin Görüşleri

Ayşe Hilâl BOZOVALI, hilalbozovali@gmail.com, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye

Doç. Dr. İbrahim Halil YURDAKAL, iyurdakal@pau.edu.tr, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye

Özet: İnsanoğlu sosyal bir varlıktır. İstek ve ihtiyaçlarını tek başına karşılayamayacağından dolayı toplumsal hayatta var olması gerekmektedir. Bu toplumsal hayatta düzen ve istikrarı sağlayabilmesi için her bireyin disiplin bilincine sahip olması gerekmektedir. Disiplin öncelikle ailede kazandırılmalıdır. Özdisiplin okul hayatında da gelişerek devam etmektedir. Disiplin, çocuğa istendik davranış ve alışkanlıklar kazandırmak, kendisini yönetmek, geliştirmektir. Bu araştırmada sınıf öğretmenlerinin sınıflarında karşılaştıkları disiplin problemlerini ve çözüm önerilerini tespit etmek amaçlanmıştır. Araştırmada nitel yaklaşımlardan durum deseni kullanılmıştır. Araştırmanın verileri araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Alanyazın yazın taraması sonrası hazırlanan soru havuzu 2 alan uzmanına sunulmuş, gelen dönütler dikkate alınarak forma son hali verilmiştir. Örneklem 18 sınıf öğretmeninden oluşmaktadır. Örneklem 18'i kadın 2'si erkektir. Katılımcılar Denizli ilinde MEB'e bağlı ilkokullarda çalışmaktadır. Araştırma kapsamında elde edilen veriler tablolastırılıp sunulmuştur. Tablolar alıntılar ile desteklenmiştir. Analiz süreci devam ettiği için veriler sonraki süreçte sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: İlkokul, Motivasyon, Disiplin, Disiplin problemleri.

Classroom Teachers' Views on Disciplinary Problems in Primary Schools

Abstract: Human beings are a social being. Because he cannot meet his wants and needs alone It needs to exist in social life. In order to ensure order and stability in this social life, every individual must have an awareness of discipline. Discipline should be acquired primarily in the family. Self-discipline continues to develop and develop in school life as well. Discipline is to give the child the desired behaviors and habits, manage and develop himself. In this research, it is aimed to identify the discipline problems encountered by classroom teachers in their classrooms and the solution suggestions. The situation pattern, one of the qualitative approaches, was used in the research. The data of the study were collected through a semi-structured interview form prepared by the researchers. The pool of questions prepared after the literature review was submitted to 2 field experts, and the final version of the form was given taking into account the responses received. The sample consists of 18 classroom teachers. 18 of the sample are women and 2 are men. The participants work in primary schools affiliated to the Ministry of National Education in Denizli province. The data obtained within the scope of the research are tabulated and presented. The tables are supported by quotations. Since the analysis process is ongoing, the data will be presented in the next process.

Keywords: Elementary school, Motivation, Discipline, Discipline problems.

Eğitimde Dijital Dönüşümde Tasarım Odaklı Düşünme

Prof. Dr. Mesut GÜN, mesutgun07@gmail.com, Mersin Üniversitesi, Türkiye
Ezel TÜRKMEÑOĞLU, ezelkrkmztr@hotmail.com, Mersin Üniversitesi, Türkiye

Özet: Bu çalışmada yenilikçi, dijital destekli öğrenme modellerini uygularken tasarım odaklı düşünmenin eğitimde dijital dönüşüme nasıl katkıları sağlayabileceğini örneklerle açıklamak amaçlanmaktadır. Çalışmada nitel araştırma yönteminin durum deseni kullanılmıştır. Çalışmaya başlanmadan literatür taraması yapılmıştır. Bulgular kısmında elde edilen bilgilerle, eğitimde dijital dönüşüme katkı sağlayacak yapılandırmacı öğretim modelleri ile düzenlenecek etkinliklerde, tasarım odaklı düşünmenin beş basamağı ayrı ayrı ele alınacaktır. Bu basamaklarla eğitimde dijital dönüşüme uygun nasıl etkinlikler planlanabilir üzerinde çalışılacaktır. Literatür taramasında, tasarım odaklı düşünmenin sadece eğitim alanında değil, iş dünyasında birçok firma tarafından kullanıldığına rastlanmıştır. Bu düşünme tarzıyla planlanan eğitimlerin başarıya ulaştığına çalışmalarda yer verilmiştir. Tasarım odaklı düşünmenin teknolojinin dinamik yapısının eğitime yansıtacağı düşünülmektedir. Ürün odaklı yaklaşımların aksine, dijital içerikli yeni nesil öğrenme modellerinden harmanlanmış öğrenme, ters yüz öğrenme gibi öğrenme modellerinin eğitimde kullanılmasını yaygınlaştıracaktır. Tasarım odaklı düşünme, eğitime dijital katılımı yön verilirken duygudaşlık ile başlayan, yeni fikirlerin tasarlandığı, tartışıldığı, çözüm önerilerinin denendiği ve farklı sonuçların bulunduğu, teknolojiyle iç içe geçmiş yöntemlerin kullanılmasının önünü açmaktadır. Eğitimde dijital dönüşüme hedef kitlemizin neye gereksinimi olduğu belirlenerek başlanmalıdır. Eğitim öğrencisi, öğretmeni, velisi ile çoklu bileşeni olan bir bütündür. Çalışmada, bu bileşenlerin eğitimde dijital dönüşümdeki etkisi, tasarım odaklı düşünmenin basamaklarıyla şekillendirilmeye çalışılacaktır. Sonuç kısmında, tasarım odaklı düşünmeyle yeni nesil öğrenme modellerinin uygulanması, farklılıkların eğitimdeki dijital dönüşüme katkısını artıracacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tasarım odaklı düşünme, Yeni nesil eğitim modelleri, Dijital içerikler, Dönüşüm.

Design Thinking for Digital Transformation in Education

Abstract: This study aims to illustrate how design thinking can promote digital transformation in education through the application of innovative, digitally assisted learning models. The study used the case design of the qualitative research method. A literature review was conducted before starting the study. Using the information from the findings section, five design thinking steps are discussed separately in the activities to be organized with constructivist teaching models that will promote the digital transformation in education. These steps are used to learn how to plan activities that are appropriate for the digital transformation in education. The literature review shows that design thinking is not only used in the education sector, but also by many companies in the corporate sector. Research has shown that training prepared using this model of thinking has been successful. Design-oriented thinking is believed to reflect the changing nature of technology in education. In education, it will increase the use of learning models such as blended learning and flipped learning, new generation learning models with digital materials as opposed to product-oriented methods. The use of technology-integrated methods, starting with empathy, creating new ideas, discussing, testing solutions, and discovering different outcomes, while influencing education through digital participation, is made possible by design thinking. Understanding the needs of the target audience should be the first step in the digital transformation of education. There are many different parts to education, including students, teachers, and parents. The design thinking process will influence how the study examines the impact of these components on the digital transformation in education. In the conclusion section, the adoption of new, next-generation learning models that incorporate design thinking is expected to increase the contribution of diversity to the digital transformation in education.

Keywords: Design thinking, Next generation education models, Digital content, Transformation.

Türkiye'deki Özel Eğitim Öğretmenlerinin TALIS 2018 Sonuçlarına Göre Durumu

Doç. Dr. Özcan KARAASLAN, ozcan.karaaslan@marmara.edu.tr, Marmara Üniversitesi, Türkiye

Doç. Dr. Gökhan ILGAZ, gokhanilgaz@hotmail.com, Trakya Üniversitesi, Türkiye

Doç. Dr. Mehmet YAVUZ, mehmetyavuz23@gmail.com, Trakya Üniversitesi, Türkiye

Özet: TALIS (Teaching and Learning International Survey [Uluslararası Öğretme ve Öğrenme Anketi]) uluslararası düzeyde öğretmenlere ilişkin araştırmalar yürütmektedir. TALIS'in 2018 yılına ait verileri dayanak alınarak, Türkiye'deki özel eğitim öğretmenlerinin mesleki gelişimlerinin önündeki engellerin saptanmaya çalışılmasında tarama modeli kullanılmıştır. Elde edilen veriler; yüzde, frekans ve Mann-Whitney U testi uygulanarak analiz edilmiştir. Bununla birlikte, Mann-Whitney U testinde elde edilen sonuçların etki değeri için Eta-kare değeri de hesaplanmıştır. Verilerin analizi sonucunda elde edilen sonuçlara bakıldığında; özel eğitim öğretmenlerinin mesleki açıdan kendilerini yeterli buldukları, öğretmenliğin gerektirdiği gerekli önkoşul becerilere sahip oldukları, mesleki gelişimlerine zaman ayırabildikleri, mesleki gelişimi pahalı bulmadıkları ve mesleki gelişime yönelik gerekli teşvikin sağlandığı sonucu ortaya çıkmıştır. Öte yandan, elde edilen bulgulara göre öğretmenlerin çalıştıkları işyerinden yani işverenden mesleki gelişim için yeterli desteği göremedikleri, işyerindeki çalışma saatleri ile mesleki gelişime ayrılan zamanın çeliştiğini ve mesleki gelişimle ilgili kendilerini verilerin eğitim hizmetlerinin mesleki gelişimlerine uygun olmadığı yönde bir sonuç ortaya çıkmıştır. Ayrıca cinsiyet değişkeni açısından bazı soru maddelerinde ise, kadın öğretmenler lehine fark görülmüştür. Cinsiyet değişkeni açısından bazı soru maddelerinde ise, erkekler öğretmenler lehine fark görülmüştür. Ancak cinsiyet değişkeni açısından ortaya çıkan bu farklılık anlamı bulunmamıştır. Öğretmenliği birinci kariyer olarak seçmeyen öğretmenler lehine anlamlı fark bulunmasına rağmen farkın etki değerinin çok düşük olduğu gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: TALIS, Özel eğitim öğretmeni, Mesleki gelişimi etkileyen faktörler, Mesleki gelişim.

Evaluation of Special Education Teachers in Turkey According to TALIS 2018 Results

Abstract: TALIS (Teaching and Learning International Survey) conducts research on teachers at an international level. Based on the data of TALIS for 2018, the survey model was used to determine the obstacles in front of the professional development of special education teachers in Turkey. The data were analyzed by applying percentage, frequency and Mann-Whitney U test. However, Eta-square value was also calculated for the effect value of the results obtained in the Mann-Whitney U test. The results indicated that it has been concluded that special education teachers find themselves professionally competent, have the necessary prerequisite skills required by teaching, can spare time for their professional development, do not find professional development expensive, and the necessary incentives for professional development are provided. On the other hand, the findings showed that it was concluded that the teachers could not receive sufficient support for professional development from the workplace, namely the employer, that the working hours at the workplace and the time allocated to professional development were inconsistent, and that the data on professional development were not suitable for the professional development of educational services. In addition, there was a difference in favor of female teachers in some question items in terms of gender variable. In terms of gender variable, a difference was observed in favor of male teachers in some of the questions. However, this difference in terms of gender variable was not significant. Although there was a significant difference in favor of teachers who did not choose teaching as their first career, it was observed that the effect value of the difference was very low.

Keywords: TALIS, Special education teacher, Factors affecting professional development, Professional development.

Öğretmen Görüşlerine Göre İlk Okuma Yazma Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar

Hatice BOZTAŞ, haticboztas90@gmail.com, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Fatma KIRMIZI, fatmakirmizi73@gmail.com, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye

Özet: İlk okuma ve yazma süreci, öğrenim hayatının en önemli tecrübelerinden biridir. Okuma yazma becerisi bireylerin bilgi paylaşımı ve iletişim kurmaları bakımından oldukça önemli bir aşamadır. İlk okuma ve yazma eğitimi boyunca kazanılan beceriler daha sonraki akademik başarılar için de önemli bir belirleyicidir. Okuma yazma becerisinin kazandırıldığı birinci sınıfta öğrencilerle kurulan iletişimde ve öğrenme öğretme etkinliklerinde özenli olunması sürecin niteliği açısından oldukça önemlidir. İlk okuma yazma öğretiminin doğru ve etkili bir şekilde kazandırılması için okuma ve yazma zevki oluşturulması önemsenmelidir. Akıcı bir şekilde anlayarak okuyabilen, okuduğu üzerinde düşünen ve yorum yapabilen, kendini anlatmak için yazmaktan kaçınmayan bireyler yetiştirilmesi topluma büyük yararlar sağlayabilir. Bu çalışmada ilk okuma yazma öğretiminde karşılaşılan sorunlar çeşitli yönleriyle araştırılmaya değer bir konu olarak görülmüştür. Çalışmanın amacı sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre ilk okuma yazma öğretiminde karşılaşılan sorunları belirlemek ve değerlendirmeler yapmaktır. Öğretmen görüşlerinin tespit edilmesine dayalı olan bu çalışmada nitel araştırma yöntemi ve buna bağlı olarak durum deseni kullanılmıştır. Veriler, öğretmenlerin ilk okuma yazma öğretiminde karşılaştığı sorunları tespit etmek üzere araştırma kapsamında hazırlanmış olan "açık uçlu soru formu" aracılığıyla toplanmıştır. Çalışma Denizli merkez ilçelerindeki (Merkezefendi ve Pamukkale ilçeleri) ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenleri ile 2022- 2023 eğitim öğretim yılının bahar döneminde gerçekleştirilmiştir. Örneklem belirlenmesinde "kolay ulaşılabilir örneklem" yönteminden yararlanılmıştır. Çalışma 12 sınıf öğretmenin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Öğretmenlerle yapılan görüşmeler sonucu ortaya çıkan nitel veri setine içerik analizi uygulanmıştır. Veriler bilgisayar ortamına aktarılmış ve her iki araştırmacı tarafından detaylı bir şekilde okunmuştur. Bu süreçte kodlar belirlenmiş ve ilişkili kodlar bir araya getirilerek temalara ulaşılmıştır. Verilerin analizlerine ilişkin çalışmalar devam ettiğinden bulgular ilerleyen süreçte sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: İlk okuma yazma öğretimi, Öğretmen, Nitel araştırma.

Problems Encountered in First Literacy Teaching According to Teachers' Views

Abstract: The first reading and writing process is one of the most important experiences of learning life. Literacy skills are a very important stage for individuals to share information and communicate. The skills gained during the first reading and writing education are also an important determinant for later academic success. It is very important for the quality of the process to be attentive in the communication and learning-teaching activities established with the students in the first grade in which the literacy skills are acquired. In order for the first literacy teaching to be taught correctly and effectively, it should be considered important to create reading and writing pleasure. Raising individuals who can read fluently, think and comment on what they read, and do not hesitate to write to express themselves can provide great benefits to the society. In this study, the problems encountered in the first literacy teaching were seen as a subject worth investigating in various aspects. The aim of the study is to determine the problems encountered in the first literacy teaching according to the opinions of the classroom teachers and to make evaluations. In this study, which is based on the determination of teachers' opinions, qualitative research method and accordingly case design were used. The data were collected through the "open-ended question form" prepared within the scope of the research in order to identify the problems faced by the teachers in the first literacy teaching. The study was carried out in the spring term of the 2022-2023 academic year with the classroom teachers working in primary schools in the central districts of Denizli (Merkezefendi and Pamukkale districts). The "easily accessible sampling" method was used to determine the sample. The study was carried out with the participation of 12 classroom teachers. Content analysis was applied to the qualitative data set that emerged as a result of the interviews with the teachers. The data were transferred to the computer environment and read in detail by both researchers. In this process, the codes were determined and the related codes were brought together to reach the themes. As the studies on the analysis of the data continue, the findings will be presented in the future.

Keywords: Primary literacy teaching, Teacher, Qualitative research.

Fen Bilimleri

Science

Parçacık Fiziğinde Kavram ve Terim Adları

Doç. Dr. Çağın KAMIŞCIOĞLU, gunesc@ankara.edu.tr, Ankara Üniversitesi, Türkiye

Özet: Parçacık fiziği son yıllarda hızla gelişen bilim dallarından biridir. Bu alanda uluslararası düzeyde sürekli araştırma ve deneyler yapılmakta, önemli gelişmeler yaşanmaktadır. Elde edilen yeni sonuçlar ve yeni parçacıklar, atom altı ailesine katılmaktadır. Parçacık Fiziğini iyi anlatmak için kullanılan kavram ve terimleri bilimsel kurallara uygun ve doğru adlandırmak gerekmektedir. Doğru adlandırılan kavram ve terimler parçacık fiziğinin gelişimine katkı sağlamakta, mevcut yenilikleri anlama, öğrenme, sorgulama ve zihne yerleştirmeyi kolaylaştırmaktadır. Bu anlayışla parçacık fiziğinde kullanılan kavram ve terimlerin adları incelenmiştir. İnceleme sonucunda tarihsel süreç içerisinde üç farklı adlandırma dönemi ortaya çıkmıştır. İlk dönemde kavram ve terimlere Yunanca adlar verilmiştir. Parçacıklara Yunanca küçük, hafif, ağır, orta, ışık, sarı kehribar gibi adlar verilerek bunların özellikleriyle ilişkilendirilmiştir. İkinci dönemde çok sayıda yeni parçacık keşfedilmiş ve bunlara parçacık hayvanat bahçesi ifadesi kullanılmıştır. Parçacıklara ad verme yerine sıralama yapılmıştır. Sıralamada yine Yunan alfabesinin harfleri ve işaretleri kullanılmıştır. Üçüncü dönemde ise kavram ve terimlere işlevsel ve günlük adlar verme öne çıkmıştır. Ayrıca parçacık aileleri oluşturulmuş, bütün temel parçacıklar her ailede dört parçacık olmak üzere tablo halinde matris olarak sunulmuştur. Bu süreçte Standart Model Teorisinin temel anlayışı etkili olmuştur. Böylece parçacık fiziği kavram ve terimlerinin açık ve kolay anlaşılmasına, bilimsel kurallara uygun seçilmesine, araştırma, deney ve yeniliklerin gelecek nesillere iyi öğretilmesine çalışılmıştır. Bildiri bu çerçevede ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Parçacık fiziği, kavram adları, terim adları.

Concept and Term Names in Particle Physics

Abstract: Particle physics is one of the rapidly developing branches of science in recent years. Continuous research and experiments are carried out at the international level in this field, and important developments are experienced. The new results and new particles join the subatomic family. In order to explain Particle Physics well, it is necessary to name the concepts and terms used in accordance with scientific rules and correctly. Correctly named concepts and terms contribute to the development of particle physics, making it easier to understand, learn, question and place current innovations in the mind. With this understanding, the names of the concepts and terms used in particle physics are examined. As a result of the examination, three different naming periods have emerged in the historical process. In the first period, Greek names were given to concepts and terms. The particles were given names such as small, light, heavy, medium, light, yellow amber in Greek and associated with their properties. In the second period, a large number of new particles were discovered and the term particle zoo was used for them. Instead of naming the particles, they are sorted. The letters and signs of the Greek alphabet were used in the ordering. In the third period, giving functional and daily names to concepts and terms came to the fore. In addition, particle families have been created, and all elementary particles have been presented as a tabular matrix, with four particles in each family. In this process, the basic understanding of the Standard Model Theory has been effective. Thus, it has been tried to understand particle physics concepts and terms clearly and easily, to choose them in accordance with scientific rules, and to teach research, experiments and innovations well to future generations. The paper will be discussed in this context.

Keywords: Particle physics, concept name, term names.

Fizikte Kütle Kavramı

Doç. Dr. Çağın KAMIŞCIOĞLU, gunesc@ankara.edu.tr, Ankara Üniversitesi, Türkiye

Özet: Kütle, fizikteki en temel kavramlardan biridir. Bu kavramı düzenli olarak kullanan ilk kişi olan Isaac Newtondur. Klasik fiziğin en etkili eseri olan Principia'sındaki ilk ifadesinde kütle tanımını "quantitas materiae" ile sunmuştur. Buna göre, maddenin miktarı, yoğunluğunun ve hacminin birleşik olarak ortaya çıkan ölçüsüdür. Maddenin miktarının ölçüsü olarak kütle "yoğunluğu ve hacminden kaynaklanan", çeşitli nedenlerle kısa süre sonra yetersiz kabul edilmiştir. O zamandan beri, kütle için yeterli bir tanım arayışı, anlamı, doğası ve fizik bilimindeki rolü hakkında bir çok çalışma gerçekleştirilmiştir. Bugün kütle için yeterli bir tanım hala karmaşık bir iştir. Çünkü genel olarak kütle gibi fizik biliminde en önemli ve en verimli kavramlar, sağlam ve tam bir anlam yüklemek biraz zordur. Tarihsel süreçte bir çok tanıma uğrayan kütle çoğu zaman ağırlık veya enerji olarak nitelendirilmiştir. En basit haliyle kütle madde miktarının bir ölçüsü olarak tanımlanır. Ancak parçacık fiziğinde kütle parçacıkların var oluşu veya gündelik büyük şeyler ile doğanın en küçük sakinleri arasında muazzam bir farkın ortaya çıkması bilimadamlarını daha derin bir seviyede kütle ne olduğunu anlamaya yöneltmiştir. Son birkaç on yılda deneysel ve teorik fizikte kaydedilen kayda değer ilerlemeler, kütle ile doğasına ilişkin bilgilerimizi önemli ölçüde derinleştirmiştir. Özellikle, genel görelilik ve temel parçacıklara ilişkin çalışmalarda son gelişmeler, bizi kütle ile doğasına ilişkin daha derin bir anlayışa götürmektedir. Bu çalışmanın amacı, bu gelişmeleri titiz bir şekilde gözden geçirmektir.

Anahtar Kelimeler: Parçacık fiziği, kütle kavramı, kütle.

Concept of Mass in Physics

Abstract: Mass is one of the most fundamental concepts in physics. The first person to use this concept regularly was Isaac Newton. In his first statement in his Principia, the most influential work of classical physics, he presented the definition of mass with "quantitas materiae". Accordingly, the amount of matter is the resulting measure of its density and volume combined. As a measure of the amount of matter, "due to the density and volume" of mass was soon considered inadequate for various reasons. Since then, much work has been done on the search for an adequate definition of mass, its meaning, nature, and role in the physical sciences. The definition of mass today is still a complex task. Because, in general, the most important and most productive concepts in physics, such as mass, are somewhat difficult to give a solid and complete meaning. Mass, which has undergone many definitions in the historical process, has often been described as weight or energy. In its simplest form, mass is defined as a measure of the amount of matter. However, the existence of massless particles in particle physics, or the emergence of an enormous difference between everyday big things and nature's smallest inhabitants, has led scientists to understand what mass is at a deeper level. Significant advances in experimental and theoretical physics over the past few decades have considerably deepened our knowledge of the nature of mass. In particular, recent advances in the study of general relativity and fundamental particles lead us to a deeper understanding of the nature of mass. The purpose of this study is to rigorously review these developments.

Keywords: Particle physics, concept of mass, mass.

İlkokul 4. Sınıf Madde ve Doğası Konu Alanında Argümantasyon Destekli Uygulamaların Öğrencilerin Fen Tutumlarına Etkisi

Esra SARIOĞLU, sariogluessa77@gmail.com, Düzce Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Tuğba ECEVİT, tugbaecevit@duzce.edu.tr, Düzce Üniversitesi, Türkiye

Özet: Bu çalışmada, argümantasyon destekli kavram karikatürü etkinlikleriyle ilkököl dördüncü sınıf öğrencilerinin fen dersine ilişkin tutumları üzerindeki etkililiğini incelemektedir. Planlanan etkinlikler 2021-2022 eğitim-öğretim yılı güz döneminde Düzce ilinin Yiğilca ilçesinde bulunan bir ilkökölde öğrenim görmekte olan 19 deney ve 19 kontrol olmak üzere 38 dördüncü sınıf öğrencisiyle gerçekleştirilmektedir. Fen bilimleri dersi "Madde ve Doğası" ünitesi kapsamında gerçekleştirilen argümantasyona dayalı kavram karikatürü etkinlikleri uygulanması yedi hafta sürmüştür. Araştırma kapsamında deney grubunda on adet Argümantasyon Destekli Kavram Karikatürü Etkinliği tasarlanmış ve deney grubuna uygulanmıştır. Kontrol grubunda ise mevcut alışageldik ders kitaplarına paralel olarak hazırlanan on adet çalışma kağıdı uygulanmıştır. Araştırma ön test-son test kontrol gruplu yarı deneysel desen kullanılarak yürütülmüştür. Nicel veri toplama aracı olarak seçilen Fen Tutum Ölçeği deney ve kontrol gruplarına ön test ve son test olarak uygulanmıştır. Nicel veriler normallik değerlerine bakıldıktan sonra bağımsız gruplar t - testi yöntemi ile analiz edilmiştir. Nicel analiz sonuçlarına göre, FTÖ (Fen Tutum Ölçeği) puanları arasında deney grubu lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Araştırma sonuçları Argümantasyon Destekli Kavram Karikatürü Etkinliği uygulamasının, öğrencilerin fene yönelik tutumlarında olumlu etkisinin olduğunu göstermiştir. Ayrıca elde edilen bulgular neticesinde, argümantasyon destekli kavram karikatürü etkinliklerinin uygulanmasına yönelik önerilerde bulunulmuştur. Bu sonuçlar uygulanan etkinliklerin öğrencilerin fene ilişkin tutumlarını geliştirmede etkili bir yöntem olduğunu gösterirken fen dersine istenen düzeyde daha fazla katılımın olmasına olanak sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Argümantasyon destekli etkinlik, Fene yönelik tutum, ilkököl öğrencileri, Kavram karikatürü, Madde ve doğası.

The Effect of Argumentation Supported Practices on Students' Attitudes towards Science Course in the Subject Area "Matter and Its Nature" of Primary School 4th Grade

Abstract: The aim of this study is to examine the effectiveness of argumentation supported concept cartoon activities on the attitudes of primary school fourth grade students towards science course. The pre-planned activities have been carried out in the fall term of the 2021-2022 academic year with 38 fourth graders, 19 of whom are experimental group and 19 of whom are control group, studying at a primary school in Yiğilca district of Düzce province. The concept cartoon activities based on argumentation that have been carried out within the scope of the "Matter and Nature" unit of the science course have lasted seven weeks. Within the scope of the research, ten Argumentation Supported Concept Cartoon Activities have been designed and applied to the experimental group. In the control group, ten worksheets prepared in parallel with the existing conventional textbooks have been applied. The research has been carried out using a quasi-experimental design with a pretest-posttest control group. The Science Attitude Scale, which has been selected as a quantitative data collection tool, has been applied to the experimental and control groups as a pre-test and post-test. After examining the normality values of the quantitative data, independent groups have been analyzed with the t-test method. According to the results of the quantitative analysis, statistically a significant difference has been found in favor of the experimental group among the FBS (Science Attitude Scale) scores. The results of the research have shown that the Argumentation Supported Concept Cartooning Activity has a positive effect on students' attitudes towards science. In addition, as a result of the findings, suggestions have been made for the implementation of argumentation supported concept cartoon activities. Not only these results have shown that the applied activities have been effective for improving students' attitudes towards science, but also they allow more participation in the science course at the desired level.

Keywords: Argumentation supported activity, Attitude towards science, Primary school students, Concept cartoon, Matter and its nature.

Ortaokul Öğrencilerinin Su Ayak İzi Farkındalıklarının Belirlenmesi

Güzin ÇELİK, guzinyurtseven@gmail.com, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye (Eskişehir Osmangazi University, Turkey)
Doç. Dr. Burcu ANILAN, anilan.burcu@gmail.com, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Özet: Gezegenimize uzaydan bakıldığında mavi bir küre olarak görünmesine karşın Dünya'daki suyun sadece %0,5'i canlılar için kullanılabilir durumdadır. Tüm bunlara rağmen insanlar su tüketim davranışlarını sanki su kaynakları hiç tükenmeyecekmiş gibi bilinçsizce tüketmeye devam etmektedir. Eğitim süreçlerinde öğrencilere erken yaşlardan itibaren gerekli destekler verilerek su kaynaklarının bilinçli ve tasarruflu kullanılması, su kaynaklarının kısıtlı olduğu bilincinin uyandırılması gerekmektedir. Çevre eğitimi açısından, fen bilimleri dersinde su kaynaklarının kullanımına dair bilinçli tüketiciler yetiştirmek, bilgi, tutum, beceri ve davranış kazandırmak amacıyla çok az kazanıma yer verildiği ve bu kazanımlar arasında su ayak izi kavramının yer almadığı görülmektedir. Bu çalışmada ortaokul 7.sınıf öğrencilerinin fen bilimleri derslerinde uygulanan farklı etkinlikler ile su ayak izi kavramına ilişkin farkındalıklarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu; İç Anadolu Bölgesinde bir devlet okulunda öğrenim gören 60 yedinci sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Veriler, fen bilimleri derslerinde öğrencilerin su ayak izi kavramına ilişkin oluşturdukları kelime ağları ve buna dayalı olarak yazdıkları kompozisyonlar; hikaye tamamlama etkinliği sonucu yazdıkları hikayeler; soru-cevap oyunu ile hazırladıkları sorular ve verdikleri cevaplardan elde edilmiştir. Veriler betimsel olarak analiz edilerek belirtilen üç etkinlik bağlamında, öğrencilerin su ayak izi kavramına yönelik farkındalıkları belirlenmeye çalışılmıştır. Sonuç olarak; öğrencilerin su ayak izi kavramına ilişkin farkındalıklarının gereken düzeylerde olmadığı öğrenci etkinlik örnekleri ve ifadeleri ile görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Su ayak izi, Çevre eğitimi, Farkındalıkların belirlenmesi.

Determination of Water Footprint Awareness of Secondart School Students

Abstract: Although our planet appears as a blue sphere when viewed from space, only 0.5% of the water on Earth is available for living things. Despite all this, people continue to consume water unconsciously as if water resources will never run out. In educational processes, students should be given the necessary support from an early age to use water resources consciously and economically and to raise awareness that water resources are limited. In terms of environmental education, it is seen that very few acquisitions are included in the science course in order to raise conscious consumers about the use of water resources, to gain knowledge, attitudes, skills and behaviors, and the concept of water footprint is not included among these acquisitions. In this study, it was aimed to determine the awareness of middle school 7th grade students about the concept of water footprint with different activities applied in science lessons. The study group consisted of 60 seventh grade students studying in a public school in the Central Anatolia Region. The data were obtained from the word networks that the students created about the concept of water footprint in science lessons and the compositions they wrote based on it; the stories they wrote as a result of the story completion activity; the questions they prepared with the question-answer game and the answers they gave. The data were analyzed descriptively to determine students' awareness of the concept of water footprint in the context of the three activities. As a result, it is seen through student activity examples and expressions that students' awareness of the concept of water footprint is not at the required level.

Keywords: Water footprint, Environmental education, Awareness raising.

Bilim Çocuk Dergilerinde Bulunan Kök Değerler

Havva Nur EKİZCE, havvanurekizce442@gmail.com, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Burcu ANILAN, anilan.burcu@gmail.com, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye

Özet: Eğitim bireylerde bilişsel ve duyuşsal gelişimi sağlamakta birlikte, yeni bilgi ve becerilerin edinilmesi, bireylerin karakterleri ve temel insani değerlerinde geliştirilmesini sağlamaktadır. Değer kavramı, felsefe, psikoloji, sosyoloji gibi farklı alanlara göre farklı şekillerde tanımlanabilmektedir. Eğitimcilerin gözüyle değer kavramı, öğretim programlarında değerlere yer verilmesi, öğrencilere nasıl ve ne şekilde aktarılacağı gibi konuların da ele alınması ile önem kazanmıştır. Değerlerin öğretim programına dahil edilmesi bireylerin sadece akademik başarı edinmesi değil aynı zamanda da temel insani özellikleri bilmeleri, sosyal değerler de sahip olmalarını sağlar. 2018 Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programında "kök değerler" ifadesi altında on tane (adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik) özellik belirtilmiştir. Sadece öğretim programı ile okul ortamında değil okul dışında ve okul dışı öğrenme araçları ile de uyumlu olması veya birbirlerini desteklemeleri ile bireylerin değerleri yaşamlarına entegre ederek edinmeleri mümkündür. İnfomal öğrenmelerin en büyük kaynaklarından biri olan Bilim Çocuk dergileri içerdikleri pek çok konu ile fen bilimleri dersi öğretim programı ile örtüşmektedir. Bu yüzden okullarda öğretim programları dahilinde verilen eğitim ve öğrencilerin Bilim Çocuk dergileri aracılığıyla edindikleri bilgiler bireyler üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Bilim çocuk dergilerinde yer alan konuların günlük yaşam ve fen konuları ile örtüşmesi değerler eğitimi açısından da önem taşıyan bir kaynak olarak düşünülmüştür. Bu çalışma kapsamında ülkemizde çocuklar tarafından en çok tercih edilen dergilerden biri olan ve TÜBİTAK tarafından yayımlanan Bilim Çocuk dergilerinin içeriğinin Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlana 2018 yılı öğretim programında bulunan on kök değer açısından analiz edilmesi amaçlanmaktadır. Çalışma nitel araştırma yöntemi olan doküman analizi modelinde planlanmıştır. Araştırmanın evrenini 1998-2023 yılları arasında yayımlanan Bilim Çocuk dergileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini fen bilimleri öğretim programında kök değerlere 2018 yılında yer verildiği için Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından yayımlanan e-dergi arşivinde bulunan 2018-2022 yılları arasındaki Bilim Çocuk dergileri oluşturmaktadır. Araştırma bulgularına göre 2018, 2019, 2020, 2021 ve 2022 yılları arasında sırasıyla toplam 1276, 843, 945, 1044 ve 944 tane kök değer tespit edilmiştir. 2019, 2020 ve 2022 yıllarında metinlerde dürüstlük değerine hiç değinilmediği; 2019, 2020, 2021 ve 2022 yıllarındaki görsellerde dürüstlük, sabır ve sevgi değerine değinilmemiştir. Sonuç olarak 2018-2022 yılları arasında yayımlanan Bilim Çocuk dergilerinde öğretim programında yer alan on kök değeri içermesi açısından dengeli bir dağılım göstermediği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Fen bilimleri öğretim programı, Değer öğretimi, Kök değerler, Bilim Çocuk dergileri.

Root Values Found in Science Children's Journals

Abstract: Education provides cognitive and affective development in individuals, as well as the acquisition of new knowledge and skills, the development of individuals in their characters and basic human values. The concept of value can be defined in different ways according to different fields such as philosophy, psychology and sociology. The concept of value, from the perspective of educators, has gained importance with the inclusion of values in curricula, and how and in what way they will be transferred to students. The inclusion of values in the curriculum allows individuals not only to achieve academic success, but also to know basic human characteristics and have social values. In the 2018 Science Curriculum, ten characteristics (justice, friendship, honesty, self-control, patience, respect, love, responsibility, patriotism, benevolence) were specified under the expression "root values". It is possible for individuals to acquire values by integrating them into their lives if they are compatible not only with the curriculum and school environment, but also with out-of-school and out-of-school learning tools or by supporting each other. Being one of the biggest sources of informal learning, Science Child magazines overlap with the science curriculum with many of the subjects they include. For this reason, the education given within the curricula at schools and the information that students acquire through Science Child magazines have a significant impact on individuals. The overlapping of the subjects in science children's magazines with daily life and science subjects is considered as an important resource in terms of values education. Within the scope of this study, it is aimed to analyze the content of Science Child magazines, which is one of the most preferred magazines by children in our country and published by TUBITAK, in terms of ten root values in the 2018 curriculum published by the Ministry of National Education. The study was planned in the document analysis model, which is a qualitative research method. The universe of the research consists of Science Child magazines published between 1998-2023. Since the root values were included in the science curriculum in 2018, the sample of the research consists of Science Child magazines between the years 2018-2022 in the e-journal archive published by TUBITAK. According to the research findings, a total of 1276, 843, 945, 1044 and 944 root values were determined between 2018, 2019, 2020, 2021 and 2022, respectively. In 2019, 2020 and 2022, the value of honesty was never mentioned in the texts; The values of honesty, patience and love were not mentioned in the images in 2019, 2020, 2021 and 2022. As a result, it was seen that there was not a balanced distribution in terms of including ten root values in the curriculum in Science Child magazines published between 2018-2022.

Keywords: Science curriculum, Value teaching, Root values, Science child journals.

Matematik Öğretimi
Mathematics Teaching

Lise ve Ortaokul Matematik ve Fen Eğitiminde Robotik Kodlama ile İlgili Yapılan Çalışmaların Sistemik Derlemesi

Beste SOYPAK, soypakbeste@gmail.com, Kırklareli Üniversitesi, Türkiye

Doç. Dr. Menekşe ESKİCİ, menekeskici@hotmail.com, Kırklareli Üniversitesi, Türkiye

Özet: Öğrencilerin matematik ve fen derslerine olan ilgilerini artırmak ve bu alandaki teorik bilgilerini anlamlandırmak için bu derslerde robotik kodlama uygulamaları yapılmaktadır. Bu çalışmada amaç lise ve ortaokul matematik ve fen eğitiminde robotik kodlama ile ilgili yapılan bilimsel yayınların sistemik derlemesini yapmaktır. Bu amaç kapsamında 24 çalışma içerik analizi tekniği ile incelenmiştir. Bulgular, ele alınan 24 çalışmanın fen ve matematik derslerine göre, yıllara göre, kullanılan robotik kodlama programlarına göre, robotik kodlama ile ilişkilendirilen kavramlara göre, örneklem grubuna göre, çalışmalarda kullanılan yöntemlere göre dağılımı olarak belirlenmiştir. Bu bulgular kapsamında matematik dersinde robotik kodlama uygulamalarının fen bilimleri dersine göre daha çok kullanıldığı, 2019, 2020, 2022 yıllarında eşit sayıda çalışma yapılırken 2021 yılında yapılan çalışma sayısının azaldığı, matematik dersinde en çok scratch, fen dersinde ise arduino robotik kodlama programları kullanılırken code.org, mblock, İDEA, Minecraft, Lego Mindstorms programlarının da kullanıldığı, çalışmaların en çok matematik dersinde akademik başarı ve problem çözme becerisi kavramlarıyla fen dersinde ise anlamlı öğrenme ve fen dersine yönelik tutum kavramlarıyla ilişkilendirildiği görülmüştür. Bu kavramların yanında algoritmik düşünme, işbirlikli öğrenme, teknoloji kullanımı, eleştirel düşünme, yaratıcı fikir üretme, matematik dersine yönelik tutum kavramlarıyla ilişkilendirildiği tespit edilmiştir. Robotik kodlama uygulamalarının ortaokulda liseye göre daha çok kullanıldığı ve daha çok çalışmaların nitel yöntemle yapıldığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Robotik kodlama, Matematik eğitimi, Fen eğitimi, Sistemik derleme.

Systematic Compilation of Studies on Robotic Coding in High School and Secondary School Mathematics and Science Education

Abstract: In order to increase students' interest in mathematics and science lessons and to make sense of their theoretical knowledge in this field, robotic coding applications are made in these lessons. The aim of this study is to make a systematic compilation of scientific publications on robotic coding in high school and secondary school mathematics and science education. For this purpose, 24 studies were analyzed with content analysis technique. The findings were determined as the distribution of the 24 studies discussed according to the science and mathematics courses, according to the years, according to the robotic coding programs used, according to the concepts associated with robotic coding, according to the sample group, and according to the methods used in the studies. Within the scope of these findings, it is seen that robotic coding applications are used more in mathematics lesson than science lesson, while an equal number of studies were conducted in 2019, 2020 and 2022, the number of studies in 2021 decreased, while scratch in mathematics lesson and arduino robotic coding programs in science lesson, code.org, mblock, IDEA, Minecraft, Lego Mindstorms programs were also used, and it was seen that the studies were mostly associated with the concepts of academic success and problem solving skills in mathematics, and with the concepts of meaningful learning and attitude towards science in science. In addition to these concepts, it has been determined that it is associated with the concepts of algorithmic thinking, cooperative learning, technology use, critical thinking, creative idea generation, and attitude towards the mathematics lesson. It has been concluded that robotic coding applications are used more in secondary school than in high school and more studies are conducted with qualitative methods.

Keywords: Robotic coding, Mathematics education, Science education, Systematic compilation.

İlkokul Matematik Ders Kitaplarında Dört İşlem Konusunda Kullanılan Örnek Türlerinin Analizi

Damla KOÇ, dammlakoc@gmail.com, TED Afyon Koleji, Türkiye

Doç. Dr. Aysun Nüket ELÇİ, aysunnuketelci@hotmail.com, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye

Özet: Ders kitapları tüm dünyada yaygın kullanılan eğitim araçlarıdır. Elektronik gelişmelere rağmen öğrenci ve öğretmenlerin vazgeçilmez bir rehberidir. Her yerde, her ülkede, her koşulda eğitim, sosyal ve ekonomik yönden ön planda yer almaktadır. Bilimsel kurallara ve ülke koşullarına uygun olarak hazırlanmaktadır. Ders kitapları öğrenmeyi kolaylaştırmakta, öğrencilerin dil, zihinsel ve sosyal becerilerini geliştirmekte, eğitimin niteliğini artırmaktadır. Öğrencinin başarısına ve geleceğine yön vermektedir. Soyut kavramlar üzerine kurulu olan matematik dersinin anlaşılmasında öğretmen ve öğrenciler için temel bir kaynak olan ders kitaplarında kullanılan örnekler, bu dersin anlaşılması için önem teşkil etmektedir. Bu çalışmanın amacı, ilkökullerde matematik ders kitaplarında yer alan dört işlem konusunda kullanılan örnek türlerinin analiz edilmesidir. Bu amaç doğrultusunda nitel araştırma desenlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Çalışma grubunu 2022-2023 eğitim öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından onaylanan ve Milli Eğitim Bakanlığı Yayınlarına ait 1,2,3 ve 4. sınıf matematik ders kitabı oluşturmaktadır. Çalışmanın verileri nitel analiz yöntemlerinden doküman analizi ile elde edilmiştir. Bu kapsamda ders kitaplarında toplama, çıkarma, çarpma ve bölme konularındaki örnekler seçilmiştir. Dört işlem konusundaki örneklerin türlerini belirlemek için Alkan (2016) tarafından geliştirilen örnek türlerine ait sınıflandırma kullanılmıştır. Alkan (2016) örneklerin başlangıç, standart, geliştirici, örnek dışı, uç ve karşıt örnekler olmak üzere altı farklı kategoride toplamıştır. Dört işlem konusundaki örnekler kategorileri belirlendikten sonra bulgular tablo ve grafikler yardımıyla yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Matematik ders kitabı, Dört işlem, Örnek türleri.

Examining of Arithmetic Operation Examples in Primary School Mathematics Textbooks

Abstract: Textbooks are educational tools that are widely used all over the world. Despite electronic developments, it is an indispensable guide for students and teachers. Everywhere, in every country, in every condition, education is at the forefront of social and economic aspects. It is prepared in accordance with scientific rules and country conditions. Textbooks facilitate learning, improve students' language, mental and social skills, and increase the quality of education. It guides the success and future of the student. The examples used in the textbooks, which are a basic resource for teachers and students in understanding the mathematics course based on abstract concepts, are important for the understanding of this course. The aim of this study is to analyze the types of examples used in the arithmetic operations in primary school mathematics textbooks. For this purpose, a case study, one of the qualitative research designs, was used. The study group consists of the 1,2,3 and 4th grade mathematics textbooks approved by the Ministry of National Education Board of Education and Discipline in the 2022-2023 academic year and belonging to the Publications of the Ministry of National Education. The data of the study were obtained by document analysis, one of the qualitative analysis methods. In this context, examples on addition, subtraction, multiplication and division were selected in the textbooks. The classification of sample types developed by Alkan (2016) was used to determine the types of examples in the four arithmetic operations. Alkan (2016) collected the examples in six different categories as initial, standard, developer, non-example, extreme and counterexamples. After the categories of examples on the four processes were determined, the findings were interpreted with the help of tables and graphs.

Keywords: Mathematics textbooks, Arithmetic operation, Types of examples.

İlkokul Birinci Sınıf Öğrencilerinin Rutin Olmayan Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi

Damla KOÇ, dammlakoc@gmail.com, TED Afyon Koleji

Doç. Dr. Aysun Nüket ELÇİ, aysunnuketelci@hotmail.com, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye

Özet: Bireyler yaşamlarının her evresinde pek çok problem ile karşılaşmaktadır. Bu problem durumları yarın ne giyileceği gibi basit, ileride hangi mesleğin seçileceği gibi çok önemli problemler olabilmektedir. Böyle durumlarda doğru karar vermek hem zaman yönetimi açısından hem de hayatın işleyişi açısından oldukça önemlidir. Matematik öğretim programının amacı, matematiksel kavramları anlayabilen ve bu kavramları günlük hayatında kullanabilen, düşüncelerini matematiksel dili doğru kullanarak açıklayabilen, problem çözme sürecinde kendi düşünce ve akıl yürütmelerini rahatlıkla ifade edebilen bireyler yetiştirmektir. Bu amaca en etkili şekilde hizmet etmenin yolu problem çözme becerisini geliştirmekten geçer. Matematik öğretiminde problem çözme sadece öğretilen konunun daha iyi anlaşılmasını sağladığı için önemli değildir. Gerçek hayatla olan ilişkisi, sonuç değil de süreç odaklı olduğunda verdiği güven duygusu ve öğrencilerin matematiksel düşünme biçimleri hakkında bilgi edinmesi açısından problem çözme oldukça önemli bir beceridir. Bu çalışmada ilkökul 1. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin rutin olmayan problem çözme becerilerini belirlemek amaçlanmıştır. Araştırmanın deseni nitel araştırma yöntemlerinden birisi olan durum çalışmasıdır. Ege bölgesinde bulunan özel bir okuldaki 1. sınıf öğrencileri çalışmanın katılımcılarını oluşturmaktadır. İlkokul öğrencilerinin rutin olmayan problem çözme becerilerini ortaya çıkarmak amacıyla iki dört işlem problemi ve bir mantıksal akıl yürütme problemi veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. İlkokul öğrencilerinin rutin olmayan problemlere verdikleri cevaplar Polya'nın problem çözme basamaklarına göre hazırlanan PÇDR (Problem Çözme Değerlendirme Rubriği) kullanılarak analiz edilmiştir. Elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi ile incelenmiştir. Öğrencilerin rutin olmayan problemlere verdikleri cevaplar tablo ve grafikler yardımıyla yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Rutin olmayan problem, ilkökul öğrencileri, Problem çözme.

Investigation of Non-Routine Problem Solving Skills of Primary School First Grade Students

Abstract: Individuals face many problems at every stage of their lives. These problem situations can be simple such as what to wear tomorrow, and very important problems such as which profession will be chosen in the future. In such cases, making the right decision is very important both in terms of time management and in terms of the functioning of life. The aim of the mathematics curriculum is to raise individuals who can understand mathematical concepts and use these concepts in their daily lives, who can explain their thoughts using mathematical language correctly, and who can easily express their thoughts and reasoning in the problem solving process. The way to serve this purpose in the most effective way is to develop problem solving skills. Problem solving in mathematics teaching is not only important because it provides a better understanding of the taught subject. Problem solving is a very important skill in terms of its relationship with real life, the confidence it gives when it is process-oriented rather than result-oriented, and students' learning about mathematical thinking styles. In this study, it was aimed to determine the non-routine problem solving skills of the students studying in the first grade of primary school. The design of the research is the case study, which is one of the qualitative research methods. First-year students in a private school in the Aegean region constitute the participants of the study. In order to reveal the non-routine problem solving skills of primary school students, two arithmetic-operation problems and one logical reasoning problem were used as data collection tools. The answers given by primary school students to non-routine problems were analyzed using the PSER (Problem Solving Evaluation Rubric) prepared according to the problem solving steps of Polya. The obtained data were analyzed by descriptive analysis method. The answers given by the students to the non-routine problems were interpreted with the of tables and graphs.

Keywords: Non-routine problem, Primary school students, Problem solving.

Sanat Eğitimi

Art Education

Erken Emevî Dönemi Kıptî Kumaş Desenlerinin Günümüz Desenlerindeki Uygulamaları

Esma ÇETİNKAYA, cetinkayaesma@gmail.com, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Doç. Dr. Seçil KARTOPU, secilkartopu@aybu.edu.tr, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Özet: Teknolojinin hızla geliştiği günümüzde sanat ve tasarım alanları da doğal olarak dijitalleşmeye ve teknolojinin olanaklarını alanlarında kullanmaya devam etmektedir. Bu gelişmeler toplumların kültürel değerleri irdelemeleri ve gelecek nesillere aktarmaları açısından da önemlidir. Tarih boyunca insanoğlu sözlü ve sözsüz iletişim araçlarıyla bu kültürel aktarımı sağlamış, kelimelerle ifade edemediklerini yeri geldiğinde jest ve mimikleriyle, yeri geldiğinde renklerin dilini kullanarak anlatmaya çalışmıştır. Türk kültüründe de renkler motifler, desenler yalnızca süsleme amacıyla kullanılmamakta bir işaret bir sembol bir sözsüz iletişim aracı olarak kültürümüzün zenginliğini ve çeşitliliğini yansıtmaktadır. Geçmişte ve günümüzde yaşadığımız coğrafyada kurulan devletler, oluşturdukları kültürler, desen ve renk anlayışlarıyla farklılıklar oluşturmuşlardır. Bu farklılıklar desenlerin ve renklerin taşıdıkları anlamı ve kullanım şekillerini değiştirmiştir. Araştırmada ele alınan erken Emevî dönemi Kıptî kumaşlarında zengin bir desen, motif ve renk cümbüşü barındırmaktadır. Erken Emevî dönemi Kıptî kumaşları, İslam sanatı ve kültürüne dair önemli birer kaynaktır. Desenleri, İslam öncesi kültürlerin ve diğer medeniyetlerin izlerini taşıyan, zengin ve sofistike bir sanat eserleri olarak kabul edilir. Dönem Mushaflarında sure başlarında Kıptî kumaş desenleri tezhip süslemesi olarak kullanılmıştır. Mushafalarda sure başında kullanılan bu desenlerden ayet sonlarındaki durak çizim ve desenleri oluşturulmuştur. Durak desenlerinde sure başlarıyla uyumlu olması açısından aynı renkler kullanılarak tezyinatı yapılmıştır. Bu araştırmada Erken Emevî dönemi durak desenlerinin çıkış noktası olan Kıptî kumaşlarının desen ve renk özellikleri irdelenerek, renklerin dili, simgeleri günümüz kumaş vb. türdeki durak desenlerin benzer ve farklı kullanımına yer verilmiş yüzyıllar içerisindeki desen değişimleri üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kıptî kumaşlar, Durak, iletişim, Renklerin dili, Teknoloji.

Applications of Early Umayyad Period Coptic Fabric Patterns in Patterns Today

Abstract: In today's rapidly developing technology, the fields of art and design naturally continue to digitalize and use the possibilities of technology in their fields. These developments are also important in terms of examining the cultural values of societies and transferring them to future generations. Throughout history, human beings have provided this cultural transfer with verbal and non-verbal communication tools, and have tried to express what they cannot express with words, by using the language of colors when appropriate, with gestures and facial expressions. In Turkish culture, colors, motifs, patterns are not used only for decoration, but as a sign, symbol, and nonverbal communication tool, they reflect the richness and diversity of our culture. The states established in the past and in the geography we live in today have created differences with the cultures they have created and their understanding of patterns and colors. These differences have changed the meaning and usage of patterns and colors. Coptic fabrics of the early Umayyad period covered in the study contain a rich riot of patterns, motifs and colors. Coptic fabrics of the early Umayyad period are an important source of Islamic art and culture. Its patterns are considered rich and sophisticated works of art, with traces of pre-Islamic cultures and other civilizations. In the Mushafs of the period, Coptic fabric patterns were used as illumination ornaments at the beginning of the sura. From these patterns used at the beginning of the sura in the mushafs, the stop drawings and patterns at the end of the verses were created. In order to be compatible with the sura beginnings in the stop patterns, they are decorated using the same colors. In this research, the pattern and color characteristics of Coptic fabrics, which are the starting point of the Early Umayyad period stall patterns, are examined, the language of colors, symbols of today's fabric, etc. Similar and different uses of the stop patterns in this type are included, and the pattern changes over the centuries are emphasized.

Keywords: Coptic fabrics, Stall, Communication, Language of colors, Technology.

Batı Sanatında Mor Renk Kullanımı

Selin DİREK, slnozdmr@hotmail.com, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Seçil KARTOPU, secilkartopu@aybu.edu.tr, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Özet: Mor renk, yüzyıllardır Batı sanatında önemli bir yere sahip olmuştur. İnsanlık tarihi boyunca farklı kültürlerde farklı anlamlara gelen mor, Batı sanatında zenginlik, güç, asalet ve lüksün simgesi olarak sıklıkla kullanılmıştır. Ayrıca bazı kültürlerde ruhsal güç ve mistik bir anlam taşımaktadır. Mor, Antik Yunan'dan beri Batı sanatında yaygın olarak kullanılmaktadır. Mor renk, antik çağlarda doğüstü güçler ve kraliyetle ilişkili bir renk olarak kabul edilirdi. Roma İmparatorluğu döneminde, sadece zenginler ve kraliyet ailesi mor giyebilirdi ve bu renk lüks ve güç sembolü olarak görülürdü. Orta çağ'da, mor renk, Hristiyan kilisesi tarafından kullanılan özel bir renkti ve kilise cemaati için önemli bir sembolik anlam taşırdı. Mor, dini tasvirlerde sıklıkla azizlerin veya İsa'nın giydiği bir renk olarak kullanılırdı. Rönesans dönemi sanatçıları da mor rengi sıkça kullandılar ve bu renk, dönemin zenginlik ve lüksünü yansıtan önemli bir sembol haline geldi. Özellikle, Floransa'da Medici ailesi tarafından desteklenen sanatçıları arasında popüler olan mor renk, zenginliği, gücü ve rafineliliği sembolize etti. Barok dönemde ise, mor renk, dramatik bir anlatım için kullanılan bir renk olarak kullanıldı. Bu dönemde mor rengin gösterişli, lüks ve şaşıla bir sembolü olduğu görülür. Mor renk, bir dönemin kültürü, sanatsal eğilimleri ve toplumsal yapıları hakkında ipuçları verirken aynı zamanda psikolojik ve sembolik anlamları ile de ilgi çekicidir. Bu çalışmanın amacı zengin ve çeşitli bir tarihe sahip olan mor rengin Batı sanatında kullanımını irdelemektir. Mor rengin tarihçesi ve kullanım alanı hakkında genel bilgiler verilerek, sadece estetik değil aynı zamanda simgesel bir anlamına da değinilecektir. Bugün mor renk, hala birçok sanat dalında önemli bir sembolik anlam taşımaktadır. Özellikle, psikolojik etkisi nedeniyle duygusal ifadeyi yansıtmada kullanılır. Ayrıca, mor rengi sıkça kullanarak, anlatılmak istenen konu veya mesajın zenginliği ve güçlülüğü vurgulanmaya çalışılır. Bu nedenle Mor rengin tarihi gelişiminin irdelenmesinin bugünkü kullanım amaçlarını ve sembolik anlamlarını algılamamızda önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mor Renk, Sanat, Sanat Tarihi, Batı Sanatı.

Use of Purple in Western Art

Abstract: The colour purple has an important place in Western art for centuries. Purple, which has different meanings in different cultures throughout human history, has often been used as a symbol of wealth, power, nobility and luxury in Western art. It also signifies the spiritual power and mystical meaning in some cultures. Purple has been used commonly in western art since Ancient Greece. Purple was considered as the colour of supernaturals powers and loyalty in ancient times. During the Roman Empire, only the rich people and royalty could wear purple, and this colour was seen as a symbol of luxury and power. The Middle Ages, the colour purple was the special colour used by the christian church and had an important symbolic meaning for the church community. Purple was often used in religious visual representations as a colour worn by saints or Jesus. Renaissance artists also used purple significantly, and this colour became a crucial symbol reflecting the wealth and luxury of the period. Especially purple was popular among artists supported by the Medici family in Florence as this colour symbolized wealth, power and purity. In the Baroque period, purple was used as a colour for dramatic expression. In this period, purple is seen that the color of the symbol of vanity, luxury and splendour. While purple gives clues about the culture, artistic tendencies and social structures of a period, it also attractive with its psychological and symbolic meaning. This aim of this study is to examine the use of purple color, which has a rich and diverse history in Western art. By giving general information about the history and usages area of the color purple, not only its aesthetic but also its symbolic meaning will be mentioned. Today, purple colour still carries an important symbolic meaning in many branches of art. In particular, it is used to reflect emotional expression due to its psychological aspect. In addition, the intense usage of purple colour signifying the richness and strength will be tried to emphasize. For this reason, it is thought that examining the historical development of the purple colour is important to understand its current usage, purpose and symbolic meaning.

Keywords: Purple Colour, Art, Art History, Western Art.

Yapay Zekanın Sanat ve Tasarım Alanındaki Yeri

Metkan GÜNEŞ, metkanguness@gmail.com, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Seçil KARTOPU, secilkartopu@aybu.edu.tr, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Türkiye

Özet: Yapay zekâ, son yıllarda sanat ve tasarım dünyasında önemli bir etki yaratmıştır. Özellikle 2014 yılında adından söz ettirmeye başlayan ve günümüzde oldukça kendini hissettiren neredeyse yaptırılmayacak bir şey kalmayan yapay zekâ teknolojisi her geçen gün gelişerek önemli bir değişim yaşamaktadır. Sanat ve tasarım dünyasındaki uygulamaları sayesinde, yapay zekâ, dijital sanat, müzik, film ve moda tasarımı gibi birçok alanda kullanılmaktadır. Bu uygulamalar, yapay zekâ tarafından üretilen eserlerin sanatsal değerinin tartışılmasına sebep olmuştur. Bu nedenle sanat dünyasında yapay zekâ ile ilgili tartışmalar son yıllarda artmaktadır. Bazı sanatçılar, yapay zekanın insan yaratıcılığını yerine geçebileceğinden ve sanatın özgünlüğünü yok edebileceğinden endişe etmektedir. Bu endişelerin temeli, yapay zekâ tarafından üretilen sanat eserlerinin insanların ürettiği eserlerle karıştırılabilmesidir. Ancak diğer sanatçılar ve bilim insanları, yapay zekanın sanat dünyasına getirdiği yeni fikirler ve yaratıcı teknikler nedeniyle olumlu bir etkisi olduğunu düşünmektedir. Özellikle, yapay zekâ algoritmalarının sanat eserlerinin üretimi, analizi, sınıflandırılması, restorasyonu ve korunması gibi birçok alanda kullanımının olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle, yapay zekâ ile ilgili tartışmaların sanat dünyasındaki yeri ve önemi, daha fazla araştırma ve inceleme gerektirmektedir. Bu çalışmamızda yapay zekanın sanat ve tasarıma etkileri araştırılarak alandaki kullanımı irdelenecek, yapay zekâ teknolojisinin sanat ve tasarımcılar için önemi araştırılacak ve bu teknolojinin olumlu ve olumsuz yönleri belirlenmeye çalışılacaktır. Yapay zekanın, sanat eserleri ve tasarımlar üzerindeki etkisi, teknolojinin gelişimine ve insanların yapay zekâ ile olan ilişkisine bağlıdır. Bu nedenle, yapay zekâ teknolojisi kullanılarak üretilen eserlerin, insana özgü değerleri taşıyıp taşımadığı konusu tartışmalıdır. Yapay zekâ teknolojisi, insan değerleri ve yaratıcılığı göz önünde bulundurularak kullanılmalıdır. Sanat ve tasarım dünyasında yapay zekâ teknolojisinin kullanımı, özgünlük, insan dokunuşu ve yaratıcılık gibi kavramları yeniden şekillendirebilir. Bu nedenle, yapay zekâ teknolojisi, sanat ve tasarım dünyasında kullanılmadan önce, etik ve insan değerlerini göz önünde bulunduran araştırmaların yapılması önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zekâ, Sanat, Tasarım, Teknoloji.

The Place of Artificial Intelligence in Art and Design

Abstract: Artificial intelligence has had a significant impact on the world of art and design in recent years. Artificial intelligence technology, which started to make a name for itself especially in 2014 and has made itself felt today and almost nothing that cannot be done, is experiencing a significant change by developing day by day. Thanks to its applications in the world of art and design, artificial intelligence is used in many fields such as digital art, music, film and fashion design. These applications have caused the artistic value of the works produced by artificial intelligence to be discussed. For this reason, discussions about artificial intelligence in the art world have been increasing in recent years. Some artists are concerned that artificial intelligence could replace human creativity and destroy the originality of art. The basis of these concerns is that artworks produced by AI could be confused with those produced by humans. However, other artists and scientists see AI as having a positive impact because of the new ideas and creative techniques it brings to the art world. In particular, AI algorithms are thought to be used in many fields such as the production, analysis, classification, restoration and conservation of artworks. Therefore, the place and importance of discussions about artificial intelligence in the art world requires further research and investigation. In this study, the effects of artificial intelligence on art and design will be investigated, its use in the field will be examined, the importance of artificial intelligence technology for art and designers will be investigated and the positive and negative aspects of this technology will be tried to be determined. The impact of artificial intelligence on artworks and designs depends on the development of technology and people's relationship with artificial intelligence. For this reason, it is controversial whether the works produced using artificial intelligence technology carry human-specific values. Artificial intelligence technology should be used with human values and creativity in mind. The use of artificial intelligence technology in the world of art and design can reshape concepts such as originality, human touch and creativity. Therefore, it is important to conduct research that considers ethics and human values before using artificial intelligence technology in the world of art and design.

Keywords: Artificial Intelligence, Art, Design, Technology.

Teknoloji Destekli Tasarımların Geleneksel Usulde Boyanan Kağıtlara Uygulanması

Şaziye ÖLÇER, olcersaziye98@gmail.com, Bilim Uzmanı, Türkiye

Özet: Kağıt insanlık tarihi açısından en önemli icatlardan biridir. Kağıt üretildikten sonra renklendirilmek için kullanılan malzemeler ve sonrasında uygulanan işlemler kağıdı çevresel etkilere karşı daha dayanıklı hale getirirken aynı zamanda daha güzel bir görünüm vermektedir. Tarih öncesinde, insanlar doğal malzemeler kullanarak kağıdı renklendirmişlerdir. Dünyanın en zengin topraklarına sahip ülkesi olan Türkiye doğal boya kaynakları açısından büyük bir zenginliğe sahiptir. Selçuklular ve Osmanlı Devletinde üretilen doğal boyalar bir çok alanda kullanılmıştır. Geçmişte bu renklendirme işlemleri özellikle kumaş ve iplik boyamak için kullanılmıştır. Fakat günümüzde bu bilgiler uygulanmamakla birlikte bu konuda sınırlı sayıda kaynak bulunmaktadır. 19. yüzyılda kimyasal boyaların keşfi ile kağıt üretiminde renklendirme işlemi daha kolay hale gelmiş boya bitkilerinin kullanımı azalmış ve ortadan kalkmıştır. Günümüzde teknolojinin ilerlemesiyle birlikte bu işlemler fabrikalarda kimyasal boyalarla yapılmaktadır. Günümüzde çok az uygulanan geleneksel metodlarla kağıt üretimi ve boyama usullerinin yeterince ilgi bulamaması bu anlamda önemli bir eksiklik olarak düşünülmektedir. Bu doğrultuda kimyasal boyalara oranla daha zararsız olan doğal boyaların neler olduğu ve nelere tatbik edilebileceği bilgisi önemli kazanımlardır. Araştırmalarım doğrultusunda kağıt renklendirme işlemleri ve sonrasında ki işlemler bizzat atölye ortamında tecrübe edilerek değişimler gözlemlenmiştir.

Çalışmamızda günümüz koşullarında teknoloji kullanılarak tasarlanan eserlerin geleneksel usulde boyanmış kâğıt üzerine tatbik edilmesi ile ilgili çalışma örnek alınarak sanata katkısı değerlendirilmiştir. Geleneksel metodlarla oluşturulan kağıtların renk harmonisi teknoloji ile bir bütünlük sağlayabilecek kadar estetik görünümle oluşturulabileceği anlayışını benimsemek amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kağıt, Doğal boya, Geleneksel usul, Sanat.

The Application of Technologically-Aided Designs on Papers Dyed with The Traditional Method

Abstract: Paper is one of the most important inventions throughout the human history. After the paper is produced, the materials used for coloring and the processes applied afterwards make the paper more durable against environmental impact while giving it a more pleasing appearance. Even in prehistoric eras people have used natural materials to color their paper. Turkey, the country with the richest land in the world, has a great wealth in terms of natural dye resources. Natural dyes produced in the Seljuks and Ottoman Empire were used in many areas. In the past, these coloring processes were used especially for dyeing fabrics and yarns. However, today this information is not applied and there are limited resources on this subject. In the 19th century, with the discovery of chemical dyes, the coloring process became easier in paper production and the use of dye plants decreased and disappeared. Today, with the advancement of technology, these processes are carried out with chemical dyes in factories. The lack of interest towards paper production with traditional methods and dyeing styles which are rarely practiced nowadays, is viewed as a significant deficiency. In this regard, the knowledge of natural dyes and how to apply them is a substantial acquisition. In line with my research, paper coloring processes and subsequent processes were personally experienced in the workshop environment and changes were observed. Our study discusses the natural dyes' contribution to art through taking as an example a study applying the works designed with today's technology on paper with natural dye. The aim of this study is to take on an approach that the color harmony of the papers produced with traditional methods can reach an integrity with modern technology to create aesthetic results.

Keywords: Paper, Nature color, Traditional method, Art.

Grafik Tasarım Alanında Dijital Gelişmelerin Yansımaları

Doç. Dr. Melike BAKAR FINDIKCI, melike.bakarfindikci@ibu.edu.tr, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Seçil KARTOPU, secilkartopu@aybu.edu.tr, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Türkiye

Özet: 21. yüzyıl yüksek teknoloji yılı olarak pek çok yeniliklere kucak açmış durumdadır. Gelişen bu yüksek teknolojiyle birlikte internet ve bilgisayarlarda yapılabilecekler listesi arttıkça yeni uygulamalar ve yapay zekâ ile yapılan programlarda artmaktadır. Özellikle bilgisayar teknolojisinin gelişimine paralel olarak bilgisayarlar, yapay zekâ botuna yazdıkları kelime komutlarıyla resim çizmeyi, oyunları insanlardan daha iyi oynamayı ve sohbet etmeyi öğrenmiştir. Bu anlamda ortaya çıkmış pek çok uygulama da bulunmaktadır. Bu gelişmeler çerçevesinde ihtiyaçlar çeşitlilik kazanmış, bu durum mesleklere de yansımıştır. Yapay zekâ ile üretilen uygulamalar, bazı mesleklere duyulan ihtiyacı azaltırken, yeni meslek alanlarının da oluşmasına olanak tanımıştır. Bu anlamda ihtiyacın azaldığı meslek alanlarından biri olarak görülen Grafik tasarım alanının, yapay zekâyı nasıl kullanıp geliştireceği ise tamamen kullanıcı deneyimine kalmıştır. Grafik tasarım alanında yapay zekâ ve teknolojinin kullanımı son yıllarda daha da çok tartışılmaktadır. Bu tartışmaların merkezinde, yapay zekanın ve teknolojinin grafik tasarım sürecindeki rolü ve etkisi yer almaktadır. Bir yandan yapay zekâ ve teknolojinin kullanımı, tasarım sürecini hızlandırarak daha verimli bir şekilde çalışmayı sağlayabilirken, diğer yandan tasarımın yaratıcılığı ve estetiği açısından endişelere neden olabilmektedir. Özellikle, yapay zekâ tabanlı tasarım araçları ile üretilen tasarımların ve tasarımcıların yaratıcılığına olan bağımlılığı ve bu tasarımların özgünlüğü konusunda endişeler dile getirilmektedir. Bu araştırma kapsamında son dönemlerde ortaya çıkan uygulamalar incelenmiş, grafik tasarım alanı, grafik tasarımcı ve grafik tasarım eğitimi bu anlamda nasıl etkilenebilir? Yaratıcılığı nasıl etkilemektedir? Görsel kültüre dayalı bilgilerimizle yapay zekâ tarafından üretilen görüntüler bize ne öğretebilir? sorularının cevabı aranmıştır. Araştırma sonucundaki bulgulara göre grafik tasarım alanında çalışan tasarımcılar alandaki yenilikleri takip edebilmek için kendilerini sürekli yenilemek ve güncellemek durumundadır. Bunun yanı sıra kullandıkları uygulamalarla yaptıkları tasarımların etik açısından sıkıntı olmamasına dikkat etmeleri gerekmektedir. Dolayısıyla yapay zekâ ve teknolojinin grafik tasarım alanında kullanımının artması beklenirken, yapay zekâ ve teknolojinin kullanımının tasarım sürecindeki etkisi ve kullanım alanları hakkında daha fazla araştırmaya ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Dijital Gelişmeler, Sanat, Grafik Tasarım, Teknoloji.

Reflections of Digital Developments in the Field of Graphic Design

Abstract: The 21st century has embraced many innovations as the era of high technology. With the growth of technology, the list of tasks that can be completed on computers and the internet has expanded, leading to a rise in new applications and programs that utilize artificial intelligence. Especially in parallel with the development of computer technology, computers have learned to draw pictures, play games better than humans, and chat with people by following word commands written in artificial intelligence bots. In this sense, there are many applications that have emerged. Within the framework of these developments, needs have become diverse, and this situation has also affected professions. Applications produced with artificial intelligence have reduced the need for some professions while allowing new professional areas to emerge. In this sense, it is up to the user experience to determine how graphic design, which is seen as one of the job areas where the need has decreased, will use, and develop artificial intelligence. The use of artificial intelligence and technology in the field of graphic design has been increasingly discussed in recent years. At the center of these discussions is the role and impact of artificial intelligence and technology in the graphic design process. While the use of artificial intelligence and technology can speed up the design process and enable more efficient work, it can also cause concerns about the creativity and aesthetics of the design. Especially, concerns have been raised about the dependency on artificial intelligence-based design tools and the originality of these designs and designers. In this research, applications that have emerged in recent years have been examined, and how the field of graphic design, graphic designers, and graphic design education can be affected has been investigated. The answer to questions such as how it affects creativity, what images produced by artificial intelligence based on our visual culture can teach us has been sought. According to the findings of the research, designers working in the field of graphic design need to constantly renew and update themselves to keep up with the innovations in the field. In addition, they need to pay attention to the ethical aspects of the designs they create with the applications they use. Therefore, while the use of artificial intelligence and technology is expected to increase in the field of graphic design, more research is needed on the impact and areas of use of artificial intelligence and technology in the design process.

Keywords: Digital Developments, Art, Graphic Design, Technology.

Temel Eğitim
Primary Education

Teknolojik Oyunların Yarar ve Zararları

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, firdevs.gunes@gmail.com, Ankara Üniversitesi, Türkiye

Özet: Öğrencilerin yaşı ne olursa olsun oyunu çok sevmekte ve ilgi göstermektedir. Oyun öğrencilerin fiziksel ve zihinsel olarak rahatlamalarını sağlamakta, öğrenme, zihinsel üretkenlik ve başarılı olmalarına yardım etmektedir. Ancak oyunların iyi seçilmesi ve eğitici olması gerekmektedir. Eğitici oyunlar öğrencilerin fiziksel, zihinsel, sosyal ve duygusal becerileri geliştirmektedir. Ayrıca düşünme, anlama, sorgulama, hatırlama, sorun çözme, bağımsız karar verme gibi becerilere katkı sağlamaktadır. Bu nedenle okulda ve tatilde oyuna önemli bir yer verilmektedir. Öğrencilerin ne tür oyunlar oynadıkları incelendiğinde teknolojik oyunları daha fazla tercih ettikleri görülmektedir. Ülkemizde 2021 yılı TÜİK istatistiklerine göre 6-15 yaş arası erkek öğrenciler her gün ortalama 3 saat, kızlar ise 2 saat teknolojik oyun oynamaktadır. Erkek öğrencilerin % 70'i kızların ise % 26' sını savaş oyunu oynamaktadır. Savaş oyunlarında silahlar, kılıçlar, sopalar, korsanlar, savaşçılar derken içinde yüksek düzeyde şiddet bulunmaktadır. Sürekli savaş oyunu oynayan çocuklarda, oyundaki hareket ve davranışları benimseme, zamanla günlük yaşama aktarma eğilimleri ortaya çıkmaktadır. Bu durum okullardaki şiddet ve akran zorbalığını artırıcı etki yapmaktadır. Velilerin öğrencilerin sürekli savaş oyunları oynamasına izin vermemeleri, yerine strateji oyunlarını tercih etmeleri önerilmektedir. Strateji oyunları öğrencinin stratejik düşünme, anlama, sorun çözme, karar verme gibi becerilerine yardım etmekte, zihinsel çevikliği desteklemektedir. Bildiri bu çerçevede ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci, Teknolojik oyunlar, Strateji oyunları.

Benefits and Harms of Technological Games

Abstract: Regardless of the age of the students, they love the game. The game allows students to relax physically and mentally, helping them to learn, to be mentally productive and to be successful. However, the games must be well chosen and educational. Educational games develop students' physical, mental, social and emotional skills. It also contributes to skills such as thinking, understanding, questioning, remembering, problem solving, and independent decision making. For this reason, an important place is given to play at school and during holidays. Examining what kind of games, the students play, it is seen that they prefer technological games more. According to TUIK statistics for 2021, male students aged 6-15 play technological games for an average of 3 hours and girls play technological games for 2 hours every day in our country. 70% of boys and 26% of girls play war games. War games include weapons, swords, sticks, pirates, warriors, and there is a high level of violence in them. Children who constantly play war games tend to adopt the movements and behaviors in the game and transfer them to daily life over time. This situation has an increasing effect on violence and peer bullying in schools. It is recommended that parents do not allow students to play war games all the time, and instead prefer strategy games. Strategy games help students' skills such as strategic thinking, understanding, problem solving and decision making, and support mental agility. The paper will be discussed in this context.

Keywords: Student, Technological games, Strategy games.

Sınıf Öğretmenlerinin Dört İşlem Öğretiminde Yaşadığı Problemlerin İncelenmesi

Emre CİNGÖZ, emrecngz@hotmail.com, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. İbrahim Halil YURDAKAL, iyurdakal@pau.edu.tr, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye

Özet: Matematik; biçimlerin, sayıların ve niceliklerin yapılarını, özelliklerini, aralarındaki bağıntıları tümdengelimli akıl yürütme yoluyla inceleyen ve aritmetik, geometri, cebir gibi dallara ayrılan bilim dalıdır. Matematik öğretimi okul öncesi dönemden başlayarak tüm eğitim-öğretim süreçleri boyunca devam eden bir süreçtir. İlkokul dört işlem becerisinin öğretilmeye başlandığı kademedir. Bazı öğrenciler türlü sebeplerle bu beceriyi kazanmakta zorlanabilmektedir. Bu çalışmanın amacı ilkokullarda dört işlem becerisini kazandırırken yaşanan sorunların ve bu sorunların gerekçesini tespit etmektir. Araştırma nitel desenlerden durum çalışması benimsenerek yapılmış olup veriler 2022-2023 eğitim-öğretim yılında toplanmıştır. Araştırma Şanlıurfa ili Birecik İlçesi MEB'e bağlı ilkokullarda gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların belirlenmesinde ölçüt örnekleme kullanılmış, ölçüt olarak en az 3 yıl çalışma şartı belirlenmiş ve 10'u kadın, 10'u erkek olmak üzere 20 sınıf öğretmeniyle görüşme yapılmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacıların geliştirdiği kişisel bilgi formu ve açık uçlu soru formu kullanılmıştır. Görüşmeler yüz yüze ve Google Forms aracılığı ile yapılmıştır. Bu çalışmanın amacı doğrultusunda sınıf öğretmenlerinin görüşleri incelendiğinde öğrenciden kaynaklı sorunların dikkat eksikliği, yeterince tekrar ve pekiştirme yapılmaması ve hazır bulunuşluk düzeyinin düşük olmasından kaynaklandığı, veli ilgisizliğinin sorunlara neden olduğu, müfredatin çok yoğun olduğu ve etkinliklerin yetersiz bulunduğu öğretmenlerin yeterince materyale sahip olmadığı ve lisans eğitimlerini pratik anlamında yetersiz buldukları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: İlkokul, Sınıf öğretmeni, Matematik, Dört işlem.

Investigation of The Problems Experienced by The Classroom Teachers in Teaching Four Arithmetical Operations

Abstract: Maths; is a branch of science that examines the structures, properties and relations between forms, numbers and quantities through deductive reasoning and is divided into branches such as arithmetic, geometry and algebra. Mathematics teaching is a process that starts from the pre-school period and continues until the completion of undergraduate education. Primary school is the stage in which four process skills are thought. Some students may find it difficult to acquire this skill for various reasons. The aim of this study is to determine the problems experienced while teaching the four operation skills in primary schools and to learn the reasons for these problems. This study was carried out by adopting a case study among qualitative research patterns, and the data were collected in the spring term of 2022-2023 academic year. The research was carried out in primary schools affiliated to Ministry of National Education in Birecik district of Şanlıurfa. Criterion sampling was used to determine the participants, and at least 3 years of working condition was determined as a criterion and 30 classroom teachers including 10 female, 10 male were interviewed. A personal information form developed by the researchers and an open-ended question form were used as data collection tools. Interviews were conducted face to face and via Google Forms. In line with the purpose of this study, when the opinions of the classroom teachers are examined, the problems arising from the students are caused by the lack of attention, insufficient repetition and reinforcement, and the low level of readiness, the lack of parental interest causes problems, the curriculum is too intense and the activities are insufficient, the teachers do not have enough materials, and the undergraduate education is found to be practically insufficient.

Keywords: Primary school, Classroom teacher, Mathematics, Four arithmetical operations.

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Matematiksel Problem Çözmeye İlişkin İnançlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Dr. Öğr. Üyesi Özge NURLU ÜSTÜN, ozgenurlu@hotmail.com, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Türkiye

Özet: Bu araştırmanın amacı, sınıf öğretmeni adaylarının matematiksel problem çözmeye ilişkin inanç (MPÇİ) düzeylerini incelemek ve bu inanç düzeylerinin cinsiyet ve sınıf seviyesi gibi değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemektir. Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır (Karasar, 2012). Araştırmanın örneklemini, kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi ile belirlenen 2022-2023 akademik yılında bir devlet üniversitesinde öğrenim gören sınıf öğretmeni adayları oluşturmuştur. Veri toplama aracı, sınıf öğretmeni adaylarının cinsiyet ve sınıf düzeyi bilgilerini içeren bir kişisel bilgi formu ile Kloosterman ve Stage (1992) tarafından geliştirilip Hacıömeroğlu (2011) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Matematiksel Problem Çözmeye İlişkin İnanç Ölçeği"dir. Araştırmada, veriler betimsel ve kestirimsel istatistik yöntemleri kullanılarak çözümlenmiştir. Öncelikle katılımcıların MPÇİ puanları hesaplanmıştır ve bu puanların normal dağılım gösterdiği tespit edilmiştir. Daha sonra parametrik testlerden bağımsız örneklem t-testi ve tek yönlü ANOVA kullanılarak veriler analiz edilmiştir. Katılımcıların, MPÇİ puanlarının orta düzeyde olduğu, cinsiyete göre farklılaşmadığı ve sınıf düzeyi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği ve bu farkın 2. ve 3. sınıflar arasında 3. sınıflar lehine olduğu tespit edilmiştir. Alan yazındaki çalışmaları araştırma bu bulgularını destekler nitelikte olduğu görülmektedir (Deringöl, 2017; Ketenci, 2019; Toptaş ve Gözel, 2017; Yavuz ve Erbay, 2015). Çalışma sonuçlarından hareketle bazı önerilerde bulunulabilir. Çalışmanın örneklemini tek bir devlet üniversitesi ile sınırlı olduğu, katılımcıların çoğunluğunu kadınların oluşturduğu ve dördüncü sınıf öğrencilerinin çok düşük oranda katılım gösterdiği göz önünde bulundurulduğunda, daha geniş katılımcı grupları ile yeni çalışmalar yapılabilir. Çalışmada sınıf öğretmenlerinin matematiksel problem çözmeye ilişkin inançlarının cinsiyet ve sınıf düzeyi değişkenlerine göre farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir. Eğitim geçmişi gibi başka değişkenlerin de sınındığı çalışmalar yürütülebilir. Sınıf öğretmeni adaylarının matematiksel problem çözmeye ilişkin inançların orta düzeyde ya da kararsız düzeyinde olduğu hem bu çalışma ile hem de alan yazındaki diğer çalışmalar ile tespit edilmiştir (Deringöl, 2018; Ketenci, 2019; Toptaş ve Gözel, 2017). Çalışmaların büyük çoğunluğunun tarama deseni ile yürütülen nicel çalışmalar olduğu görülmektedir. Bu durumun nedenlerine ilişkin yorumlayıcı paradigmayı temel alan çalışmalar yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: Matematiksel problemlere ilişkin inanç, Sınıf öğretmeni adayları, Cinsiyet, Sınıf düzeyi.

Examination of Pre-Service Primary School Teachers' Beliefs about Mathematical Problem Solving in terms of Various Variables

Abstract: The purpose of this study is to examine pre-service primary school teachers' levels of belief in mathematical problem solving (MPB) and to determine if these belief levels differ according to variables such as gender and grade level. The survey model was used in the study (Karasar, 2012). The sample of the study was composed of pre-service classroom teachers studying at a state university in the 2022-2023 academic year, determined by the convenience sampling method. The data collection tool was a personal information form containing the gender and grade level information of pre-service primary school teachers and the "Beliefs about Mathematical Problem Solving Scale" developed by Kloosterman and Stage (1992) and adapted into Turkish by Hacıömeroğlu (2011). The data were analysed using descriptive and inferential statistical methods. Firstly, the MPB scores of the participants were calculated and it was determined that these scores showed a normal distribution. Then, independent sample t-test and one-way ANOVA, which are parametric tests, were used to analyse the data. It was found that the participants' MPB scores were at a moderate level, did not differ according to gender, and showed a significant difference according to the grade level variable, with 3rd graders being favored over 2nd. The study's findings are consistent with previous studies in the literature (Deringöl, 2017; Ketenci, 2019; Toptaş and Gözel, 2017; Yavuz and Erbay, 2015). Based on the study's results, some recommendations can be made. Considering that the sample of the study was limited to a single state university, the majority of the participants were women, and 4th grade students participated at a very low rate, new studies with larger participant groups can be conducted. Studies examining whether classroom teachers' beliefs about mathematical problem solving differ according to variables such as educational background can also be conducted. It was found that pre-service primary school teachers' beliefs about mathematical problem solving were at a moderate or undecided level, both in this study and in other studies in the literature (Deringöl, 2018; Ketenci, 2019; Toptaş and Gözel, 2017). The majority of these studies were quantitative studies conducted with a survey design. Studies based on the interpretive paradigm can be conducted to investigate the reasons for this situation.

Keywords: Beliefs about mathematical problems, Pre-service teachers, Gender, Grade level.

İlkokul 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Doğal Afet Konusu Öğretiminde Dikte Kullanımı

Deniz YAĞCI BULU, dnzygcii@gmail.com, Milli Eğitim Bakanlığı, Türkiye
Doğan BULU, doganbulu09@gmail.com, Milli Eğitim Bakanlığı, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Görkem AVCI, gorkem.avci.35@gmail.com, Bartın Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK, aysederyaisik@gmail.com, Bartın Üniversitesi, Türkiye

Özet: Bu araştırmanın amacı, ilkokul 4. sınıf sosyal bilgiler dersinde İnsanlar, Yerler ve Çevreler Öğrenme alanında yer alan Doğal Afetler konusunda öğrencilerin dikte ve dikte ettikleri metnin anlama düzeylerini incelemektir. Araştırmada, tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma 2022-2023 eğitim öğretim yılında Van ilinin Edremit ilçesinde öğrenim gören 30 ilkokul 4. sınıf öğrencisi ile yürütülmüştür. Veri toplama aracı olarak “2. Sınıf Çalışma Kitabı”nda bulunan “Doğal Afetler” metni, Yağcı Bulu (2022) tarafından geliştirilen “Dikte Becerisi Rubriği” ve anlama soruları kullanılmıştır. Öğrencilerin dikte becerilerinin ve dikte ettikleri metnin anlama düzeylerini belirlemek için rubrikten elde edilen puanların aritmetik ortalama, mod, medyan ve standart sapmaları hesaplanmıştır. Dikte puanları ile anlama sorularından alınan puanlar arasındaki ilişkiyi belirlemek için Spearman Korelasyon Analizi yapılmıştır. Araştırmada, öğrencilerin dikte ve dikte ettikleri metni anlama becerilerinin orta düzeyde olduğu, dikte puanları ile anlama puanları arasında anlamlı ve yüksek düzeyde ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dikte, Doğal afet, 4. Sınıf, Sosyal bilgiler dersi.

The Use of Dictation in Teaching Natural Disaster in Primary School 4th Grade Social Studies Course

Abstract: The aim of this study is to examine the comprehension levels of students' dictation and dictated text on the subject of Natural Disasters in the People, Places and Environments learning area in the 4th grade social studies course in primary school. The survey model was used in the study. Research was conducted with 30 fourth-grade students studying in the Edremit district of Van province during the 2022-2023 academic year. The data collection instruments included the "Natural Disasters" text found in the "2nd Grade Workbook," the "Dictation Skills Rubric" developed by Yağcı Bulu (2022), and comprehension questions. As a data collection tool; The "Natural Disasters" text in the 2nd Grade Workbook, the "Dictation Skill Rubric" developed by Yağcı Bulu (2022), and comprehension questions were used. The arithmetic mean, mode, median, and standard deviations of the scores derived from the rubric were calculated to determine students' dictation skills and comprehension levels. Spearman correlation analysis was performed to determine the relationship between dictation scores and scores obtained from comprehension questions. The research findings indicate that students possess moderate-level dictation and comprehension skills, and there is a significant and high-level correlation between dictation scores and comprehension scores.

Keywords: Dictation, Natural disaster, 4th grade, Social studies course.

Sınıf Öğretmenlerinin İlk Okuma ve Yazma Öğretim Süreçlerine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi

Gülbin KÜÇÜK, gulbunkucuk@gmail.com, Ordu Üniversitesi, Türkiye

Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK, erkamsulak@gmail.com, Ordu Üniversitesi, Türkiye

Özet: Yaşamda en önemli becerilerin başında okuma ve yazma becerisi gelmektedir. Öğrencilerin eğitim hayatında en fazla kullandıkları becerilerden biri olan okuma ve yazma becerisi, ilkokulun ilk yıllarında uygun ve planlı eğitim öğretim süreci ile kazandırılır. Bu süreci yöneten ve yönlendirenler sınıf öğretmenleridir. Okuma ve yazma öğretimi ilkokulda ses temelli yöntem ile yapılmaktadır. Sınıf öğretmenleri bu yöntemi kullanarak öğretim sürecinde okuma ve yazma becerilerini bütüncül olarak öğretmektedir. İlk okuma ve yazma öğretimi harf gruplarının öğretimi çerçevesinde ve ses birleştirme esasına göre yapılmaktadır. Seslerden hece ve kelimelere; kelimelerden cümlelere doğru ilerleyen bir öğretim süreci bulunmaktadır. Öğretim süreçlerinin özelliklerinin, sorunlarının, etkili taraflarının bilinmesi okuma ve yazma öğretim yaklaşımlarına katkı sağlayacaktır. Bu doğrultuda araştırmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin ilk okuma ve yazma öğretim süreçlerine ilişkin görüşlerini incelemektir. Çalışmada temel nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalışma grubunu amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi ile belirlenen 15 ilkokul birinci sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak 9 açık uçlu sorudan oluşan görüş formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde betimsel ve içerik analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, ilkokul 1.sınıf öğretmenlerinin lisans eğitiminde aldıkları ilk okuma ve yazma öğretimine ilişkin derslerin, okuma yazma öğretim süreçlerine etkisinin yetersiz olduğu bulunmuştur. Ayrıca sınıf öğretmenleri ses temelli okuma yazma öğretim yöntemini kolay ve pratik bir yöntem olarak nitelendirmişlerdir. Sınıf öğretmenleri okuma ve yazma güçlüğü yaşayan öğrencilerini genel olarak değerlendirdiklerinde, bu güçlerinin ailenin desteğinin yetersizliği ve ilk okuma ve yazmaya hazırlık sürecinde yaşanan sorunlardan kaynaklandığını belirtmişlerdir. Sınıf öğretmenleri okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerinin sorunlarını gidermek için veli ile işbirliği yaparak okul rehberlik servislerinden yardım almakta ve bu öğrencilere yönelik ek çalışmalar planlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: İlkokul, 1. sınıf öğretmeni, İlk okuma yazma öğretimi.

Investigation of Primary School Teachers' Views on Initial Reading and Writing Teaching Processes

Abstract: Reading and writing skills are among the most important skills in life. Reading and writing skills, which are among the skills that students use the most in their educational life, are acquired through an appropriate and planned education and training process in the first years of primary school. Primary school teachers are the ones who manage and direct this process. Reading and writing are taught in primary school with the sound-based method. Primary school teachers use this method to teach reading and writing skills holistically in the teaching process. Primary reading and writing teaching is carried out within the framework of the teaching of letter groups and on the basis of sound combination. There is a teaching process that progresses from sounds to syllables and words, from words to sentences. Knowing the characteristics, problems and effective aspects of teaching processes will contribute to reading and writing teaching approaches. In this respect, the aim of this study is to examine the views of primary school teachers on the teaching processes of primary reading and writing. Basic qualitative research method was used in the study. The study group consisted of 15 primary school first grade teachers determined by criterion sampling method, which is one of the purposeful sampling methods. In the study, an opinion form consisting of 9 open-ended questions was used as a data collection tool. Descriptive analysis and content analysis were used to analyse the data. As a result of the research, it was determined that the effect of the undergraduate courses taken by first grade teachers on first literacy teaching on literacy teaching processes was insufficient. In addition, classroom teachers described the phonics-based literacy teaching method as an easy and practical method. When primary school teachers evaluated their students with literacy difficulties in general, they stated that these difficulties were caused by insufficient family support and problems experienced in the preparation process for reading and writing. In order to overcome the problems of students with reading difficulties, primary school teachers cooperate with parents, get help from school counselling services and plan additional activities for these students.

Keywords: Primary school, First grade teacher, Teaching reading and writing.

Çocuğu İlkokula Giden Velilerin Özel Ders Dair Tutumları

Doç. Dr. Oğuzhan KURU, okuru82@gmail.com, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Burcu BAŞPINAR, burcuubaspinar@gmail.com, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

Özet: Ebeveynler birçok sebepten dolayı çocukları için özel dersi tercih etmektedir. Okullardaki eğitimlerin yeterli görülmemesi, ek derslerin öğrenci başarısına olumlu etki edeceği düşüncesi gibi sebepler velileri ve öğrencileri özel dersle yönlendirebilmektedir. Dünya genelinde olduğu gibi Türkiye’de de oldukça yaygınlaşan özel derslere talep son yıllarda daha da artmıştır. Bu araştırmada Kahramanmaraş ilinde ikamet eden ve çocuğu 2021-2022 Eğitim-Öğretim yılında ilkököl 1.,2.,3. ve 4. sınıfta öğrenim gören velilerin özel dersle ilişkin tutumlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Nicel araştırma yöntemlerinden tarama modelinde yapılan bu araştırmada çalışma grubu 418 veliden oluşmakta olup veriler “Özel Ders Eğilim Ölçeği” ile elde edilmiştir. Elde edilen veriler SPSS 2 ile analiz edilmiştir. Verilerin analizi sonucunda çocuğu ilkökula giden velilerin özel dersle ilişkin tutumlarında; velilerin yaşına göre, ilkökula giden çocuk sayısına göre ve çocuğun sınıf düzeyine göre alt boyutlarda ve toplam değerlerde anlamlı farklılığa rastlanamamıştır. Buna karşın velilerin cinsiyetine göre sosyo-ekonomik boyutta, velilerin öğrenim düzeyine göre duyuşsal ve sosyo-ekonomik boyutlarda, velilerin aylık gelir düzeyine göre bilişsel boyut ve toplam değerlerde, çocuğun gittiği okul türüne göre sosyo-ekonomik boyutta ve çocuğun özel ders alma durumuna göre bilişsel boyut, duyuşsal boyut ve toplam değerlerde anlamlı farklılık bulunmuştur. Bu sonuçlardan yola çıkarak velilerin aylık gelir düzeyine bağlı olarak özel dersle ilişkin tutumlarında rastlanan anlamlı farklılığın özel derslerin, okul dersleri haricinde tercih edilen ücretli dersler olmasından kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Buna bağlı olarak cinsiyet değişkeninde oluşan anlamlı farklılığın da erkek velilerin çalışma oranlarının kadın velilerin çalışma oranına göre daha yüksek olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Velilerin öğrenim düzeyine bakıldığında ise öğrenim düzeyi daha yüksek olan velilerin okullardan, özel derslerden ve öğrenciden beklentilerinin yüksek olması sebebiyle anlamlı farklılık bulunduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İlkokul, Özel ders, İlkokulda özel ders, Velilerin özel ders tutumu.

Attitudes of Parents Whose Child Goes to Primary School About Private Lessons

Abstract: Parents prefer private lessons for their children for many reasons. Reasons such as insufficient education in schools and the thought that additional courses will have a positive effect on student success can direct parents and students to private lessons. The demand for private lessons, which has become quite common in Turkey as well as in the world, has increased in recent years. In this research, residing in the province of Kahramanmaraş and her child is in the 1st, 2nd, 3rd and 4rd grades of primary school in the 2021-2022 academic year. It is aimed to determine the attitudes of the parents who are studying in the classroom towards private lessons. In this study, which was conducted in the survey model, which is one of the quantitative research methods, the study group consisted of 418 parents and the data were obtained with the "Private Lesson Tendency Scale". Obtained data were analyzed with SPSS 22. As a result of the analysis of the data, the attitudes of the parents whose children go to primary school towards private lessons; No significant difference was found in the sub-dimensions and total values according to the age of the parents, the number of children going to primary school and the grade level of the child. On the other hand, the socio-economic dimension according to the gender of the parents, the affective and socio-economic dimensions according to the education level of the parents, the cognitive dimension and total values according to the monthly income level of the parents, the socio-economic dimension according to the type of school the child attends, and the cognitive dimension according to the child's private lessons. There were significant differences in affective dimension and total values. Based on these results, it is thought that the significant difference in parents' attitudes towards private lessons depending on their monthly income level is due to the fact that private lessons are paid lessons that are preferred apart from school lessons. Accordingly, it is thought that the significant difference in the gender variable is due to the fact that the working rate of male parents is higher than the working rate of female parents. When the education level of the parents is examined, it is thought that there is a significant difference due to the high expectations of the parents with higher education levels from schools, private lessons and students.

Keywords: Primary school, Private lesson, Private lesson in primary school, Parents' lesson attitude.

Hayat Bilgisi Ders Kitaplarında Çocuk Hakları

Feyza Gül ŞENSOY, feyzagul879@gmail.com, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Pınar BULUT, ptasdemir@gazi.edu.tr, Gazi Üniversitesi, Türkiye

Özet: Çocuklar doğumdan itibaren temel haklara sahip olarak dünyaya gelirler. Bu haklar Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde belirtilmiştir. Türkiye de bu sözleşmeyi kabul edip imzalayan ülkeler arasındadır. Çocuk hakları, çocukları hem korumak hem de sağlıklı bir gelişim göstermelerini desteklemek için oldukça önemlidir. Çocukların haklarını bilmeleri ve kullanmalarını sağlamak için kullanılacak materyallerden biri de ders kitaplarıdır. Hayat Bilgisi dersi öğretim programı da kendini koruma, sosyal katılım, dengeli beslenme gibi çeşitli yaşam becerilerine öğrencilerin sahip olması gerektiğini vurgular. Bu beceriler çocuk haklarıyla doğrudan ilişkilidir. Bu bağlamda araştırmanın amacı hayat bilgisi ders kitabında yer alan metinlerde çocuk haklarına ne düzeyde yer verildiğini ortaya koymaktır. Araştırmada, tarama türünde desenlenmiş nitel bir çalışmadır. Bu araştırmanın çalışma grubunu Eğitim Bilişim Ağ'ında (EBA) açık erişime sahip ve Milli Eğitim Bakanlığı tarafından onaylanmış, farklı sınıf düzeylerindeki hayat bilgisi ders kitapları oluşturmaktadır. Bu kapsamda altı ders kitabı incelenmiştir. Kitaplarda sadece metinler incelenmiş, görseller ve etkinlikler analize dahil edilmemiştir. Çalışma grubunda yer alan kitaplar içerik analizi tekniği ile analiz edilmiştir. Her iki araştırmacı da verileri ayrı ayrı analiz etmiş, sonrasında aralarındaki uyum katsayısı hesaplanmıştır. Verilerin analizinde frekans ve yüzde puanları hesaplanmış ve nitel sonuçlarla desteklenmiştir. Araştırma sonunda ders kitaplarındaki metinlerde dört temel hak olan yaşama, gelişim, koruma ve katılım haklarının tamamının olduğu sonucuna ulaşılmıştır, ancak kitapların genelinde yaşama ve gelişim haklarının daha fazla yer aldığı koruma ve katılım haklarını ise daha az yer aldığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Çocuk hakları, Hayat bilgisi, Ders kitapları.

Children's Rights in Social Studies Textbooks

Abstract: Children are born with basic rights inherently. These rights are set out in the United Nations Convention on the Rights of the Child. Turkey is also among the countries that have accepted and signed this agreement. Children's rights are very important both to protect children and to support their healthy development. One of the materials that can be used to ensure that children know and exercise their rights is textbooks. The curriculum of the Social Studies course also emphasizes that students should have various life skills such as self-protection, social participation, balanced nutrition. These skills are directly related to children's rights. In this context, the aim of the research is to reveal at what level children's rights are included in the texts contained in the Social Studies textbook. In the research, it is a qualitative study patterned on the type of survey. The working group of this research consists of life science textbooks at different grade levels, which have open access in the Educational Information Network (EBA) and have been approved by the Ministry of National Education. In this context, six textbooks have been examined. Only texts have been examined in the books. Visuals and activities have not included in the analysis. The books included in the study group have been analyzed with the content analysis technique. Both researchers analyzed the data separately, and then the coefficient of concordance between them was calculated. In the analysis of the data, frequency and percentage scores were calculated and supported by qualitative results. At the end of the research, it was concluded that the texts in textbooks contain all four basic rights; life, development, protection and participation, but it was found that the protection and participation rights are included less in the books, while the rights of life and development are included more.

Keywords: Children's rights, Social science, Textbooks.

Dördüncü Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Metinlerin Okunabilirlik Düzeyleri ve Okuduğunu Anlama

Prof. Dr. Hüseyin ANILAN, hanilan@ogu.edu.tr, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye
Gürhan DİKMEN, gurhandikmen07@gmail.com, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye

Özet: Bu araştırmanın amacı dördüncü sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin okunabilirlik düzeylerinin farklı okunabilirlik formülleri ile değerlendirilerek karşılaştırılması ve dördüncü sınıf öğrencilerinin bu metinlerle ilgili okuduğunu anlama düzeylerinin belirlenmesidir. Bu çalışmanın evrenini 2021-2022 eğitim öğretim yılında Bursa il genelinde dördüncü sınıfa devam etmekte olan ilkokul öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklemine ise Bursa merkez ilçelerinden rastgele belirlenen 779 dördüncü sınıf öğrencisi yer almıştır. Bu araştırma iki aşamada gerçekleştirilmiştir. Bu nedenle araştırmada iki veri toplama aracı kullanılmıştır. Araştırmada 2021-2022 yılında Millî Eğitim Bakanlığı tarafından Talim Terbiye Kurulu kararı ile ders kitabı olarak ülkemizde okutulan Özgün yayınları 4. sınıf Türkçe ders kitabı ve rastgele seçilen temalardan rastgele seçilen iki hikâye edici ve iki bilgilendirici metinler not defteri formatında dosyalanarak analiz etmeye hazır hâle getirilmiştir. Bugüne kadar yapılan çalışmalarda en çok kullanılan ve Türkçeye uyarlanan Ateşman, Çetinkaya – Uzun, Bezirci – Yılmaz, Sönmez okunabilirlik formülleri ve uluslararası çalışmalardan Flesch okunabilirlik formülüne göre metinlerin okunabilirlik düzeyleri belirlenmiştir. Araştırmanın ikinci aşamasında okunabilirlik formüllerinin uygulanmasında kullanılan, iki hikâye edici ve iki bilgilendirici türden oluşan toplam dört metin ile ilgili araştırmacı tarafından hazırlanan okuduğunu anlama testi geliştirilmiştir. Araştırmacı tarafından testin ön denemesi yapılmıştır. Hazırlanan testin Cronbach Alpha değeri ,782 olarak bulunmuştur. Rastgele seçilen yaklaşık 779 dördüncü sınıf öğrencisine uygulanmış, üç ve daha fazla soruya cevap vermeyen toplam 195 öğrencinin testi değerlendirmeye alınmamıştır. Toplam 584 öğrencinin testi değerlendirmeye alınmıştır. Elde edilen veriler excel formatına aktarılarak sayısal tablo hâline getirilmiş ve bu nicel veriler SPSS kullanılarak istatistiksel olarak değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Bu değerlendirme sonucunda metinlerin okunabilirlik düzeyleri ile öğrencilerin okuduğunu anlama düzeyleri arasında bir ilişki bulunamamıştır. Fakat öğrencilerin aldıkları toplam puanlar ile anne ve baba eğitim durumu arasında farklılık olduğu tespit edilmiştir. Yüksek lisans ve üzeri öğrenim durumuna sahip olan annelerin ve babaların çocukları toplamda en yüksek puan ortalamasına sahiptir. Benzer şekilde anne ve baba mesleği de öğrencilerin okuduğunu anlama puanlarını etkiledikleri görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Türkçe eğitimi, Okunabilirlik, Türkçe ders kitabı, Okuduğunu anlama.

Levels of Readability of Texts in Fourth Grade Turkish Textbooks and Reading Comprehension

Abstract: The aim of this research is to compare the readability levels of the texts in the fourth grade Turkish textbooks by evaluating them with different readability formulas and to determine the reading comprehension levels of the fourth grade students about these texts. The universe of this study consists of primary school students attending the fourth grade throughout the province of Bursa in the 2021-2022 academic year. The sample consisted of 779 fourth grade students randomly selected from the central districts of Bursa. This research was carried out in two stages. For this reason, two data collection tools were used in the study. In the research, the original publications, which were taught in our country as textbooks in 2021-2022 by the Ministry of National Education with the decision of the Board of Education, were prepared for analysis by filing the 4th grade Turkish textbook and randomly selected two narrative and two informative texts from randomly selected themes in notepad format. The readability levels of the texts were determined according to the Ateşman, Çetinkaya – Uzun, Bezirci – Yılmaz, Sönmez readability formulas, which are the most widely used and adapted into Turkish in the studies carried out to date, and the Flesch readability formula from international studies. In the second stage of the research, a reading comprehension test was developed by the researcher for a total of four texts, consisting of two narrative and two informative types, used in the application of the readability formulas. A preliminary test of the test was made by the researcher. The Cronbach Alpha value of the prepared test was found to be,782. The test was administered to approximately 779 randomly selected fourth grade students, and a total of 195 students who did not answer three or more questions were excluded from the evaluation. A total of 584 students' tests were evaluated. The obtained data were transferred to excel format and turned into a numerical table, and these quantitative data were evaluated statistically using SPSS. As a result of this evaluation, no relationship was found between the readability levels of the texts and the reading comprehension levels of the students. However, it has been determined that there is a difference between the total scores of the students and the educational status of their parents. The children of mothers and fathers who have a master's degree or higher have the highest average score in total. Similarly, it has been observed that the professions of parents also affect students' reading comprehension scores.

Keywords: Turkish education, Readability, Turkish textbook, Reading comprehension.

İlkokulda Oyunlaştırma Konulu Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi

Züla AKIŞ GÜNGÖR, zll.3394@gmail.com, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Pınar BULUT, ptasdemir@gazi.edu.tr, Gazi Üniversitesi, Türkiye

Özet: Eğitimde oyun, öğrenme ortamını zevkli ve eğlenceli hale getirmek, öğrencilerin işbirlikçi çalışma becerisini geliştirmek, onları öğrenme sürecinde aktif hale getirip, kazanımların elde edilmesi veya öğrenilenlerin tekrar edilmesini sağlamak amacıyla günümüzde sıklıkla sınıflarda yer bulmaktadır. Oyunlaştırma ise oyun tasarım unsurlarının oyun dışındaki her ortamda kullanılmasıdır. Kısaca oyunlaştırma; bir öğrenme bağlamına oyun düşüncesi ve felsefesi ile bir tasarım yapmaktır. Oyunlaştırma her yaşa ve her ortama uyarlanabilir. Bu çalışmada ise ilkokul düzeyinde oyunlaştırma konusunda lisansüstü düzeyde yapılmış tezlerle yönelik betimsel bir analiz yapmak hedeflenmiştir. Çalışmada Yüksek Öğretim Kurumu'nun (YÖK) tez merkezinde erişime açık yüksek lisans ve doktora tezleri Eğitim Bilimleri ve Sosyal Bilimler Enstitüsünde yapılan lisansüstü çalışmaları kapsayacak şekilde taranmıştır. Bu tarama "oyunlaştırma" anahtar kelimesi ile sınırlandırılmıştır. Bu tarama sonucunda 144 teze ulaşılmıştır. Bu tezler ilkokul düzeyini kapsayacak şekilde yeniden taranarak toplamda on teze ulaşılmıştır. Ulaşılan tezlerin; üç tanesi doktora, yedi tanesi ise yüksek lisans düzeyindedir. Araştırmada, çalışma grubunda yer alan tezler betimsel analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. Araştırma sürecinde; tez inceleme ile ilgili literatür taraması yapılmış ve tez inceleme formu oluşturulmuştur. Bu form hem genel olarak tez çalışmasını hem de oyunlaştırma öğelerini analiz edecek şekilde düzenlenmiştir. Çalışma kapsamındaki tezler, oluşturulan forma uygun şekilde; içerik öğeleri, oyunlaştırma, oyun teorileri, oyun dinamikleri ve mekanikleri açısından detaylı şekilde incelenmiştir. Araştırma sonucunda oyunlaştırma konu başlığıyla ilkokul düzeyinde gerçekleştirilen tezlerin dört tanesi oyunlaştırma öğeleri açısından incelenmiştir. İnceleme sonucunda; hikâye, kısıtlama, ilerleme, duygular, ilişkiler öğelerine ait oyun dinamiklerinin yanında yarışma, dönüt, sıralama, ödül, iş birliğine dair oyun mekaniklerine ve görevler, avatarlar, kazanım, kapalı içerik açma, puanlar, takımlar, seviyeler, liderlik sıralaması, mücadele ve rozetler gibi oyun bileşenlerine rastlanmıştır. Bu oyun öğelerinden yararlanarak oluşturulan tezlerde oyunlaştırmanın; söz varlığı ve motivasyona, okuma yazma eğitimine, okuma yazma becerilerine yönelik tutum ve akademik başarıya, akademik risk alma eğilimine ve tutumlarına etkileri incelenmiştir. Geri kalan altı tezin ise oyunlaştırma tasarımları ve oyunlaştırma üzerine gerçekleştirilen analiz çalışmaları olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Oyunlaştırma, ilkokul, ilkokulda oyun temelli öğrenme, Tez inceleme.

Analysis of Postgraduate Theses on Gamification in Primary School

Abstract: The use of games in education have become common in classrooms today, with the aim of making the learning environment fun and enjoyable, developing students' collaborative work skills, making them active in the learning process, and ensuring that learning outcomes are achieved or learned concepts are repeated. Gamification, on the other hand, refers to the use of game design elements in any environment outside of games. In short, gamification is designing a learning context with the concept and philosophy of games. Gamification can be adapted to any age and any environment. This study aims to conduct a descriptive analysis of postgraduate theses on gamification in primary school. Open-access master's and doctoral theses in the thesis center of the Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) were scanned, covering postgraduate studies conducted in the fields of Education Sciences and Social Sciences Institutes. This search was limited to the keyword "gamification," resulting in 144 theses. These theses were scanned again to focus on primary school level, resulting in a total of 10 theses. Three of these theses were doctoral and seven were master's theses. In the study, the theses in the study group were analyzed using the descriptive analysis method. During the research process, a literature review was conducted regarding thesis review, and a thesis review form was created. This form was arranged to analyze both the general thesis study and gamification elements. The theses in the study were analyzed in detail according to their content elements, gamification, game theories, game dynamics, and mechanics, in accordance with the created form. As a result of the research, four theses on gamification at the elementary school level were analyzed in terms of gamification elements. As a result of the analysis, game dynamics such as story, constraint, progression, emotions, and relationships were identified, as well as game mechanics such as competition, feedback, ranking, rewards, and collaboration, and game components such as tasks, avatars, achievements, unlocking closed content, points, teams, levels, leadership rankings, competition, and badges were observed. The effects of gamification on vocabulary and motivation, reading and writing education, attitudes and academic achievement related to reading and writing skills, academic risk-taking tendencies, and attitudes were examined in the theses created using these game elements. It was concluded that the remaining six theses were either gamification designs or analysis studies on gamification.

Keywords: Gamification, Primary School, Game-based learning in primary school, Thesis review.

Türkçe Öğretimi

Turkish Teaching

Ortaokul 7. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Etkinliklerin Dijital Yazma ve Dijital Yazma Türleri Açısından İncelenmesi

Sema METE, semameete@gmail.com, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye

Doç. Dr. Funda ÖRGE YAŞAR, fundageorge@comu.edu.tr, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye

Özet: Hızla gelişen teknoloji çağı, her geçen günle birlikte gündelik yaşamı kolaylaştıran yeni araçları kullanıma sunarken bazı alışkanlıklarımızda birtakım değişikliklere de neden olmuştur. Duygu ve düşüncelerimizi çoğunlukla kalem aracılığıyla kâğıt üzerine aktarmak yerine; hayatımızda önemli bir yer edinen akıllı telefon, akıllı tahta, tablet ve dizüstü bilgisayarlardan yararlanıyor olmamız, bu değişikliklerden sadece biridir. Bu nedenle bu araştırmada; ortaokul Türkçe ders kitaplarında yer alan dijital yazma etkinliklerinin dağılımı ve dijital yazma türlerinin tespit edilmesi ve karşılaştırmalı olarak değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın materyalini Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 28 Mayıs 2018 tarih ve 78 sayılı kararıyla 2018-2019 öğretim yılından itibaren beş yıl süreyle ders kitabı olarak kabul edilen; iki tanesi Millî Eğitim Bakanlığı, bir tanesi özel sektör (Dersdestek Yayıncılık) tarafından yayımlanan 7. sınıf Türkçe ders kitapları ile Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 18 Nisan 2019 tarih ve 8 sayılı kararıyla 2019-2020 öğretim yılından itibaren beş yıl süreyle ders kitabı olarak kabul edilen özel sektör (Özgün Yayıncılık) tarafından yayımlanan 7. sınıf Türkçe ders kitabı oluşturmaktadır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi yönteminden yararlanılmış, verilerin analizinde ise içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Bu bağlamda 7. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan etkinlikler öncelikle dil becerilerine göre sınıflandırılarak yazma becerisi ile ilgili olan etkinlikler dijital yazma açısından değerlendirilmiştir. Ardında da dijital yazma etkinlikleri türlerine göre sınıflandırılarak ders kitaplarında yer alan düzeyleri karşılaştırılarak değerlendirilmiştir. Çalışmada elde edilen sonuçlara göre dijital yazma etkinliklerinin 7 etkinlik ile en çok Dersdestek Yayıncılık, en az ise 4 etkinlik ile Özgün Yayıncılık tarafından yayımlanan 7. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer aldığı tespit edilmiştir. Ayrıca, incelenen Türkçe ders kitaplarında en çok yer alan dijital yazma etkinlik türlerinin e-posta yazma ve sosyal medya mesajı yazma olduğu belirlenmiştir.

*Bu çalışma, ikinci yazarın danışmanlığında yürütülen ve yazımı devam eden yüksek lisans tezinin bir bölümünden üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe ders kitapları, Etkinlik, Yazma, Dijital yazma, Dijital yazma türleri.

Investigation of the Activities in the 7th Grade Turkish Textbooks in Terms of Digital Writing and Digital Writing Types

Abstract: The rapidly developing age of technology has led to some changes in some of our habits while introducing new tools that facilitate daily life with each passing day. One of these changes is that instead of transferring our feelings and thoughts on paper, we mostly use smartphones, smart boards, tablets, and laptops, which have an important place in our lives. For this reason, this study aims to determine and comparatively evaluate the distribution of digital writing activities and types of digital writing in secondary school Turkish textbooks. The material of the study consists of 7th-grade Turkish textbooks, two of which were published by the Ministry of National Education and one of which was published by the private sector (Dersdestek Publishing), and 7th-grade Turkish textbooks published by the private sector (Özgün Publishing), which were accepted as textbooks for five years starting from the 2018-2019 academic year with the decision of the Ministry of National Education Board of Education and Discipline Presidency dated May 28, 2018, and numbered 78, and 7th-grade Turkish textbooks published by the private sector (Özgün Publishing), which were accepted as textbooks for five years starting from the 2019-2020 academic year with the decision of the Ministry of National Education Board of Education and Discipline Presidency dated April 18, 2019, and numbered 8. The document analysis method, one of the qualitative research methods, was used in the study, and the content analysis method was used to analyze the data. In this context, the activities in the 7th-grade Turkish textbooks were first classified according to language skills, and the activities related to writing skills were evaluated in terms of digital writing. Then, digital writing activities were categorized according to their types and their level of inclusion in the textbooks was compared and evaluated. According to the results obtained in the study, it was determined that digital writing activities were mostly included in 7th-grade Turkish textbooks published by Dersdestek Publishing with 7 activities and least in 7th-grade Turkish textbooks published by Özgün Publishing with 4 activities. In addition, it was determined that the most common types of digital writing activities in the analyzed Turkish textbooks were e-mail writing and social media message writing.

*This study is a product of the master's thesis research study conducted by the first author supervised by the second author.

Keywords: Turkish textbooks, Activity, Writing, Digital writing, Digital writing types.

Göçmen Öğrencilerle Gerçekleştirilen İlk Okuma Yazma Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar

Prof. Dr. Fatma Kırmızı, fatmakirmizi73@gmail.com, Pamukkale University, Turkey
Ayşe Hilal BOZOVALI, hilalbozovali@gmail.com, Pamukkale University, Turkey
Emre CİNGÖZ, emrecngz@hotmail.com, Pamukkale University, Turkey
Mihriban HİRA, mihribanhira0612@gmail.com, Pamukkale University, Turkey

Özet: Savaş, düşük yaşam şartları, sağlık sistemi sorunları, doğal afetler, kıtlık vb. sebebiyle her gün insanlar farklı ülkelerde göçmen olarak yeni bir yaşama başlamaktadır. Ülkemiz, yakın zamanda Suriye’de ve Afganistan’da gerçekleşen iç savaş, Ukrayna- Rusya arasındaki savaş sebebiyle ve Pakistan gibi düşük yaşam standartlı ülkelere göçler almıştır. Bu göçlerden en çok etkilenenler de çocuklar olmuştur. Kapsayıcı eğitim kapsamında mümkün olduğu kadar çok öğrencinin eğitim öğretime katılımı konusunda çalışmalar yapılmıştır. Ancak bu süreçte bazı sorunlarla karşılaşmıştır. Bu çalışma; öğretmen görüşlerine göre göçmen öğrencilerle gerçekleştirilen ilk okuma yazma öğretimi sürecinde karşılaşılan sorunları tespit etmek ve incelemektir. Çalışma, ilköğretim öğretmenlerinin göçmen öğrencilerle ilk okuma yazma öğretimi sürecinde karşılaştıkları sorunları tespit etmeye yönelik olduğundan nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırma desenlerinden de “durum çalışmasına (case study)” tercih edilmiştir. Çalışma 2022-2023 eğitim öğretim yılının bahar döneminde, Denizli ve Şanlıurfa’nın ili ve ilçelerinde gerçekleştirilmiştir. Katılımcılar, Milli Eğitime bağlı okullarda görev yapan ilköğretim öğretmenleridir. Katılımcıların seçiminde “ölçüt örnekleme yöntemi” kullanılmıştır. Katılımcıların belirlenmesinde “sınıfta mülteci öğrenci olan öğretmenler” ölçütü göz önüne alınmıştır. Araştırmada 49 (34=kadın, 15=erkek) ilköğretim öğretmene ulaşılmıştır. Öğretmenler gönüllülük esasına göre çalışmaya katılmıştır. Araştırma verilerinin elde edilmesinde araştırmacıların geliştirdiği kişisel bilgi formu ve açık uçlu soru formu kullanılmıştır. Açık uçlu soru formu uzaman görüşü alınarak geliştirilmiştir. Örneklemde yer alan katılımcılara Google form aracılığı ile ya da doğrudan ulaşılmıştır. Verilerin analizinde içerik analizine başvurulmuştur. Veriler bilgisayara aktarılmış ve kodlar belirlenmiştir. İlişkili kodlar bir araya getirilerek temalara ulaşılmıştır. Tema ve kodlar açıklanırken alıntılara yer verilmiştir. Verilerin analizi devam ettiği için bulgular ilerleyen süreçte paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Göçmen öğrenci, İlk okuma yazma, Öğretmen.

Problems Encountered in Initial Literacy Teaching with Immigrant Students

Abstract: War, low living conditions, health system problems, natural disasters, famine, etc. Every day, people start a new life as immigrants in different countries. Our country has recently received immigration from countries with low living standards such as Pakistan, due to the civil war in Syria and Afghanistan, the war between Ukraine and Russia. Children were the most affected by these migrations. Within the scope of inclusive education, studies have been carried out on the participation of as many students as possible in education. However, some problems were encountered in this process. This work; The aim of the study is to identify and examine the problems encountered in the first literacy teaching process with immigrant students according to the opinions of teachers. Qualitative research method was used since the study aimed to identify the problems faced by primary school teachers in the process of primary literacy teaching with immigrant students. Among the qualitative research designs, "case study" was preferred. The study was carried out in the provinces and districts of Denizli and Şanlıurfa in the spring term of the 2022-2023 academic year. Participants are primary school teachers working in schools affiliated to the National Education. The criterion sampling method was used in the selection of the participants. The criterion of "teachers with refugee students in their class" was taken into consideration in determining the participants. In the study, 49 (34=female, 15=male) primary school teachers were reached. Teachers participated in the study on a voluntary basis. The personal information form developed by the researchers and an open-ended question form were used to obtain the research data. The open-ended question form was developed by taking expert opinion. Participants in the sample were contacted directly or through the Google form. Content analysis was used in the analysis of the data. The data were transferred to the computer and the codes were determined. The themes were reached by bringing together the related codes. While explaining the themes and codes, quotations are included. As the analysis of the data continues, the findings will be shared in the future.

Keywords: Immigrant student, First literacy, Teacher.

Teknoloji Destekli Öğretim Etkinliklerinin Dinleme Metni Anlamlandırma Sürecine Etkisi (5. Sınıf Örneği)

Doç. Dr. Bilge BAĞCI AYRANCI, bilge.ayranci@adu.edu.tr, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye
Yasemin ALCAN, yaseminalcan085@gmail.com, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye

Özet: Dinleme becerisi, diğer tüm dil becerilerinin gelişimine temel oluşturması yönüyle insanların yaşamı için önemli bir konumda bulunmaktadır. Dolayısıyla bu denli önemli bir becerinin bilinçli şekilde geliştirilmesinde yeni ve farklı uygulamaların kullanımı büyük önem taşımaktadır. Bu araştırma; dinleme süreçlerinin tümünde sunulan teknoloji destekli öğretim etkinliklerinin bir dinleme metnini anlamlandırma düzeyine etkisini saptamak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla araştırmada, nicel araştırma yöntemleri arasında yer alan ön test - son test eşitlenmemiş kontrol gruplu yarı deneysel desen kullanılmıştır. Araştırmaya, Aydın ili merkez okullarından birinde beşinci sınıfta öğrenim gören 29 deney ve 30 kontrol grubu olmak üzere toplam 59 öğrenci katılmıştır. Araştırmadaki veriler, araştırmacılar tarafından ön test-son test olarak geliştirilen 20 maddelik Dinleme Anlamlandırma Başarı Testi ile elde edilmiştir. Verilerin analizinde SPSS (Statistical Package of Social Science) versiyon 27.0 programından yararlanılmıştır. Araştırma sonucunda, teknoloji destekli dinleme sürecinin yürütüldüğü deney grubu öğrencileri ile geleneksel dinleme sürecinin yürütüldüğü kontrol grubu öğrencilerinin başarı testinden aldıkları son test puan ortalamaları arasında deney grubu lehine anlamlı bir farklılığın bulunduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçtan hareketle, farklı dinleme metinleri üzerinde teknoloji destekli ders planı örneklerinin sunulduğu karşılaştırma ve nitelik arttırma çalışmalarının gerçekleştirilebileceği yönünde önerilerde bulunulmuştur. Araştırmanın, teknoloji destekli öğretim etkinliklerinin bir dinleme metni işleme sürecinin tamamına ne yönde etki ettiğini tespit etmesi bakımından alanyazına; dinleme-anlama becerisinin geliştirilmesine yönelik etkileşimli etkinlik önerileri sunması bakımından ise öğretmenlere katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dinleme becerisi, Teknoloji destekli etkinlik, Dinleme metni.

The Effect of Technology Supported Teaching Activities on Listening Text Making Process (5th Grade Example)

Abstract: Listening skill is important for people's lives as it forms the basis for the development of all other language skills. Therefore, the use of new and different applications is of great importance in the conscious development of such an important skill. This study was conducted to determine the effect of technology-supported instructional activities offered in all listening processes on the level of comprehension of a listening text. For this purpose, a quasi-experimental design with pre-test-post-test unequalized control group, which is among quantitative research methods, was used in the study. A total of 59 students, 29 in the experimental group and 30 in the control group, studying in the fifth grade in one of the central schools in Aydın province participated in the study. The data in the study were obtained with the 20-item Listening Comprehension Achievement Test developed by the researchers as pre-test and post-test. SPSS (Statistical Package of Social Science) version 27.0 program was used to analyze the data. As a result of the research, it was determined that there was a significant difference in favor of the experimental group between the post-test mean scores of the experimental group students in which the technology-supported listening process was carried out and the control group students in which the traditional listening process was carried out. Based on this result, it was suggested that comparison and quality improvement studies can be carried out on different listening texts in which examples of technology-supported lesson plans are presented. It is thought that the study will contribute to the literature in terms of determining how technology-supported teaching activities affect the entire process of processing a listening text, and to teachers in terms of providing interactive activity suggestions for the development of listening-comprehension skills.

Keywords: Listening skill, Technology supported activity, Listening text.

Yûsuf ile Züleyha Hikâyesinde Mısır

Doç. Dr. Mehmet AKKAYA, mehmet.akkaya@deu.edu.tr, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Ladin ŞENGÜL, ladin.sengul97@gmail.com, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye

Özet: Yûsuf ile Züleyha hikâyesi üç büyük semavi dinin ortak edebi mirası olan evrensel bir hikâyedir. İçerisinde yer alan konularla insanlığı anlatan ve bu nedenle de tarih boyunca güncelliğini ve önemini kaybetmeyen bir eserdir. Yûsuf ile Züleyha hikâyesi kıskançlıklarla, aşkla, mücadelelerle insanoğlunu anlatmakta ve ona öğüt vererek kılavuzluk etmektedir. Her hikâye yaşanmış ve yaşanabilecek olayları ele almakta, içerisinde barındırdığı özelliklerle dönemine ait bir takım bilgilere ışık tutmaktadır. Yûsuf ile Züleyha hikâyesinin ağırlıklı olarak geçtiği yer Mısır'dır ve Mısır hikâyesinin ana merkezlerinden biridir. Bu çalışmada Yûsuf ile Züleyha hikâyesinde Mısır'ın nasıl ele alındığı ve Mısır ile ilgili verilen bilgilerin neler olduğu Hamdullah Hamdi'nin Yûsuf ile Züleyha'sı esas alınarak incelenmiş ve yorumlanmıştır. İncelemenin sonucunda hikâyede Mısır'ın toplumsal yapısı ve kölelik sistemiyle, düşünleri, eğlence ve kutlamalarıyla, adalet ve ceza sistemleriyle, yönetim sistemiyle, tarım-hayvancılık ve ticaret olgularıyla, inanç sistemleri ve mimarisiyle ilgili bilgilerin yer aldığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Yûsuf ile Züleyha, Hikâye, Mısır, Toplumsal yapı.

Egypt in the Story of Joseph and Zulaikha

Abstract: The story of Joseph and Zulaikha is a universal story that is the common literary heritage of the three great divine religions. It is a work that tells about humanity with the topics in it and therefore does not lose its timeliness and value throughout history. The story of Joseph and Zulaikha tells about human beings with jealousy, love and struggles and guides people by giving advice. Each story deals with the events that have happened and can happen, and sheds light on some information about the period with the features it contains. Egypt is the place where the story of Joseph and Zulaikha takes place mainly, and also Egypt is one of the main centers of the story. In this study, how Egypt is handled in the story of Joseph and Zulaikha and what information is given about Egypt are examined and interpreted on the basis of Hamdullah Hamdi's Joseph and Zuleikha. At the end of the examination, it was seen that the story included information about Egypt's social structure and slavery system, weddings, entertainment and celebrations, justice and penal systems, administrative system, agriculture-livestock breeding and trade phenomena, belief systems and architecture.

Keywords: Joseph and Zulaikha, Story, Egypt, Social structure.

Ortaöğretim Öğrencilerinin Şairleri Tanıma Düzeylerine Yönelik Bir İnceleme ve Oyun Tasarımı

Dr. Yıldız YENEN AVCI, y_yenen@hotmail.com, Nazilli Bilim ve Sanat Merkezi, Türkiye
Miraç YILDIRIM, yildirimmirac89@gmail.com, Nazilli Bilim ve Sanat Merkezi, Türkiye

Özet: Şiir; insanoğlunun duygu, düş ve hayalleri sonucu ortaya çıkan, dizelerden oluşan ve sanat değeri taşıyan bir edebî türdür. İster ölçülü isterse serbest yapıya sahip olsun her şiir bir şair tarafından ortaya konulmuş; sözlü veya yazılı anlatım yoluyla günümüze kadar gelmiştir. Bu çalışmanın amacı ortaöğretim öğrencilerinin şairleri tanıma düzeyini belirlemek ve geliştirdiğimiz kutu oyunu aracılığı ile öğrencilerin şairler konusundaki bilgi ve becerilerini artırarak Türk dili ve edebiyatı dersine katkıda bulunmaktır. Nicel ve nitel araştırma yöntemlerinin birlikte kullanıldığı araştırmamızın yöntemi literatür araştırması, betimsel araştırma, deneysel araştırma -Tek Grup Ön Test-Son Test Modeli-, materyal tasarlama desenindedir. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan Ek-1 Türk Dili ve Edebiyatı Derslerinde Şair, Oyun ve Oyunlaştırma Kavramlarına Yönelik Öğrenci Görüşleri Formu, Ek-2 Ön/Son Test Başarı Formu, Ek-3 Araştırmacı Gözlem Formu, Ek-4 Materyali Değerlendirme Anketi, Ek-5 Oyunun Bir Ay Sonra Oynatılmasına Yönelik Öğrenci Görüşleri Formu” ndan elde edilmiştir. Çalışma 2022-2023 Eğitim Öğretim Yılı içinde Aydın’ın Nazilli ilçesine bağlı ortaöğretim kurumlarında okuyan 9 ve 10. sınıfa devam eden toplam 205 öğrenci üzerinde yürütülmüştür. Oyunun etki düzeyi ise 9. sınıfa devam eden 24 kişilik deney grubu üzerinde ortaya konulmuştur. Eğitim materyalimiz 8 hafta boyunca deney grubuna uygulanmış; veriler yüzdeler ve frekansları bakımından çözümlenmiştir. Sonuç olarak ortaöğretim öğrencilerine yönelik yaptığımız saha araştırması verilerine göre bu projeye ihtiyaç duyulduğu deney grubuna uyguladığımız veri toplama araçlarından hareketle öğrencilerin şairleri tanıma düzeyinde kayda değer bir ilerlemenin görüldüğü, geliştirdiğimiz eğitsel oyuna yönelik olarak ise öğrencilerin olumlu bir tutum içinde oldukları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Şair, Şiir, Oyun, Ortaöğretim öğrencileri.

An Analysis of High School Students' Poets Recognition Levels and Game Design

Abstract: Poem is a literary genre that emerges as a result of human feelings and dreams, consists of lines, and has artistic value. Every poem, whether it has a meter or free structure, was put forward by a poet; has survived to the present day using oral or written expression. This study aims to determine the level of recognition of the poets of high school students and to contribute to the Turkish language and literature lesson by increasing the knowledge and skills of the students about poets through the board game we have developed. The method of our research, in which quantitative and qualitative research methods are used together, is in the design of literature research, descriptive research, experimental research - Single Group Pre-Test-Post-Test Model-, and material design. The data obtained from the Appendix-1 Student Opinions Form on the Concepts of Poet, Game, and Gamification in Turkish Language and Literature Lessons, Appendix-2 Pre/Post Test Success Form, Appendix-3 Researcher Observation Form, Appendix-4 Material Evaluation Questionnaire, Appendix-5 “Student Opinions Form for Playing the Game One Month Later” which was prepared by the researchers. The study was carried out on a total of 205 students attending the 9th and 10th grades in high education institutions in Aydın’s Nazilli district in the 2022-2023 Academic Year. The effect level of the game was revealed in the experimental group of 24 people attending the 9th grade. Our training material was applied to the experimental group for 8 weeks; the data were analyzed in terms of percentages and frequencies. As a result, based on the data collection tools we applied to the experimental group where this project was needed, according to the field research data we conducted for high school students, it was determined that remarkable progress was observed in the level of students' recognition of poets and that the students had a positive attitude towards the educational game we developed.

Keywords: Poet, Poetry, Game, High school students.

Karşılaştırmalı Dil Eğitiminde Yerelden Evrensel Elektronik Sözlük

Dr. Yıldız YENEN AVCI, y_yenen@hotmail.com, Nazilli Bilim ve Sanat Merkezi, Türkiye
Ege Çağan YILDIZ, egecaganyildiz@gmail.com, Nazilli Bilim ve Sanat Merkezi, Türkiye
Berkant Hilmi ARSLANOĞLU, aberkanthilmi09@gmail.com, Nazilli Bilim ve Sanat Merkezi, Türkiye

Özet: Bu çalışmanın amacı yöresel sözcüklerimizi elektronik ortamda günümüz Türkçesine ve İngilizceye çevirerek üç ayrı dilsel kullanım arasındaki farklılık ile anlamsal bütünlüğe dikkat çekmek ve öğrencilerin kelime hazinesini zenginleştirmektir. Araştırmamızda karma yöntemler (derleme, görüşme, gözlem, karşılaştırma yöntemi ve deneysel yöntem) kullanılmıştır. Öncelikle yöresel sözcüklerin kullanıldığı doğal ortamlarda (semt pazarları, ev ziyaretleri, kırsal bölgeler vb.) sözcükler görüşme ve gözlem yöntemiyle derlenmiş, sonrasında Türkçe ve İngilizce karşılıkları ile fişlere yazılmıştır. Masaüstü uygulaması olarak form tasarlanmış, Google Drive uygulamasında yerel dil (Aydın ağzı), Standart Türkçe ve İngilizcedeki karşılıkları cümle içinde kullanılmış, uygulamanın Android kurulum dosyası oluşturulmuştur. Açılır menüden seçilen kelimelere tıklatıldığında bunların yerel ağız, Standart Türkçe ve İngilizce karşılıkları ekrana yansımaktadır. Çalışmada, elektronik sözlüğümüzün etkililiğini ortaya koymak için araştırmacılar tarafından başarı testi ve yetişkin görüşme formu hazırlanmıştır. Saha araştırması için 54 kişilik örneklem grubuna uygulanan başarı testinden ve 10 kişilik yetişkin grubuna uygulanan görüşme formundan elde edilen bulgular, sıklık (f) ve yüzdelik (%) ifadelerle sayısal verilere dönüştürülmüştür. Betimsel analizle çözümlenen ön test başarı formunun ortalaması % 43,15, son test uygulamasının ortalaması ise % 81,67'dir. Ön ve son test arasındaki fark ise % 38,52'dir. Son test başarı formunda öğrencilerimizin sözlüğümüze yönelik görüşlerini de belirtmeleri istenmiştir. Açık uçlu soruların çözümlenmesine yönelik olarak her bir katılımcının formu Ö1, Ö2, Ö3... şeklinde kodlanarak bulgular ilgili başlık altında doğrudan alıntılarla desteklenmiştir. Sonuç olarak; derleme yoluyla verilerini elde ettiğimiz ve teknolojiyi entegre ederek hazırladığımız elektronik sözlüğün etkili bir materyal olduğu, karşılaştırmalı yöntemle dil öğretimini desteklediği ve toplum tarafından beğenildiği tespit edilmiştir. Ayrıca karşılaştırmalı sözlüğümüz kitapçık hâline getirilerek basılı olarak da katılımcılara tanıtılmıştır.

Not: 4006 TÜBİTAK Bilim Fuarları Destekleme Programı tarafından kabul edilen bu proje, 16. TÜBİTAK Ortaokul Öğrencileri Araştırma Projeleri İzmir Bölge Sergisi'nde Türkçe alanında üçüncülük ödülünü almıştır.

Anahtar Kelimeler: Karşılaştırmalı dil eğitimi, Elektronik sözlük, Yerel sözcükler, Standart Türkçe, İngilizce.

From Local to Universal Electronic Dictionary in Comparative Language Education

Abstract: This study aims to draw attention to the semantic integrity with the difference between three different linguistic uses and to enrich the vocabulary of the students by translating our local words into today's Turkish and English in the electronic environment. Mixed methods (compilation, interview, observation, comparison method, and experimental method) were used in our research. First of all, in natural environments where local words are used (neighborhood markets, home visits, rural areas, etc.), the words were compiled by interview and observation method, and then written on the slips with their Turkish and English equivalents. The form was designed as a desktop application, the local language (Aydın dialect), Standard Turkish, and English equivalents were used in sentences in the Google Drive application, and the Android installation file of the application was created. When the words selected from the drop-down menu are clicked on, their local dialect, Standard Turkish, and English equivalents are displayed on the screen. In the study, an achievement test and an adult interview form were prepared by the researchers to demonstrate the effectiveness of our electronic dictionary. The findings obtained from the achievement test applied to the sample group of 54 people and the interview form applied to the adult group of 10 people for field research were converted into numerical data with frequency (f) and percentage (%) expressions. The average of the pre-test achievement form, which was resolved by descriptive analysis, was 43.15%, and the average of the post-test application was 81.67%. The difference between the pre-test and post-test is 38.52%. In the post-test achievement form, our students were also asked to state their opinions about our dictionary. To solve the open-ended questions, each participant's form was coded as Ö1, Ö2, Ö3... and the findings were supported by direct quotations under the relevant heading. In conclusion; it has been determined that the electronic dictionary, which we obtained through compilation and prepared by integrating technology, is an effective material, supports language teaching with the comparative method, and is liked by society. In addition, our comparative dictionary was turned into a booklet and introduced to the participants in print.

Note: This project, accepted by 4006 TUBITAK Science Fairs Support Program, won the third prize in the field of Turkish at the 16th TUBITAK Middle School Students Research Projects Izmir Regional Exhibition.

Keywords: Comparative language education, Electronic dictionary, Local words, Standard Turkish, English.

Türkçe Dersi Konularına Yönelik Bir Eğitsel Oyun Tasarımı: Türkçe Rehberim

Dr. Yıldız YENEN AVCI, y_yenen@hotmail.com, Nazilli Bilim ve Sanat Merkezi, Türkiye

Osman UZUNER, h.ruzuner@hotmail.com, Nazilli Bilim ve Sanat Merkezi, Türkiye

Fatmanur CANSEVEN, fatmanurcanseven@gmail.com, Nazilli Bilim ve Sanat Merkezi, Türkiye

Özet: Eğitici oyunlar; bilgiyi somutlaştırarak kalıcı ve aktif öğrenmeyi sağlayan, öğrencilerin sosyal, bilişsel ve duyuşsal becerilerinin gelişmesine katkıda bulunan eğlenceli aktivitelerdir. Bu projenin amacı; geliştirdiğimiz eğitsel oyun aracılığıyla Türkçe dersi konularını eğlenceli bir şekilde kavratmak ve oyunla öğrenme yönteminin Türkçe eğitime olan katkısını ortaya koymaktır. Scratch platformu üzerinden hazırlanan ve kutu oyunu şekliyle öğrencilere yüz yüze oynama imkânı sunan “Türkçe Rehberim” isimli oyun aracılığıyla öğrencilerin bilgi ve becerilerini geliştirilmesi ve pekiştirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmamızda karma yöntemler (nicel/nitel) birlikte kullanılmış; bu kapsamda literatür araştırmasına, betimsel araştırmaya, deneysel araştırmaya –Tek Grup Ön Test-Son Test Modeli-, materyal tasarlamaya yer verilmiştir. Çalışma 2022-2023 Eğitim Öğretim Yılı içinde Aydın’ın Nazilli ilçesine bağlı ortaokullarda okuyan öğrenciler üzerinde yürütülmüştür. Saha araştırması 230 kişilik öğrenci grubu üzerinde yürütülmüş olup materyalin etki düzeyi ise 6 ve 7. sınıfa devam eden 52 katılımcı üzerinde ortaya konulmuştur. Araştırmanın verileri, başarı testinden, görüşme ve gözlem formundan elde edilerek betimsel analiz ve içerik analiziyle çözümlenmiştir. Sonuç olarak; ortaokul öğrencileriyle yaptığımız saha araştırmasından bu projeye ihtiyaç duyulduğu, deney grubuna uyguladığımız veri toplama araçlarından hareketle ise öğrencilerin Türkçe konularını bilme düzeyinde kayda değer bir ilerlemenin görüldüğü tespit edilmiştir. Ayrıca geliştirdiğimiz eğitsel oyuna yönelik olarak öğrencilerin olumlu bir algı içinde oldukları gözlemlenmiştir. Projemizin uygulama sonuçlarından hareketle denilebilir ki Türkçe konularının öğretiminde yeri geldikçe oyunla öğrenme yönteminden yararlanılmalı ve ders içerikleri dikkati çeken, özgün ve eğlenceli eğitsel oyunlarla desteklenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe dersi konuları, Eğitsel oyun, Oyunla öğrenme yöntemi, Ortaokul öğrencileri.

An Educational Game Design for Turkish Lesson Topics: My Turkish Guide

Abstract: Educational games are fun activities that enable permanent and active learning by concretizing knowledge and contribute to the development of students' social, cognitive, and affective skills. This project aims to teach Turkish lesson topics in a fun way through the educational game we have developed and to reveal the contribution of the game learning method to Turkish education. It is aimed to develop and reinforce the knowledge and skills of the students through the game called “My Turkish Guide”, which is prepared on the Scratch platform and offers the opportunity to play face-to-face with the form of a board game. In our research, mixed methods (quantitative/qualitative) were used together; in this context, literature research, descriptive research, experimental research -Single Group Pre-Test-Post-Test Model- and material design were included. The study was carried out on students studying in middle schools in the Nazilli district of Aydın province in the 2022-2023 Academic Year. The field research was carried out on a group of 230 students, and the effect level of the material was revealed on 52 participants attending the 6th and 7th grades. The data of the research were obtained from the achievement test, interview, and observation form and analyzed by descriptive analysis and content analysis. In conclusion; from the field research we conducted with middle school students, it was determined that this project was needed, and based on the data collection tools we applied to the experimental group, a significant improvement was observed in the level of students' knowledge of Turkish subjects. In addition, it has been observed that the students have a positive perception of the educational game we have developed. Based on the application results of our project, it can be said that the learning-by-the-game method should be used whenever necessary in the teaching of Turkish subjects, and the course contents should be supported with interesting, original, and fun educational games.

Keywords: Turkish lesson topics, Educational games, Learning by game method, Middle school students.

Çocuklar İçin Felsefe (P4c) Yaklaşımı ve Türkçe Eğitiminde Uygulanırlık Biçimi

Arş. Gör. Dr. Eylem Ezgi AHISKALI, eylemezgiahiskali@gmail.com, Balıkesir Üniversitesi, Türkiye

Özet: İnsan yaşamında önemli bir rol oynayan anadili, yaşamın ve öğrenmenin merkezidir. Birey diğer insanlarla iletişim kurduğu dil aracılığıyla; yaşamı deneyimler ve yorumlar, duygularını ve isteklerini ifade eder ve yaşadığı dünyayı daha iyi anlar. Dil ve düşünce arasındaki bu sıkı ilişki anadili derslerinde düşünme becerilerini geliştirmeye yönelik etkinliklere yer verilmesini gerekli kılar. Bu nedenle, Türkçe eğitiminde temel dil becerilerinin yanında, eleştirel düşünme, problem çözme, yaratıcı düşünme, araştırma gibi düşünme becerilerini geliştirmek de amaçlanır. Son yıllarda dünyada ve ülkemizde, çocuklar için felsefe/çocuklarla felsefe yaklaşımı bireyin düşün dünyasını geliştirmekte oldukça popüler bir yaklaşım olarak karşımıza çıkar. Hemen her derse uyarlanabilecek çocuklar için felsefe/çocuklarla felsefe yaklaşımın amaç ve hedefleri, Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda belirlenen amaç ve hedeflerle benzerlik göstermesi dikkat çekicidir. Felsefi düşünme becerilerine sahip bireyler, eleştirel ve yaratıcı düşünme becerileri gelişmiş, iletişim gücü yüksek, bireysel ve toplumsal sorunlara daha geniş bir bakış açısıyla bakabilen ve çözüm üretebilen bireyler olarak yetişeceklerdir. Felsefenin bir ders olmanın yanında bir yaşam biçimi olarak hayatın her alanına yayılması anlamında okulöncesinden başlamak üzere tüm eğitim programlarında yer alması gerektiği düşünülmektedir. Bu nedenle bu çalışmada çocuklar için felsefe yaklaşımının amaçları ile Türkçe eğitiminin amaçları arasındaki benzerlikten yola çıkarak Türkçe derslerine uyarlanabilecek çocuklar için felsefe/çocuklarla felsefe yaklaşımının nasıl yararlanılabileceği noktasında bir bakış açısı oluşturmak amaçlanmıştır. Alanyazında çocuklar için felsefe yaklaşımını açıklayan ve bunu Türkçe dersleri ile ilişkilendiren bir çalışmaya rastlanmamıştır. Alanyazındaki çalışmalardan farklı olarak bu çalışmada çocuklar için felsefe yaklaşımı Türkçe derslerinde kullanılabilecek bir yöntem olarak önerilmiştir. Yapılan çalışmanın Türkçe eğitimi alanında çalışan araştırmacılara ve alandaki öğretmenlere katkı sunacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuklar için felsefe yaklaşımı, p4c, Türkçe Eğitimi.

Philosophy for Children (P4c) Approach and Applicability in Turkish Education

Abstract: The mother tongue, which plays an important role in human life, is the center of life and learning. Through the language in which the individual communicates with other people; experiences and interprets life, expresses feelings and desires, and better understands the world in which he lives. This close relationship between language and thought makes it necessary to include activities to develop thinking skills in mother tongue lessons. Therefore, in Turkish education, besides basic language skills, it is also aimed to develop thinking skills such as critical thinking, problem solving, creative thinking and research. In recent years, philosophy for children/philosophy with children approach has emerged as a very popular approach in developing the individual's world of thought in the world and in our country. It is remarkable that the aims and objectives of the philosophy for children/philosophy with children approach, which can be adapted to almost any lesson, are similar to the objectives and targets set in the Turkish Lesson Curriculum. Individuals with philosophical thinking skills will grow up as individuals who have developed critical and creative thinking skills, have high communication power, can look at individual and social problems from a wider perspective and produce solutions. It is thought that philosophy should be included in all education programs, starting from pre-school, in terms of spreading it to all areas of life as a way of life as well as being a course. For this reason, in this study, it is aimed to create a perspective on how the philosophy for children/philosophy with children approach can be adapted to Turkish lessons, based on the similarity between the aims of the philosophy for children approach and the aims of Turkish education. There is no study in the literature that explains the philosophy approach for children and associates it with Turkish lessons. Unlike the studies in the literature, in this study, the philosophy for children approach is proposed as a method that can be used in Turkish lessons. It is thought that the study will contribute to researchers working in the field of Turkish education and teachers in the field.

Keywords: Philosophy for children approach, p4c, Turkish education.

Ortaokul Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Metinlerin Kök Değerlerin İletimi Açısından İncelenmesi

Arş. Gör. Dr. Eylem Ezgi AHISKALI, eylemezhiahiskali@gmail.com, Balıkesir Üniversitesi, Türkiye.

Özet: Bir toplumun sürekliliğini sağlayan, geleceğini belirleyen kısacası toplumu var eden unsur bireylerdir. Bireylerin topluma faydalı, dürüst, güvenilir, çalışkan, toplum tarafından kabul gören erdemli kişiler olmasında en etkili etmen ise değerlerdir. İnsanlığın temelini oluşturan iyi ve doğru kabul edilen bireysel özellikler değerlerle ilişkili olan tutum ve davranışlarla ilişkilidir. Bireyin bu tutum ve davranışlarını ilk olarak içinde büyüdüğü ve yaşadığı aile oluşturur ve ardından okulda aldığı örgün eğitim bunu geliştirir. Bu noktada eğitim ve öğretimde en etkili ders olan Türkçe dersi bireyi yaşama hazırlarken bireyin toplum tarafından kabul görmesini de sağlamaktadır. Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın özel amaçlarından biri olan milli, manevi değerleri ile evrensel değerleri benimseyerek erdemli insan olmanın önemini ve yollarını bilmeleri ifadesinde bu durum açıkça belirtilmiştir. Bu nedenle öğrencilere eğitim ve öğretim yaşamları boyunca eşlik eden ve herhangi bir ayrıma maruz kalmadan rahatlıkla ulaşabilecekleri ders kitaplarından biri olan Türkçe ders kitaplarında bu kök değerlere nasıl ve ne şekilde yer verildiğinin incelenmesi önemlidir. Araştırmada Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından onaylanan, MEB Yayıncılık tarafından hazırlanan, 2018 yılından itibaren beş yıl süre ile okullarda okutulmaya devam edilen ortaokul Türkçe ders kitaplarında MEB tarafından belirlenmiş olan kök değerlere (adalet, dostluk, dürüstlük, sabır, saygı, sorumluluk, öz denetim, vatanseverlik, sevgi ve yardımseverlik) nasıl ve ne biçimde yer verildiğini incelemek amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması modeli kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak ise doküman inceleme tekniğinden yararlanılmıştır. Araştırmanın bulgular ve sonuç kısmı yapılandırılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ortaokul Türkçe ders kitabı, Kök değerler, Değerler eğitimi.

Examination of Texts in Secondary School Turkish Textbooks in Terms of Transmission of Root Values

Abstract: The element that ensures the continuity of a society, determines its future, in short, creates the society is individuals. Values are the most effective factor for individuals to be useful, honest, reliable, hardworking, and virtuous people accepted by the society. The individual characteristics that are considered good and right, which form the basis of humanity, are related to attitudes and behaviors that are related to values. The family in which the individual grows up and lives first creates these attitudes and behaviors, and then the formal education he receives at school develops this. At this point, the Turkish lesson, which is the most effective course in education and training, prepares the individual for life and also ensures that the individual is accepted by the society. This is clearly stated in the expression of knowing the importance and ways of being a virtuous person by adopting national, spiritual values and universal values, which is one of the special purposes of the Turkish Language Curriculum. For this reason, it is important to examine how and in what way these root values are included in Turkish textbooks, which are one of the textbooks that accompany students throughout their education and training life and that they can easily access without being exposed to any discrimination. In the research, it is aimed to examine how and in what form the root values (justice, friendship, honesty, patience, respect, responsibility, self-control, patriotism, love and benevolence) determined by the Ministry of National Education are included in the secondary school Turkish textbooks approved by the Ministry of National Education Board of Education and Discipline, prepared by MEB Publishing and continued to be taught in schools for five years since 2018. The case study model, one of the qualitative research methods, was used in the research. As a data collection tool, document analysis technique was used. The findings and conclusion part of the research are structured.

Keywords: Secondary school Turkish textbook, Root values, Values education.

Dijital Okuryazarlıkla İlgili Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi

Dr. Uğur ÖZBİLEN, ozbilenugur@gmail.com, Akdeniz Üniversitesi, Türkiye

Özet: Dijitalleşme ve sosyal yaşama yansımaları son yıllarda artmış durumdadır. Bu da beraberinde dijital okuryazarlık kavramının literatüre girmesine ve bu alanda çalışmalar yapılmasına sebep olmuştur. Dijital okuryazarlıkla ilgili birçok araştırma yapılmış, makale ve lisansüstü tez yazılmıştır. Bu araştırmaların neye odaklandıkları ve hangi amaçlarla yapıldıkları da önemsenmesi gereken bir konudur. Buradan hareketle bu araştırmada dijital okuryazarlık ile ilgili eğitim-öğretim konu alanında yapılmış lisansüstü tezlerin farklı değişkenlerle incelenmesi amaçlanmıştır. Bu tezler, dereceleri, yayımlandıkları yıl, tematik konu alanları, amaçları, yöntem ve desenleri, tezlerin yapıldığı üniversiteler, kullanılan veri toplama araçları ve örneklem türü gibi başlıklar altında incelenmişlerdir. Veriler, Ulusal Tez Merkezinde (YÖK TEZ) "Dijital okuryazarlık" kelime grubu ile yapılan arama sonucunda toplanmıştır. Bu arama sonucunda 80 teze ulaşılmış ancak erişime kapalı olanlar ve eğitim-öğretim konu alanı dışında olan tezler araştırma dışı bırakılmıştır. Bu sınırlıktan sonra geri kalan 66 tez araştırma nesnelere oluşturmuştur. Araştırma durum çalışması deseni ile desenlenmiştir. Araştırmanın verileri ise doküman analizi ile toplanmıştır. Toplanan veriler içerik analizi tekniği ile çözümlenmiştir. Elde edilen bulgulardan hareketle şu sonuçlara ulaşılmıştır: yazılan tezlerin büyük çoğunluğunda desen olarak nicel desenlerin kullanıldığı tespit edilmiştir. Bundan başka yüksek lisans derecesinde doktora derecesine oranla çok daha fazla tez yazıldığı görülmüştür. Yapılan çalışmalar, amaçları doğrultusunda incelendiğinde dijital okuryazarlık düzeyini belirlemek amacıyla çok fazla çalışma yapıldığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Dijital okuryazarlık, Lisansüstü tezler, Eğitim-öğretim.

Analysis of Postgraduate Theses on Digital Literacy

Abstract: Digitalization and its reflection on social life have increased in recent years. This has led to the introduction of the concept of digital literacy into the literature and studies in this field. Many studies, articles and graduate theses have been written about digital literacy. What these studies focus on and for what purposes is also important. From this point of view, this study aims to examine the postgraduate theses on digital literacy in the field of education and training with different variables. These theses were examined under headings such as degrees, year of publication, thematic subject areas, aims, methods and designs, universities where the theses were conducted, data collection tools used and sample type. The data were collected as a result of a search in the National Thesis Center (YÖK TEZ) with the word group "digital literacy". As a result of this search, 80 theses were reached, but those that were inaccessible and those that were outside the field of education and training were excluded from the research. After this limitation, the remaining 66 theses constituted the research objects. The research was designed with case study. The data were collected through document analysis. The collected data were analyzed by content analysis technique. Based on the findings, the following conclusions were reached: It was determined that quantitative designs were used as the design in the majority of the theses written. Furthermore, it was seen that more theses were written in master's degree compared to doctoral degree. When the studies were examined in line with their purposes, it was determined that many studies were conducted to determine the level of digital literacy.

Keywords: Digital literacy, Graduate theses, Education and training.

Öğretmen Adayları İçin Yazmaya Yönelik Tutum Ölçeği (YYT): Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Prof. Dr. Fatma KIRMIZI, fsusar@pau.edu.tr, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Nevin AKKAYA, nevin.akkaya@deu.edu.tr, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Cenani İŞÇİ KARAMEŞE, cenan.isci@deu.edu.tr, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye

Özet: Tutum ve özyeterlik gibi duyuşsal yapılar, ölçekler aracılığıyla ölçülüp değerlendirilir. Bu çalışmada, öğretmen adayları için yazmaya yönelik tutum ölçeğinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın gerçekleştirilmesinde nicel araştırma yöntemi tercih edilmiştir. Bu yöneme bağlı olarak da "tarama modeli" kullanılmıştır. Katılımcıların belirlenmesi uygun örnekleme yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Ölçeğin pilot çalışması iki ayrı üniversitenin eğitim fakültesinde yürütülmüştür. Türkçe Eğitimi ve Sınıf Eğitimi bölümlerinden 268 öğretmen adayına (Kadın=156; Erkek=112) ulaşılmıştır. Veriler 2022-2023 eğitim öğretim yılının güz döneminde Google form ve yüz yüze uygulamalarla toplanmıştır. Veri toplama aracının geliştirilme aşamasında, önce 30 maddeden oluşan beşli likert tipi ölçek taslağı uzman görüşlerine sunulmuştur. Uzman görüşleri doğrultusunda 6 madde elenmiş ve 24 maddelik aday ölçek orya çıkarılmıştır. Aday ölçeğinin pilot çalışması ile elde edilen verilere AFA ve DFA uygulanmıştır. Yapılan analizlere göre ölçeğin KMO değeri 0,92; Bartlett's küresellik değerinin anlamlı olduğu belirlenmiştir ($\chi^2= 3383,952$; $df= 276$ $p<.0001$) AFA analizi ile ölçeğin iki faktörlü bir yapısının olduğu belirlenmiştir. Bütün maddelerin faktör yük değerleri 0,40'ın üzerinde olduğu için ölçekten hiçbir madde çıkarılmamıştır. Birinci faktörde 13 madde, ikinci faktörde 11 madde yer almaktadır. Son hali ile 24 maddeden oluşan ölçeğin faktör yük değerleri 0,79 ila 0,43 arasında değişmektedir. Birinci alt ölçeğin Cronbach's Alpha değeri 0,91; ikinci alt ölçeğin Cronbach's Alpha değeri 0,85i ölçeğinin tümünün Cronbach's Alpha değeri 0,92'dir. DFA sonuçları da ölçeğin verilerinin kabul edilebilir değerlere sahip olduğunu göstermektedir. Geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları sonucunda öğretmen adaylarının yazmaya yönelik tutumlarını değerlendirmek için geçerli ve güvenilir bir ölçek geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen adayları, Yazma becerisi, Tutum, Ölçek geliştirme.

Attitude Scale Towards Writing For Teacher Candidates (YYT): A Study of Validity and Reliability

Abstract: Affective constructs such as attitude and self-efficacy are measured and evaluated through scales. In this study, it was aimed to develop an attitude scale towards writing for teacher candidates. Quantitative research method was preferred in the realization of the study. Depending on this method, the "scan model" was used. The determination of the participants was carried out by convenient sampling method. The pilot study of the scale was carried out in the education faculties of two different universities. 268 teacher candidates (Female=156; Male=112) were reached from Turkish Education and Classroom Education departments. The data were collected through Google forms and face-to-face applications in the fall semester of the 2022-2023 academic year. During the development phase of the data collection tool, a five-point Likert-type scale consisting of 30 items was presented to expert opinions. In line with expert opinions, 6 items were eliminated and a 24-item candidate scale was created. EFA and CFA were applied to the data obtained through the pilot study of the candidate scale. According to the analyzes made, the KMO value of the scale was 0.92; Bartlett's sphericity value was determined to be significant ($\chi^2= 3383.952$; $df= 276$ $p<.0001$) EFA analysis revealed that the scale had a two-factor structure. Since the factor load values of all items were above 0.40, no item was removed from the scale. There are 13 items in the first factor and 11 items in the second factor. The factor load values of the scale, which consists of 24 items in its final version, ranged from 0.79 to 0.43. The Cronbach's Alpha value of the first subscale was 0.91; The Cronbach's Alpha value of the second subscale is 0.85, while the Cronbach's Alpha value of the entire scale is 0.92. CFA results also show that the data of the scale have acceptable values. As a result of the validity and reliability studies, a valid and reliable scale was developed to evaluate pre-service teachers' attitudes towards writing.

Keywords: Pre-service teachers, Writing skills, Attitude, Scale development.

Yabancı Diller Öğretimi
Foreign Language Teaching

Yabancı/İkinci Dil Öğretiminde Sessiz Kitapların İşlevsel Kullanımı

Öğr. Gör. Ezgi İNAL, ezgiinal1@aydin.edu.tr, İstanbul Aydın Üniversitesi, Türkiye

Özet: Yabancı/ikinci dil öğretimi her yaş grubunda farklı materyal ve uygulama gerekliliklerini içinde barındıran bir alandır. Bu bakımdan yabancı/ikinci dil öğretiminde kullanılan materyallerin hedef kitlenin gereksinimlerine uygun bir şekilde kullanılması dil öğretiminin istendik sonuçlara ulaşabilmesini sağlamaktadır. Söz konusu gereksinimlerin tespiti, programların oluşturulması, materyal tercihi gibi unsurlar bu konuda söz sahibi olan eğitim paydaşlarının sorumluluğunda bulunmakta, yaratıcı ve etkileşimli materyallerin kullanımı her yaş grubunda önemli görülmektedir. Bu anlamda özellikle çocuk edebiyatı kapsamında tasarlanan sessiz kitaplar, yabancı/ikinci dil öğretiminde yalnızca çocuklar için değil, yetişkinler için de kullanıma uygun özel bir materyal grubunu oluşturmaktadır. Bu çalışmada sessiz kitapların genel özelliklerinden hareketle yabancı/ikinci dil öğretimine yönelik hem çocuk gruplarında hem de yetişkin gruplarında nasıl işlevsel kullanılabilceği konusuna odaklanılmıştır. Nitel araştırma deseninde tasarlanan çalışmada doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda sessiz kitapların yabancı/ikinci dil öğretiminde kullanılabilecek niteliklere sahip, öğrencilerin yaratıcılıklarına katkı sağlayabilecek ve çok yönlü materyaller olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Materyal, Sessiz kitaplar, Yabancı/ikinci dil öğretimi.

Functional Use of Silent Books in Foreign/Second Language Teaching

Abstract: Foreign/second language teaching is a field that includes different material and application requirements for each age group. In this respect, the use of materials used in foreign/second language teaching in accordance with the needs of the target audience ensures that language teaching can achieve the desired results. Stakeholders in education who have a say in this matter are responsible for things like identifying these needs, developing programs, and selecting materials. Using imaginative and interactive materials is important for all age groups. In this sense, especially silent books designed within the scope of children's literature constitute a special group of materials suitable for use both for children and for adults in foreign/second language teaching. This study focuses on how silent books can be used functionally in both children's and adult groups for foreign/second language teaching based on their general characteristics. Document analysis method was used in the study designed in qualitative research design. As a result of the research, it was concluded that silent books are versatile materials that can be used in foreign/second language teaching and can contribute to students' creativity.

Keywords: Material, Silent books, Foreign/second language teaching.

An Investigation into EFL Instructors' Self-Efficacy Beliefs and Their Self-Reported Practices during Mandatory Online Teaching in Turkey

Alp Zübeyir TEKGÜL, alp.tekgul@gmail.com, Çukurova Üniversitesi, Türkiye

Abstract: The Covid-19 pandemic, which hit the entire world at the start of 2020, impacted every aspect of life, including education. As a precaution against the spread of the disease, educational institutions worldwide and in Turkey have shifted to online instruction. Most universities in Turkey have abandoned face-to-face instruction in favor of online education. The mandatory online education period took instructors and universities off guard. Doubtless, this situation drew attention to another point: institutions' and instructors' preparedness for online education, regardless of merely the pandemic, as it could happen in any country because of different catastrophes. In light of this information, this study aims to determine ELT instructors' self-efficacy levels in student engagement, instructional strategies, classroom management, and use of computers during mandatory online education and to determine whether their self-reported activities correspond with their self-efficacy levels. In addition, it aims to identify the types of challenges, burdens, and problems instructors face during this time. This is also to determine how they would cope with new teaching methods or what they would apply differently if they switched to fully online education again. In this study, a mixed research methodology was employed. 274 participants who worked as ELT instructors at various universities in Turkey provided quantitative data, and 15 ELT instructors provided qualitative data through online semi-structured interviews based on volunteerism. Using thematic analysis and SPSS 22.0, the gathered data were analyzed. The results unveiled that instructors' self-efficacy was lowest in student engagement and greatest in using computers and digital tools. Moreover, it was discovered that most teachers had yet to receive any training on online education, struggled to increase student participation, perceived themselves as incompetent in online pedagogy, and relied on their efforts to tackle the problems they experienced.

Keywords: ELT, Covid-19, Self-efficacy, Self-reported teaching practices, Online Teaching.

Yabancılara Türkçe Öğretimi
Teaching Turkish to Foreigners

Toplumdilbilimsel Uygunluk Açısından Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Hitap : Akrabalık Terimleri

Doç. Dr. Aslı FİŞEKÇİOĞLU, aslifisekcioglu34@gmail.com, Marmara Üniversitesi, Türkiye

Özet: Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi ders programlarında, Türk toplum bilgisi paylaşımının ve Türk genel kültür bilgisi aktarımının varlığı, öğrenenin dil düzeyine uygun şekilde, gerçek bir dil kullanıcısı olmasını kolaylaştırmak adına oldukça önemli gözükmektedir. Diller için Avrupa Ortak Çerçeve Metninin, 2020 yılında yayımlanmış tamamlayıcı cildinde yer alan toplumdilbilimsel yetkinlik ölçeği incelendiğinde, öğrenenin tüm dil düzeylerinde sahip olması gereken toplumdilbilimsel yetkinliği görülmektedir. Bu çalışmada, öncelikle Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde toplumdilbilimsel yetkinlik tanımlanmış ardından 2020 yılında yayımlanan Diller için Avrupa Ortak Çerçeve Metninin toplumdilbilimsel uygunluk ölçeği incelenmiştir. Ayrıca nitel araştırma yöntemi kullanılan çalışmada, doküman analizi modeli aracılığıyla, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan A1,A2, B1, B2, C1 İstanbul Kitabı, akrabalık terimlerinden oluşan hitap ifadeleri taranmış ve bu ifadelerin Türkçenin yabancı dil olarak öğretimindeki yeri tartışmaya açılmıştır .

Anahtar Kelimeler: Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi, Toplumdilbilimsel yetkinlik, Hitap, Akrabalık terimleri.

Address in Teaching Turkish as a Foreign Language in terms of Sociolinguistic Relevance: Kinship Terms

Abstract: The inclusion of Turkish social knowledge sharing and Turkish general cultural knowledge transfer in the curriculum of teaching Turkish as a foreign language seems to be very important in order to facilitate the learner to become a real language user in accordance with the language level of the learner. When the sociolinguistic competence scale in the supplementary volume of the Common European Framework of Reference for Languages, published in 2020, is examined, the sociolinguistic competence that the learner should have at all language levels is seen. In this study, firstly, sociolinguistic competence in teaching Turkish as a foreign language was defined, and then the sociolinguistic relevance scale of the Common European Framework of Reference for Languages published in 2020 was examined. In addition, in the study, in which qualitative research method was used, address expressions consisting of kinship terms in the "İstanbul" Book (A1,A2, B1, B2, C1) used in teaching Turkish as a foreign language were scanned through the document analysis model and the place of these expressions in teaching Turkish as a foreign language was opened to discussion.

Keywords: Teaching Turkish as a foreign language, Sociolinguistic competence, Address, Kinship terms.

Türkçeyi İkinci Dil Olarak Öğrenenlerin Türk Şahsiyetlerine İlişkin Çağrışımları

Öğr. Gör. Öykü MERCAN, oyku.mercan@gmail.com, Bartın Üniversitesi, Türkiye

Özet: Bu çalışmanın amacı Türkçeyi yabancı/ikinci dil olarak öğrenen uluslararası öğrencilerin Türk şahsiyetlerine ilişkin çağrışımlarını tespit etmektir. Bartın Üniversitesi (BARÜ) TÖMER'de A1 düzeyinden C1 düzeyine kadar Türkçe eğitimi alarak mezun olmuş öğrencilere tamamen gönüllülük esasına dayalı, çevrim içi ortamda bir görüşme formu uygulanacaktır. Görüşme formu ile öğrencilerin demografik bilgileri ile Türk şahsiyetlerine ilişkin çağrışımlarını tespit etmek için farklı meslek gruplarından zihinlerinde ilk çağrışım yapan Türk şahsiyetlerin isimlerini yazmaları istenecektir. Görüşme formu uygulanmadan önce öğrencilere hiçbir araştırma yapmadan yalnızca ilk çağrışım yapan isimleri yazmaları, eğer meslek grubu için herhangi bir isim çağrışımı yoksa soruyu boş bırakmaları belirtilecektir. Görüşme formunda yer alacak meslek grupları BARÜ-TÖMER'de kullanılan Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler için Türkçe A1-C1 kitaplarında yer alan Türk şahsiyetlerin taranması sonucu ulaşılan meslekler ile kitaptan bağımsız seçilen popüler mesleklerdir. Öğrencilerden bu meslek grupları için zihinlerinde çağrışım yapan ilk Türk şahsiyeti yazmaları istenecektir. Ulaşılan bilgiler doğrultusunda öğrencilerin verdiği cevapların ders kitabında yer alan şahsiyetlerle paralel olup olmadığı, ders kitabından bağımsız meslekler için Türk şahsiyet tanıyıp tanımadıkları ve hangisinin daha baskın olduğu tartışılacaktır. Aynı zamanda veriler, alınan cinsiyet, yaş grubu, milliyet gibi farklı demografik değişkenlere göre karşılaştırılacaktır. Buna göre hedef kitlenin ilgisini çeken şahsiyetler belirlenecek, ders kitaplarında yer alması gereken meslek grupları ve Türk kültürünün önemli birer parçası olan şahsiyetler için önerilerde bulunulacaktır. Çalışmaya ait uygulama henüz tamamlanmadığı için sonuç kısmına ilişkin bilgilere tam metinde yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Çağrışım, Sözcük çağrışımı, Türkçenin ikinci dil olarak öğretimi, Şahsiyet.

Turkish Persona Associations of Learners of Turkish as a Second Language

Abstract: The aim of this study is to determine the associations of international learners of Turkish as a foreign/second language with Turkish personas. An online interview form will be applied on a voluntary basis to the learners who have graduated from Bartın University (BARÜ) TÖMER by studying Turkish from A1 level to C1 level. In order to determine their associations with Turkish personas, the learners will be asked some demographic information and to write Turkish persona names from different occupational groups that make the first associations in their minds. Before the interview form is applied, the learners will be instructed to write only the names that make the first association without any research, and if there is no name association for the occupational group, they will be asked to leave the question blank. The occupational groups to be included in the interview form are the professions found in Yeni İstanbul Turkish for International Students A1-C1 books used at BARÜ-TÖMER as a result of scanning Turkish personalities and popular professions selected independently from the books. Learners will be asked to write the first Turkish persona that makes associations in their minds for these occupational groups. In line with the information obtained, it will be discussed whether the answers given by the learners are parallel to the personas in the textbook, whether they recognize Turkish personas for professions independent of the textbook and which one is more dominant. At the same time, the data will be compared according to different demographic variables such as gender, age group, nationality. Accordingly, the personas that attract the attention of the target audience will be determined and suggestions will be made for occupational groups and personas, which are important for Turkish culture, that should be included in the textbooks. Since the application of the study has not been completed yet, information about the conclusion will be included in the full text.

Keywords: Association, Word association, Teaching Turkish as a second language, Persona.

İkinci Dil Olarak Türkçe Deyim Öğretiminde Yapay Zekânın Kullanımı ve Öğrenmeye Etkisi

Öğr. Gör. Merve DİNCER, merve.dincer@amasya.edu.tr, Amasya Üniversitesi, Türkiye

Özet: 1956 yılında Amerika’da Dartmouth Koleji’nde yapılan çalışmalar sonucunda ortaya çıkan ve insanların dijital dünya tecrübelerinden edindiği bilgilerle hızla değişen ve gelişen yapay zekâ, ileri düzeyde bir bilgisayar teknolojisidir. Sağlık, ekonomi, üretim, eğitim, hukuk, ticaret gibi birçok sektörde yapay zekâ uygulamaları geliştirilmekte ve kullanılmaktadır. Son yıllarda popülerliği artan ve kullanım alanı olarak geniş bir yelpazeye sahip olan yapay zekâ teknolojilerinin eğitimde de kullanımının arttığı yapılan güncel çalışmalarla ortaya koyulmaktadır. Özerk öğrenmelerin önem kazandığı dil öğretiminde ise yapay zekânın kullanımı ile ilgili yurt dışında yapılan çalışmalar artış gösterirken ülkemizde bu konuda yapılan çalışmaların sınırlı olması bu alanda daha fazla çalışmanın yapılmasını gerekli kılmaktadır. Bu çalışmanın amacı da Türkiye’deki bir Türkçe Öğretim Merkezi’nde Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenen B2 düzeyi öğrencilerinin deyim öğretiminde özerk öğrenme bağlamında yapay zekâ kullanımının etkisini ortaya koymaktır. Nicel araştırmanın işe koşulacağı bu çalışmada gerçek deneme modeli son test kontrol gruplu model tercih edilecektir. Veri toplama aracı olarak rastgele seçilmiş deney ve kontrol gruplarına, araştırmanın son aşamasında araştırmacı tarafından uygulanacak olan son test kullanılacaktır. Elde edilen veriler SPSS 22 programı aracılığıyla analiz edilip sonuçlar karşılaştırmalı olarak ortaya koyulacaktır. Araştırmanın sonucunda yapay zekâ teknolojisinin Türkçenin ikinci dil olarak öğretiminde özerk öğrenme bağlamında olumlu etki sağlayacağı varsayılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yapay zekâ, ikinci dil olarak Türkçe öğretimi, Özerk öğrenme, Dijital öğrenme.

The Use of Artificial Intelligence in Teaching Turkish as a Second Language and Its Effect on Learning

Abstract: Artificial intelligence, which emerged as a result of the studies carried out at Dartmouth College in the USA in 1956 and rapidly changes and develops with the information gained from the digital world experiences, is an advanced computer technology. Artificial intelligence applications are developed and used in many sectors such as health, economy, production, education, law and trade. The increasing popularity of artificial intelligence technologies in education, which has a wide range of uses in recent years, is revealed by current studies. In language teaching, where autonomous learning gains importance, studies abroad on the use of artificial intelligence have increased, while the limited number of studies on this subject in our country necessitates further studies in this area. The aim of this study is to reveal the effect of using artificial intelligence in the context of autonomous learning in idiom teaching of B2 level students learning Turkish as a second language in a Turkish Teaching Center in Turkey. In this study, where quantitative research will be employed, the real trial model, the post-test control group model will be preferred. As a data collection tool, the achievement test to be applied to the randomly selected experimental and control groups by the researcher will be used. The obtained data will be analyzed through the SPSS 22 program and the results will be presented comparatively. As a result of the research, it is assumed that artificial intelligence technology will have a positive effect in the teaching of Turkish as a second language in the context of autonomous learning.

Keywords: Artificial intelligence, Teaching Turkish as a second language, Autonomous learning, Digital learning.

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Öğretmenlerin Karşılaştığı Sorunlar

Prof. Dr. Nevin AKKAYA, nevin.akkaya@deu.edu.tr, Dokuz Eylül Üniversitesi
Hakan ÇIVĞIN, hakan.civgin59@gmail.com, Dokuz Eylül Üniversitesi

Özet: Dil öğretim süreci oldukça karmaşık bir süreç olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu süreç hem öğrenen hem de öğretene açısından birçok sorunu içerisinde barındırmaktadır. Öğretim sürecinin en temel unsurlarından birini öğretmenler oluşturmaktadır. Yabancılara Türkçe öğretiminde öğretene önemi oldukça büyüktür. Çünkü öğretmen, öğrencilerin Türkçeyi öğrenmesinde ve öğrendiklerini kullanmalarında kilit bir role sahiptir. Öğretene en önemli görevlerinden biri, öğrencilere dili doğru bir şekilde öğretmek ve telaffuz, dilbilgisi, kelime dağarcığı, okuma ve yazma gibi dil becerilerinin gelişmesini sağlamaktır. Bunun yanı sıra öğretmen, öğrencilerin özgüvenlerini artırmak, motivasyonlarını yüksek tutmak ve ilgi düzeylerini artırmak için çaba göstermelidir. Yabancılara Türkçe öğretimi, Türkiye'nin kültürel ve ekonomik açıdan dünya ile ilişkilerinin gelişmesi için oldukça önemlidir. Türkçenin öğrenilmesi, Türkiye ile ilgili kültürel ve tarihi bilgi edinmenin yanı sıra, Türkiye'de iş yapma ve yatırım yapma gibi fırsatları da arttırabilir. Önemi düşünüldüğünde yabancılara Türkçe öğretimi sürecinde karşılaşılan sorunlar alanın geliştirilmesi açısından önemli bir engel olarak karşımıza çıkabilmektedir. Öğretmenlerin bu süreç içerisinde karşılaştıkları sorunlar genel olarak incelendiğinde dilsel engeller, kültürel farklılıklar, gramer sorunları, materyal ve kaynak yetersizliği gibi konuların öne çıktığı görülmektedir. Ortaya konulan bu sorunlar ve bu sorunların altında yatan sebeplerin ortaya konularak çözüm önerileri üretilmesi alanın geliştirilmesi açısından oldukça önemli olarak görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe öğretimi, Öğretmen, Karşılaşılan sorunlar.

Problems Encountered by Teachers in Teaching Turkish to Foreigners

Abstract: The language teaching process is a very complex process. This process contains many problems in terms of both the learner and the teacher. One of the most basic elements of the teaching process is teachers. The importance of the teacher in teaching Turkish to foreigners is very great. Because the teacher has a key role in students' learning Turkish and using what they have learned. One of the most important tasks of the teacher is to teach students the language correctly and to develop language skills such as pronunciation, grammar, vocabulary, reading and writing. In addition, the teacher should strive to increase students' self-confidence, keep their motivation high and increase their level of interest. Teaching Turkish to foreigners is very important for the development of Turkey's cultural and economic relations with the world. Learning Turkish can increase opportunities such as doing business and investing in Turkey, as well as gaining cultural and historical information about Turkey. Considering its importance, the problems encountered in the process of teaching Turkish to foreigners can be an important obstacle to the development of the field. When the problems faced by the teachers in this process are examined in general, it is seen that the issues such as linguistic barriers, cultural differences, grammatical problems, material and resource inadequacy come to the fore. It is considered very important for the development of the field to produce solutions by revealing these problems and the reasons underlying these problems.

Keywords: Teaching Turkish to foreigners, Teacher, Problems encountered.

Sohbet Robotları (Chatbots) ve Yabancı Dil Eğitimi

Prof. Dr. Nevin AKKAYA, nevin.akkaya@deu.edu.tr, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Ladin ŞENGÜL, ladin.sengul97@gmail.com, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye

Özet: İnsan zekâsının benzeri makineler yapma düşüncesiyle her geçen gün gelişen teknoloji yapay zekâ kavramını ve yapay zekâ ürünlerini hayatımızın bir parçası haline getirmiştir. Günlük hayatta kullandığımız çeşitli yapay zekâ uygulamalarından biri de sohbet robotlarıdır. İnsan olmayan bir varlıkla yani bir robot ile karşılıklı iletişim kurma anlamına gelen sohbet robotlarının kullanım alanlarından biri eğitim, özellikle de yabancı dil eğitimidir. Kişiselleştirilmiş eğitim fırsatı sunan sohbet robotları yabancı dil öğrenen öğrencilere istedikleri zaman ve istedikleri yerde hedef dilde konuşma ve pratik yapma imkânı sunmaktadır. Sohbet robotları, görev ve senaryo temelli dil pratiği yapma, dil bilgisi yanlışlarını düzeltme, materyal önerisinde bulunma gibi geliştirilebilir özelliklere sahiptir. Yabancı dil öğrenen bireylerin arkadaş veya öğretmenlerden ziyade bir robot ile iletişim kurmaları gerektiği için öğrencilerin hata yapma kaygıları azalarak motivasyonları yükselebilmektedir. Sohbet robotları sıkılmadan ve yorulmadan sürekli olarak konu tekrarları yapabilmekte, söz varlıklarını geliştirebilmektedir. Olumlu özelliklerinin yanı sıra sohbet robotlarının doğal iletişim süreçlerini içermemesi, kısıtlı konu alanlarına sahip olması, uzun ve karışık cümle yapılarını anlayamaması, İnternet temelli bilgilerin doğruluğu, öğrencilerin sohbet robotlarında kötü dil kullanımı veya insansı özelliklerinden dolayı psikolojik olarak bir bağ kurma ihtimalleri olası olumsuz sonuçları arasında sayılabilmektedir. Öte yandan günümüzün ve geleceğin eğitim teknolojilerinden olan sohbet robotlarının her geçen gün gelişerek daha iyi bir dil öğrenme aracı haline geldiği görülmektedir. Bu nedenle sohbet robotları yabancı dil öğretiminde etkili ve kullanışlı yardımcı araçlar olarak potansiyele sahip olduğu söylenebilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sohbet robotları, Yabancı dil eğitimi, Yapay zekâ, Dil eğitimi, Robotlar.

Chatbots and Foreign Language Education

Abstract: With the idea of making machines similar to human intelligence, the technology that develops day by day has made the concept of artificial intelligence and artificial intelligence products a part of our lives. One of the various artificial intelligence applications that we use in our daily life is chatbots. One of the areas of usage of Chatbots which is mutual communication with non-human, in other words a robot, is education particularly foreign language education. Chatbots, which offer personalized education opportunities, offer foreign language learners the opportunity to speak and practice in the target language whenever and wherever they want. Chatbots have developable feature such as task and scenario-based language practice, correcting grammatical mistakes and suggesting materials. As foreign language learners need to communicate with a robot rather than a friend or teacher, students' anxiety about making mistakes can decrease and their motivation can increase. Chatbots can constantly repeat topics without getting bored and tired and improve student' vocabulary. As well as positive features, chatbots do not include natural communication processes, have limited topics, inability to understand long and complex sentence structures, accuracy of internet-based information, toxic language use by students in chatbot or possibility of establishing a psychological bond due to their human-like characteristics can regardble among potential negative consequences. On the other hand, it is seen that chatbots, which are one of the educational technologies of today and the future, are becoming a better language learning tool by developing day by day. For this reason, it can be said that chatbots have the potential as effective and useful assistive tools in foreign language teaching.

Keywords: Chatbots, Foreign language education, Artificial intelligence, Language education, Robots.

Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi İçin Hazırlanan Programların Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımları Üzerine Genel Bir Bakış

Öğr. Gör. Süleyman AKTAR, suleymanaktar@hotmail.com, İstanbul Gelişim Üniversitesi, Türkiye

Doç. Dr. Esin YAĞMUR ŞAHİN, esinsahin25@gmail.com, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye

Özet: Yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi sürecinde temel rehber niteliğinde olan öğretim programları, Türkçenin öğretiminin sistemli bir hale dönüştürülebilmesi adına önemlidir. Bu önem doğrultusunda araştırmada, öğretim programlarının dünden bugüne ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarını incelemek amaçlanmış ve bu amaç doğrultusunda yabancı dil olarak Türkçenin öğretimine yönelik hazırlanan 18 öğretim/kurs/kur programı incelenmiştir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ile ilgili günümüze dek hazırlanmış programların sonucuları kurs niteliğindeki kurumlara yönelik Ankara TÖMER desteğiyle hazırlanan program ve Maarif Vakfı- MEB iş birliği ile örgün öğretim için oluşturulan programdır. 2020 yılında MEB ve Maarif Vakfı iş birliği ile hazırlanan Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı diğer programdan farklı olarak örgün eğitim kapsamında öğretim yapan kurumlara yönelik tasarlanmıştır. Gerek 2020 programının gerekse diğer programların hazırlanmasındaki ana amaç, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi üzerine çalışan kurum ve kuruluşların eşgüdümse bir çalışma planı içinde hareket edebilmelerini sağlamak ve Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde bir standart oluşturmaktır. Bunun için programlar geliştirilirken Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni esas alınmaktadır. Bu metinde ayrı bir başlık ayrılarak dikkat çekilen en önemli noktalardan biri de öğretim kalitesini de ortaya koyan ölçme ve değerlendirmedir. Yapılan çalışmada geçmişten günümüze oluşturulmuş yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi bağlamında hazırlanmış programların ölçme ve değerlendirme yaklaşımları incelenmiştir. Araştırmada yöntem olarak, nitel araştırmaya dayalı yöntemlerden biri olan doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Veriler belgesel tarama yapılarak elde edilmiş, yorumlanmış ve sonuçlar ışığında alanda çalışan araştırmacılara yönelik önerilerde bulunulmuştur.

*Bu çalışma, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı, Türkçe Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı bünyesinde Doç. Dr. Esin YAĞMUR ŞAHİN danışmanlığında Süleyman AKTAR tarafından hazırlanan "Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarındaki Ölçme Uygulamalarının İncelenmesi" başlıklı Yüksek Lisans Tezinin bir bölümünden hareketle oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi, Öğretim programları, TÖMER, MEB, Yunus Emre Enstitüsü, Ölçme ve değerlendirme.

An Overview of Assessment and Evaluation Approaches of Programs Prepared for Teaching Turkish as a Foreign Language

Abstract: Curriculum, which is the main guide in the process of teaching Turkish as a foreign language, is important in order to transform the teaching of Turkish into a systematic way. In line with this importance, in the research, it was aimed to examine the assessment and evaluation approaches of the curricula from past to present, and for this purpose, 18 teaching/course/course programs prepared for teaching Turkish as a foreign language were examined. The latest programs on teaching Turkish as a foreign language are the one prepared with the support of Ankara TOMER for institutions that have the quality of a course, and another program created for formal education that was prepared by MEB in cooperation with the Maarif Foundation. The Teaching Turkish as a Foreign Language Program, which was prepared in cooperation with the Ministry of National Education and the Maarif Foundation in 2020, is designed for institutions that provide education within the scope of formal education -unlike the other one-. The main purpose in the preparation of both the 2020 program and other programs is to ensure that institutions and organizations working on teaching Turkish as a foreign language can act in a coordinated work plan and to establish a standard in the teaching Turkish as a foreign language. Thus, while developing these programs, the Common European Framework of Reference for Languages is taken as a basis. One of the most important points that draw attention by leaving a separate title in this text is measurement and evaluation, which also reveals the quality of teaching. In the study, the former measurement and evaluation approaches of the programs prepared in the context of teaching Turkish as a foreign language were examined. Since the research is one of the few studies on this subject, it is quite important for the literature. As a method in the research, the document analysis method, which is one of the methods based on qualitative research, was used. The data is obtained through documentary scanning. In the light of the results, it is interpreted and suggestions are made for researchers working in this field.

*This study was carried out by Assoc. Dr. Esin YAĞMUR ŞAHİN, prepared by Süleyman AKTAR, based on a part of the Master's Thesis titled "Examination of Measurement Applications in the Textbooks of Teaching Turkish as a Foreign Language".

Keywords: Teaching Turkish as a foreign language, Curriculum, TÖMER, MEB, Yunus Emre Institute, Assessment and evaluation.

Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarındaki Ölçme Uygulamalarının Sözlü Üretim ve Sözlü Etkileşim Becerileri Kazanımlarına Göre İncelenmesi

Öğr. Gör. Süleyman AKTAR, suleymanaktar@hotmail.com, İstanbul Gelişim Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Esin YAĞMUR ŞAHİN, esinsahin25@gmail.com, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye

Özet: Bu çalışmanın temel amacı, Altay Türkçe Öğreniyorum A1 kitabındaki sözlü üretim ve sözlü etkileşim becerileri için hazırlanan ölçme uygulamalarının MEB- Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı (2020) sözlü üretim ve sözlü etkileşim becerileri kazanımlarıyla örtüşüp örtüşmediğini ortaya koymaktır. Temel dil becerilerinden anlatma becerilerinin içinde yer alan konuşma becerisi kitapta ikiye ayrılmıştır. Bunlar, sözlü üretim ve sözlü etkileşim becerileridir. MEB- TYDOÖP (2020)'de de konuşma becerisi sözlü üretim ve sözlü etkileşim becerileri şeklinde iki alt başlıkta ele alınmıştır. Yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi üzerine MEB- TYDOÖP (2020)'ye kadar birçok program hazırlanmıştır. Ancak bu araştırmada bu programlardan 2020 yılında, Millî Eğitim Bakanlığı ile Maarif Vakfı ortaklığıyla modern dil öğretim anlayışına uygun şekilde oluşturulan Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programındaki kazanımları ölçü kabul edilmiştir. Araştırma nitel ve betimsel bir çalışmadır. Altay Türkçe Öğreniyorum A1 kitabındaki sözlü üretim ve sözlü etkileşim ölçme uygulamaları doküman analizi ile incelenmiş, yorumlanmıştır. Araştırma bulgularından elde edilen sonuçlara göre kitaptaki ölçme uygulamalarının MEB- Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı kazanımlarıyla büyük oranda örtüştüğü görülmüştür.

*Bu çalışma, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı, Türkçe Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı bünyesinde Doç. Dr. Esin YAĞMUR ŞAHİN danışmanlığında Süleyman AKTAR tarafından hazırlanan “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarındaki Ölçme Uygulamalarının İncelenmesi” başlıklı Yüksek Lisans Tezinin bir bölümünden hareketle oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Türkçe öğretimi, Yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi, MEB- Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi programı, Konuşma öğretimi, Konuşma becerisi, Ders kitapları.

An Investigation of Measurement Applications in Textbooks Used in Teaching Turkish as a Foreign Language According to Verbal Production and Interaction Skills Acquisitions

Abstract: The main purpose of this study is to reveal to what extent the measurement practices prepared for verbal production and interaction skills in the “Altay Turkish I am Learning A1 book” overlap with the acquisitions of the In the Ministry of National Education- Turkish Teaching as a Foreign Language Program (2020). Speaking skill, which is a narrative tool, is divided into two in the book.: verbal production and interaction skills. In the Ministry of National Education- Program of Turkish Teaching as a Foreign Language (2020), speaking skill was designed by dividing these two branches. Before this curriculum, which was examined on the of Turkish teaching as a foreign language, many curriculums were prepared. However, in this research, the achievements of the Turkish Teaching as a Foreign Language Program, which was created in 2020 in partnership with the Ministry of National Education and the Maarif Foundation in accordance with the modern language teaching approach, were accepted as a criterion. The research is a qualitative and descriptive study. Verbal production and verbal interaction measurement applications in the Altay Turkish Learning A1 book were examined and interpreted with document analysis. According to the results obtained from the research findings, it was seen that the measurement applications in the book largely overlapped with the achievements of the MEB- Turkish Teaching as a Foreign Language Program.

Keywords: Turkish teaching, Turkish Teaching as a Foreign Language, Ministry of National Education - Program of Turkish Teaching as a foreign language, Speaking teaching, Speaking skills, Textbooks.

Özel Gökçeada Rum Okulları Öğrencilerinin Türkçe-Yunanca Ortak Söz Varlığını Bilme Durumlar

Yüksel GÖKAKIN, uzunogluyuksel@gmail.com, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Esin YAĞMUR ŞAHİN, esinsahin25@gmail.com, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye

Özet: Bu çalışma Türkçe-Yunanca ortak söz varlığının Çanakkale ilinde bulunan Rum azınlık okullarında bilinme durumlarını ölçen bir araştırmadır. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırma, betimsel bir çalışma olup var olan bir durumu ortaya koymaya yöneliktir. Bu çalışmanın çalışma grubu, amaçsal örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Maria Dimasi ve Ahmet Nizam tarafından Yunanistan'da yazılan ve Türkçe-Yunanca ortak söz varlığını konu alan To Kino Leksilogio tis Ellinikis ke Turkikis Glossas isimli eser çalışmanın ana kaynağını oluşturmuştur. Bu eserde bulunan kelimelerden 200 tanesi, iki dili bilen, alan uzmanı olan kişilerden bir komisyon oluşturularak belirlenmiş üç farklı ölçme aracı hazırlanılarak Özel Gökçeada Rum İlkokulu, Özel Gökçeada Rum Ortaokulu ve Özel Gökçeada Rum Lisesi öğrencilerine uygulanmıştır. Bu çalışmadaki 200 kelimenin en az bir dilde %90 ve daha fazla oranda bilindiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: ortak söz varlığı, Türkçe, Yunanca, Azınlık Okulları.

The Situation of Private Gökçeada Rum Schools Students' Knowing The Common Turkish-Greek Vocation

Abstract: This study is a research that measures the awareness of Turkish-Greek common vocabulary in Greek minority schools in Çanakkale. Qualitative research method was used in the study. The research is a descriptive study and aims to reveal an existing situation. The study group of this study was determined by the purposive sampling method. The work named To Kino Leksilogio tis Ellinikis ke Turkikis Glossas, which was written by Maria Dimasi and Ahmet Nizam in Greece and which deals with the common Turkish-Greek vocabulary, formed the main source of the study. 200 of the words in this work were applied to the students of Private Gökçeada Rum Primary School, Private Gökçeada Rum Secondary School and Private Gökçeada Rum High School by preparing three different measurement tools, which were determined by forming a commission from people who are bilingual and field experts. It has been determined that the 200 words in this study are known 90% or more in at least one language.

Keywords: Common vocabulary, Turkish, Greek, Minority Schools.

Yabancılara Türkçe Öğreten Ders Kitaplarındaki Aracılık Tanımlayıcısının Üretimsel Becerilerdeki Yansıması

Doç. Dr. Güliden TÜM, Çukurova Üniversitesi, guldentum@gmail.com, Türkiye

Özet: Ders kitapları öğrenciler için bilgilendirici, araştırmacı, aydınlatıcı, deneyimletici ve öğreticidir. Yabancı dil öğretiminde kullanılan ders kitapları hazırlanırken bu özelliklerin yanı sıra Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni'nde yer alan aracılık boyutu da son yıllarda önem kazanmıştır. Bu üst metin öğrenim kazanımlarının şekillenmesinde standartlaşma sağlamayı hedefler. Bu çalışmada, yabancı dil etkileşiminin sağlanmasında yer alan ve geliştirilen tanımlayıcılarından aracılık kavramı boyutu ele alınmıştır. Yabancılar için Türkçe B2 ders kitabındaki üretimsel beceriler olan konuşma ve yazma etkinliklerinin aracılık kavramı değerlendirilmiştir. Konuşma becerilerinde, yaklaşım ve aracılık açısından olumlu ve yeterli ancak kavramsal sohbetlere yönelmede cesaretlendirme ile hassas konularda ve anlaşmazlıklarda iletişimi kolaylaştırmak boyutuna çok az yer verildiği görülmüştür. Yazma etkinliklerinde kavramsal aracılık ile çok kültürlülük alanı ve arkadaşlar arası iletişim kurma boyutu çok az alırken metinsel aracılık kavramında yazılı metnin başka bir açıdan belirtilmesi ve not alma aracılık boyutlarına yer verilmediği bulunmuştur. Kitabın konuşma ve yazma gibi üretimsel bölümlerinin aracılık açısından yeniden yapılandırılması ve genişletilmesi önem kazanmıştır. Bu nedenle materyal tasarımcılarının üst metinde yer alan ilkeleri gözden geçirerek sorumluluk alması öğrencilerin iletişimi sürdürebilmesinde önemli bir kilit noktası olacaktır.

Anahtar Sözcükler: Yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi, Ders kitapları, Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni, Aracılık kavramı, Konuşma ve yazma becerileri.

The Reflection of Productive Skills regarding Mediation Descriptor in Course Books Teaching Turkish for Foreigners

Abstract: Textbooks are informative, inquisitive, enlightening, experiential, and instructive for language learners. In addition to these features, in recent years, mediation calibrated in the Common European Framework of Reference for Languages has gained importance when preparing textbooks for foreign language teaching. This meta-text aims to provide standardization in the framing of learning outcomes. In this study, the concept of mediation that is developed and broadened to provide efficient communication in foreign language teaching is discussed. The mediation concept of productive skills, namely speaking and writing, activities in the B2 textbook entitled Turkish for Foreigners is evaluated. It has been observed that speaking skills are positive and sufficient in terms of approach and mediation, but little space is given to the dimension of encouraging to direct conceptual conversations and facilitating communication in sensitive issues and disagreements. In writing activities, the concept of conceptual mediation, the field of multiculturalism and the dimension of communicating between friends are found very low, whereas the concept of textual mediation never includes the paraphrasing dimensions and also note-taking. Yet, restructuring and expanding the productive skills' sections as speaking and writing is important in terms of mediation. Therefore, material designers should take responsibility by reviewing the principles calibrated in the meta-text since they are important key points for learners to provide sustainable communication.

Keywords: Teaching Turkish as a foreign language, Textbooks, CEFR, Mediation, Speaking and writing skills.

7. Uluslararası Sınırsız Eğitim ve Araştırma Sempozyumu (USEAS 2023)
7th International Symposium of Limitless Education and Research
(ISLER 2023)

SEMPOZYUM SONUÇ BİLDİRİSİ

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Derneği (SEAD) ile ABD Portland State Üniversitesi ve Litvanya Vilnius Üniversitesi işbirliğinde düzenlenen 7.Uluslararası Sınırsız Eğitim ve Araştırma Sempozyumu (USEAS 2023), 7th International Symposium of Limitless Education and Research (ISLER 2023), 04-06 Mayıs 2023 tarihlerinde online (çevrimiçi) olarak gerçekleştirilmiştir.

Sempozyumun amacı, uluslararası düzeyde yapılan bilimsel çalışma, araştırma ve uygulamaları paylaşmak, bilim okuryazarlığını geliştirmek, eğitimci, araştırmacı, akademisyen, öğretmen ve öğrencilerin etkileşimin sağlamaktır. Sempozyum ana teması “Eğitimde Dijital Dönüşüm” olarak belirlenmiştir. Bu amaçla okul öncesi eğitimden başlayarak yükseköğretime kadar 20’den fazla konu alanına yer verilmiştir.

7. Uluslararası Sınırsız Eğitim ve Araştırma Sempozyumu (USEAS 2023), 04-06 Mayıs 2023 tarihlerinde üç gün boyunca paralel oturumlar halinde gerçekleştirilmiştir. Başta Sınırsız Eğitim ve Araştırma Derneği üyeleri olmak üzere farklı ülkelere ve üniversitelerden 144 akademisyen Bilim Kurulu üyesi, 26 akademisyen de Düzenleme Kurulu Üyesi olarak görev almıştır. Sempozyum süresince 32 oturum, 5 panel ve 7 konferans yapılmıştır. Paralel yapılan oturumlarda 125 konuşmacı tarafından 75 bildiri sunulmuştur. Sempozyuma uluslararası ve ulusal düzeyde akademisyen, öğretmen öğrenci olmak üzere geniş bir katılım olmuştur. Yabancı üniversitelerden davet edilen 6 farklı ülkeden 7 akademisyen davetli konuşmacı olarak katılmıştır. Aşağıda isimleri verilen akademisyenlere teşekkür ederiz.

- Prof. Dr. Anastassia ZABRODSKAJA, Tallinn University, Estonia
- Prof. Dr. Lisa Marie GILMAN, George Mason University, USA
- Prof. Dr. Öztürk EMİROĞLU, University of Warsaw, Poland
- Prof. Dr. Thomas R. GILPATRICK, Portland State University, USA
- Assoc. Prof. Dr. Galina MISKINIENE, Vilnius University, Lithuania
- Assoc. Prof. Dr. Tanju DEVECİ, Khalifa University, UAE
- Assoc. Prof. Dr. Xhemile ABDIU, Tiran University, Albania

Sempozyumda sunulan bildiri özetleri ve bildiriler USEAS 2023 Sempozyum Bilim Kurulu tarafından değerlendirilmiştir. Bildiri değerlendirmede; çalışmanın özgünlüğü, amacı, bilimsel temelleri, yöntemi, bulgular ve yorumlar, tartışma, sonuç ve öneriler, bilimsel alana katkısı, uygulanabilirliği ile Türkçe dil kullanımı gibi ölçütler dikkate alınmıştır. Bu ölçütlere göre her bildiri iki hakeme gönderilmiş ve 100 puan üzerinden değerlendirilmiştir. İki hakem

değerlendirmesi sonucu 70'in üzerinde puan alan bildiriler özetleri USEAS 2023 Sempozyum Programına alınmıştır. Bildiri tam metinleri ve bildiri ödülleri değerlendirme sürecinde de aynı işlemler yapılmıştır.

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Derneğinin Ödül Yönergesine göre ödüle aday bildiriler için Sempozyum Bilim Kurulu Üyeleri arasından üç ayrı jüri kurulmuştur. Jüri üyeleri, birinci yazarlarına göre “Bildiri Ödülü” ve “Genç Katılımcı Ödülü” kategorilerinde verilecek ödülleri Sempozyum süresince belirlemiştir. Buna ek olarak Sempozyuma akademik destek veren katılımcılara “Akademik Katkı Ödülü” verilmiştir. USEAS 2023 Kapanış Oturumunda ödül alan kişiler, bildiriler ve yazarları ilan edilmiştir.

Sempozyumun ana teması “Eğitimde Dijital Dönüşüm” olarak belirlenmiştir. Bu nedenle konferans, panel ve bildirilerde eğitimde dijital dönüşüm ve uygulamalara ağırlık verilmiştir. Eğitimde dijital gelişmeleri içeren çeşitli bildiriler sunulmuştur. Bu süreçte bilimsel üretime katkı sağlama, yeni düşünce ve çalışmalara ortam hazırlama, sınırsız öğrenme, eğitim ve araştırmaya dikkat çekme, bilgi toplumuna uyum sağlama gibi çalışmalar ön plana alınmıştır. Bunun yanında akademisyen, öğretmen ve öğrencilerin deneyimleri ile güncel konulara da yer verilmiştir. Böylece Sempozyumda önemli sonuçlara ulaşılmıştır.

7. Uluslararası Sınırsız Eğitim ve Araştırma Sempozyumu (USEAS 2023) akademisyen, öğretmen ve öğrencileri bir araya getirme, bilimsel çalışma, uygulama ve deneyimleri paylaşma, yeni bakış açıları ve çalışma alanları oluşturma, işbirlikli araştırmalara zemin oluşturma açısından önemli bir toplantı olmuştur. Sempozyumda dijital dönüşüm ve yapay zekâ ile ilgili gelişmeler derinlemesine tartışılmış, olumlu ve olumsuz görüşler paylaşılmış, yeni fikirler dile getirilerek mevcut çalışmalara katkı sağlanmaya çalışılmıştır. Bazı akademisyenler yapay zekânın eğitimi olumsuz etkileyeceğini dile getirerek endişelerini belirtmiştir. Bazıları dijital gelişmelerin nereye gideceğinin belirsiz olduğunu, bazıları da eğitime katkısı olacağını vurgulamıştır. Genel olarak yapay zekânın insan kontrolünde eğitime önemli yararlar sağlayacağı görüşünde birleşilerek yeni çalışmalarda bir araya gelme dilekleriyle Sempozyuma son verilmiştir.

Sempozyumda ortaya çıkan bazı görüşler şöyle özetlenebilir:

1. Ülkemizin gelecek yüzyıla hazırlanması, bilgi toplumundan beceri toplumuna geçilmesi, süper akıllı toplum olma yolunda ilerlenmesi için eğitimde dijital dönüşüm, yapay zekâ gibi çalışmalara ağırlık verilmelidir. Bu amaçla yeni bilimsel çalışmalar yapma, mevcut eğitim yaklaşım ve uygulamalarını geliştirme, teknolojik yeniliklerden üst düzeyde yararlanma gibi çalışmalara odaklanılmalıdır.

2. Günümüzde bilginin sürekli artması, bilgi teknolojilerinin hızla gelişmesi ve değişmesi, öğrenmenin sınırsız olması, bilgi toplumuna uyum sağlama gibi nedenler öğrenmeyi öğrenme ve sınırsız öğrenmeyi zorunlu hale getirmektedir. Bu konuya dikkat çekmek ve farkındalık oluşturmak için sürekli yayınlar yapılmalı, öğrenci ve öğretmenler iyi yetiştirilmelidir.

3. Öğrenen bir toplum ve öğrenen dünya oluşturabilmek için eğitimin önündeki engeller kaldırılmalıdır. Özellikle yer, zaman, araç gereç, süre ve ekonomik engelleri aşmak için kalıcı önlemler alınmalıdır. Bu konuya tüm eğitim kurumları duyarlı olmalıdır. Bunun için dijital araçlardan üst düzeyde yararlanılmalıdır.

4. Eğitim alanında disiplinler arası çalışmalara ağırlık verilmeli, bu konuya araştırmacıların dikkati çekilmeli, ortam hazırlanmalı, desteklenmeli ve yaygınlaştırılmalıdır.

5. Türkçenin bilim dili olması, dünyada hak ettiği yere gelmesi için Türkçe öğretimine, yabancılara Türkçe öğretimine, Türkçe yayın ve materyal çalışmalarına ağırlık verilmelidir. Türkçe öğretiminde yapay zekâ ve dijital yayınlardan yararlanılmalıdır. Etkili araç, gereç ve materyaller geliştirilmelidir.

6. Ülkemizde yaşanan afetler nedeniyle eğitim alanındaki soruları gidermek, telafi eğitimi, program, materyal ve araç gereç hazırlama, öğretmen ve veli eğitimi, öğrencilerde temel becerileri geliştirme gibi konularda yoğun çalışmalar yapılmalıdır. Bu süreçte dijital araçlara geniş yer verilmelidir.

7. Afetler nedeniyle öğrencilerin öğrenme kayıpları, dil, zihinsel, sosyal ve fiziksel gelişimleri izlenmeli, dijital okuma, yazma ve anlama becerilerini geliştirme çalışmalarına öncelik verilmelidir.

8. Önümüzdeki yıl düzenlenecek 8. Uluslararası Sınırsız Eğitim ve Araştırma Sempozyumu (USEAS 2024) için farklı ülkelerdeki üniversitelerle işbirliği yapılması, yabancı akademisyen katılımının artırılması, Sempozyumun Nisan veya Mayıs aylarında gerçekleştirilmesi, koşulların uygun olması halinde yüz yüze yapılması ve sanal sunumlara da yer verilmesi önerilmiştir.

9. Sempozyumda genç araştırmacıları (lisansüstü eğitime devam eden öğretmen ve akademisyenler) bilimsel çalışmalara özendirmek, yeni, özgün ve nitelikli araştırmalar yapmaya yönlendirmek amacıyla bildiri ödülü uygulamasına devam edilmesi önerilmiştir.

10. Gelecek yıl yapılacak 8. Uluslararası Sınırsız Eğitim ve Araştırma Sempozyumunda (USEAS 2024) çeşitli tema, panel, atölye çalışması gibi etkinliklere yer verilmesi, her düzeyde görev yapan öğretmen, araştırmacı ve eğitimci kitlesine ulaşılması, SEAD Web Sitesinin daha aktif kullanılması, önerilmiştir.

USEAS 2023 Bilim Kurulu

Portland State
UNIVERSITY

Iš čia kylama
į žvaigždes

7. ULUSLARARASI SINIRSIZ EĞİTİM VE ARAŞTIRMA SEMPOZYUMU (USEAS 2023)

7th INTERNATIONAL SYMPOSIUM OF LIMITLESS EDUCATION AND RESEARCH
(ISLER 2023)

Bildiri Özetleri Kitabı

Conference Proceedings Book

04-06 Mayıs 2023
Ankara

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Derneği Yayınları